

Majoneza Hellman's, 630 g	Kolluska	745,60 SIT/kos	365,00 SIT/kos
Grizli filps, 100 g	Kolluska	148,70 SIT/kos	77,00 SIT/kos
Kisla deviška olivna olje, 0,5 lit.	Oljarka	948,90 SIT/kos	659,00 SIT/kos
Margarina Cekin, lonček 500 g	Oljarka	235,80 SIT/kos	145,00 SIT/kos
Niva krema, 150 ml	Beiersdorf	462,30 SIT/kos	239,00 SIT/kos

Tudi v prodajalnah MERCATOR DOLENJSKA, d.d.,
Novo mesto in POSAVJE, d.d. Brežice.

Krka najuglednejše slovensko podjetje

Miloš Kovačič pa najuglednejši slovenski direktor

LJUBLJANA - V torek, 16. maja, je na sejmu Kapital 2000 v Ljubljani že tretjič nagrado za najuglednejšega slovenskega direktorja prejel predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš

Miloš Kovačič

Kovačič, Krka pa so izbrali za najuglednejše slovensko podjetje. Tak izbor je rezultat ankete, ki so jo opravili v 500 podjetjih po vsej Sloveniji. Krka je na prvo mesto postavilo največ anketirancev. Krka je lani prodala za skoraj 51 milijard tolarjev izdelkov, od tega na tujih trgih za 37,8 milijarde tolarjev, kar jo uvršča med največje slovenske izvoznike. Njena največja izvozna tržišča so države Cefte, nekdanje Sovjetske zveze in Jugoslavije, v zadnjih dveh letih se vse bolj odločno usmerja tudi na zahodnoevropske trge, letos pa bo v ZDA stekla prodaja Krkinega najuspešnejšega izdelka enalapril, ki je plod dolgoletnega dela domačih strokovnjakov na področju generičnih zdravil. S temi zdravili se Krka podaja tudi v Južno Afriko, Novo Zelandijo in Izrael.

A. B.

PONOVNO V VRHU - Na jubilejnih 20. tekmovanju slovenskih godb, ki je potekalo minulo soboto, 13. maja, v Krškem (več o tekmovanju na kulturni strani), se je domači pihalni orkester Videm Krško pod vodstvom Draga Gradišca ponovno uvrstil v vrh slovenskega ljubiteljskega godbeništva. Zasedel je drugo mesto in osvojil najvišje priznanje - zlato plaketo s pohvalo. Na sliki: pihalni orkester Videm Krško med nastopom v krškem kulturnem domu. (Foto: M. Markelj)

Berite danes

stran 2:

• V Črnomlju dan slovenske vojske

stran 3:

• Sto let osnovne šole v Stopičah

stran 8:

• Trg v Turčiji kar kliče k napadu

stran 6:

• Župan bo sprožil ustavni spor

stran 11:

• Brez sosedov bi se zadušila v goreči hiši

stran 18:

• Devetletka zdaj teče svoj prvi krog

Korak k čistejši Kolpi

V Rosalnicah slovesno predali namenu mehansko-biološko čistilno napravo - V načrtu še več naprav za varovanje Kolpe

ROSALNICE - V.d. minister za okolje in prostor Pavle Gantar in metliški župan Slavko Dragovan sta konec preteklega tedna v Rosalnicah pri Metliki prerežala trak pred mehansko-biološko čistilno napravo. V metliški občini namreč vse več pozornosti namenja varovanju Kolpe in prav rosalska čistilna naprava, ki je prva povsem končana ob reki, je eden od korakov pri varovanju Kolpe.

Do letošnjega julija naj bi bila po zagotovilih župana Dragovana dokončana čistilna naprava na Krasincu, predvidena pa je tudi rekonstrukcija metliške centralne čistilne naprave. Predvideno imajo tudi gradnjo čistilne naprave pri vrtini na Gornjem Suhorju, pa še za Zemelj in Podzemelj, Gradac, Radovico, Drašiče in Božakovo. Za nekatere so idejni projekti izdelani, za druge pa naročeni. V lanskem letu je metliška občina za dokumentacijo za infrastrukturo namenila 50 milijonov tolarjev. Rosalska čistilna naprava, ki jo je projektirala Biotehna inženiring iz Kranja, zgradil pa črnaoljski Beograd, je s primarno kanali-

zacijo veljala 38 milijonov tolarjev, zadostuje pa za 600 prebivalcev. Tako se bodo poleg rosalskih vanjo stekale tudi odplake iz Radovičev.

Minister Gantar je v svojem govoru poudaril, da morajo storiti vse za preprečevanje onesnaževanja Kolpe. Rosalska čistilna naprava je eno od teh prizadevanj. "Pomembna je tudi zato, ker vaščanom omogoča razvoj v njihovem kraju. Slovenija tudi sicer posveča čiščenju voda veliko pozornosti, saj je varstvo okolja zapisano v nacionalnem programu. Uvedli smo tako za obremenjevanje voda, denar pa se vrača v čistilne naprave," je dejal Gantar. Letos se je zbralo za 4 milijarde tolarjev te takse, govornik pa je pohvalil manjše kraje, ki so bili hitrejši in učinkovitejši pri reševanju okoljskih problemov.

M. B.-J.

ZA ČISTEJŠE OKOLJE - Trak pred vhodom v rosalsko čistilno napravo, ki je dobrodošla pridobitev za ekološko obvarovanje reke Kolpe, sta prerežala metliški župan Slavko Dragovan in v.d. ministra za okolje in prostor Pavle Gantar.

BOGAT NASTOP - Bučnega aplavza so bili mladi folkoristi deležni tudi na novomeški osnovni šoli Šmihel.

Mladi Ukrajinci navdušili

Druženje Unescovih šol

NOVO MESTO - Novo mesto so v torek, 9. maja, obiskali učenci umetniške šole Kamenez Podolsky, ki deluje pod okriljem Unescove šole 1 iz Ukrajine. Mladi umetniki skupine Pysanka so si ogledali staro novomeško mestno jedro, nato pa popoldne preživeli s svojimi gostitelji, učenci osnovne šole Šmihel, ki je tudi sama ena izmed Unescovih šol.

Ukrajinci so se dan kasneje novomeškim učencem predstavili dvakrat, najprej so obiskali bršljiško osemletko, nato pa so nastopili še na šmihelski. Odlična predstava folkloristov, izvrstna mlada pevka in harmonikar so tako kot pred njimi učence sedmih slovenskih šol navdušili tudi novomeške osnovnošolce. Z obiskom I. osnovne šole v Rogaški Slatini, ki je bila organizator predstavitve, pa so v četrtek tudi zaključili svoj desetdnevni obisk v Sloveniji.

Obisk mladih Ukrajincev v Sloveniji je bilo prvo tovrstno mednarodno sodelovanje na stopnji osnovnih šol. Kot je povedala koordinatorka obiska prof. Helena Letnar iz Rogaške Slatine, so mlade Ukrajince na vseh šolah zelo lepo in toplo sprejeli, njim pa sta se vtisnili v spomin predvsem prelepa slovenska pokrajina in prijaznost ljudi.

M. K.

Novomeščani so državni prvaki!

Košarkarji novomeške Krke Telekom so na četrti tekmi finala državnega prvenstva z 68:65 tretjič premagali Pivovarno Laško in tako v torek ob pol osmih postali državni prvaki. Tekma je bila, kot se za finale spodobi, ves čas izenačena, boj pod obema košema pa trd in neizprosno vse do zadnje sekunde. Najboljši igralec tekme je bil Simon Petrov z 21 točkami in devetimi skoki, levji delež k zmagi pa je prispeval Matjaž Smodiš, ki se je takole boril z Goranom Jurakom. (Foto: I. V.)

SIMBOLNOST KOŠARKARSKE ZGODBE

Kaj je vzburiło Novomeščane?

Novomeščani igrajo košarko že več kot 50 let, a v vsem tem času se o novomeških košarkarjih nikoli ni govorilo toliko kot zadnje dni, ne le v Novem mestu, ampak o njih govori vsa Slovenija in za Novo mesto kar naenkrat ve tako rekoč vsa košarkarska Evropa, ki je do sedaj zares poznala le Ljubljano.

Union Olimpija, ki so jo novomeški košarkarji izločili iz boja za naslov prvaka, je pač v Evropi zelo uveljavljen klub, eden od najboljših, slovenska košarkarska liga pa je tudi za poznalce povsem eksotična, tako da bi morali Ljubljancem s tekme dobesedno pomesti. A se to ni zgodilo, reakcije domišljivega ljubljanskega košarkarskega lobija pa so bile take, da so zadnji dogodki v slovenski košarki začeli zanimati mnoge, ki jih sicer šport ne pritegne.

Ne gre le za stvar športnega prestiža, temveč celo za neko vrsto nasilja prestolnice nad provinco, ki se ne dogaja samo v športu, ampak še bolj v kulturi pa tudi v predvsem na življenjsko pomembnejših področjih od politike do gospodarstva. Morda sta prav zato košarkarski moštvi iz Novega mesta in Laškega postali simbol za uveljavljanje manjših slovenskih krajev v slovenskem in širšem prostoru.

IGOR VIDMAR

Citroën center Cikava
Prodaja in servis, Avto-BH
Podbevškova 6a, Novo mesto, tel. 068/39 30 454

VREME
Jutri se bo ohladilo, tudi deževalo bo, v soboto in nedeljo pa bo spremenljivo in sveže vreme.

kobra mobitel debitel
30 81 118 041 600 700
ŠMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-mail: kobra.teams@siol.net
NOVO **MobiKvakač⁺** 29.900 sit
(aparati Ericsson T10s in tikpovnica)

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO
* Posredujemo pri nakupu in prodaji delnic!
* Po najugodnejših cenah odkupujemo delnice Telekom, Iskre, TPV-ja, Trima!
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

Vabimo Vas, da nas počastite s svojo prisotnostjo pri otvoritvi naše nove trgovine v prtiliču trgovske hiše Hedera, v petek, 19. maja, ob 13. uri.

trgovine
ROJAL

Z ugodnimi cenami poletnih oblačil pa Vas vabimo tudi v trgovini na Glavnem trgu in BTC Novo mesto.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

Ali radi berete knjige?

Tokratna anketa sprašuje, ali berete knjige in katero knjigo ste prebrali nazadnje. Branje torej je v središču pozornosti. Tako opravilo je priporočal tudi nemški dramatik, ki je zanosno vzkliknil, da je knjiga orožje, ki ga je treba vzeti v roke. Ali je na orožje mislil tudi par, ki se je nedavno zagledal v razstavljene knjige pred eno od knjigarn južno od Ljubljane, ni znano, ve pa se, kaj približno se je par pogovarjal. Zlasti je zanimiva moževa sklepna ugotovitev glede raznovrstne razstavljene literature. "To je sam žrtol," je rekel ženi, kožoč na knjige. "Žrtol" - lovci bi ob tem pomislili na orožje. Verjamete, da knjiga spominja na orožje celo tiste, ki niso nikoli brali Brechta? Kakor koli že delujejo knjige na sive celice najrazličnejšega porekla, po možganih se nam zadnje dni bolj kot drugače podijo misli na knjige. Čas knjižnih sejmov je, kar je posebnost tega letnega časa, knjižničarji "od vrat do vrat" pa so nam za petami skozi vse leto. Sicer se vam sploh ni treba strinjati, da prav v zadnjih tednih zelo častimo knjigo. Navsezadnje vsak po svoje razume, kaj pomeni častiti knjigo. Z vami je vse v redu, npr., tudi če ne veste, kakšne barve je zbirka Sto romanov, hkrati pa znate naštet glavino naslovov iz tega snopa. Berete knjige torej, katero ste nazadnje?

MARTA VRŠČAJ, trgovska poslovodkinja iz Novega mesta: "Zaradi pomanjkanja časa berem v glavnem poljudne knjige in priročnike, predvsem tiste, ki obravnavajo zdrav način življenja nasprotno. Leposlovje zahteva več časa, tega imam pa vedno premalo. V Svetu knjige kupujem tudi leposlovne knjige in upam, da bo tudi za tako branje več časa, ko bom v pokoju."

TANJA MUŠIČ, dijakinja iz Semiča: "Za šolsko delo porabim toliko časa, da si ne morem privoščiti veliko branja. V Tekstilni šoli, ki jo obiskujem, nimamo obveznega branja, tako da ni nikakršne prisile, da bi brala knjige. Navadno, ko imam čas, preberem kakšno revijo. Ne vem več, katero knjigo sem prebrala nazadnje. Upam, da bo med počitnicami več časa za branje knjig."

MOJCA BAJUK, dijakinja iz Metlike: "Zaključujem srednjo šolo in imam zelo malo časa za branje knjig, ker v glavnem prebiram le učbenike. Najraje imam ljubezenske romane, medtem ko mi je bil med vsemi prebranimi knjigami doslej najlepši Deseti brat. Katero knjigo sem prebrala nazadnje, se ne spomnim več. Zavedam se, da bi morala več brati, a je časa komaj dovolj, da prelistam časopis."

ROMAN OMERZU, zaposlen na občini Brežice kot tehnični sodelavec, iz Dečnih Sel: "V glavnem berem strokovne knjige, še bolj pa strokovne revije. Zanimam me zlasti računalništvo. To literaturo spremljam in tudi kupujem. Za druge knjige mi zmanjka časa. Berem pravljice, to je aktualno zdaj pri nas v družini, ker imamo majhno hčerko. Nazadnje smo brali o mali morski deklici."

ŠPELA ARH, učenka 8. razreda OŠ Leskovec pri Krškem: "Berem, kar je za bralno značko pa za domače branje. Včasih preberem še kaj zraven. Nazadnje sem prebrala knjigo Junaki. Junaki so bili take starosti kot mi, zmeraj so kaj žuščili učiteljem, eden se je celo izgubil. Najrajši berem o kakšni mafiji. Dobro knjigo bi brala, tudi če ne bi bila za obvezno branje."

FANI JAZBEC, dokrojevalka v šivalnici sevnjske Lisce: "Kakšnih 10 let bo že minilo, odkar sem prebrala zadnjo knjigo. Prej ni bilo časa zaradi službe in otrok, zdaj pa so mi oči že tako opešale, da komaj lahko še normalno delam. Vsako leto menjam dioptrijo očal. Zdaj je pač zdravje na prbem mestu, čeprav bi rada posegla po lahkotnem branju."

BORIS DRAGAN, dijak Srednje frizerske šole v Sevnici, z Gorenjih Jesenic: "Nimam ravno pretiranega veselja do branja, še zlasti ne do zahtevnejšega. Seveda sem vsaj doslej prebral vse knjige, ki so bile za obvezno šolsko branje. Sicer pa še zdaj najrajši berem stripe. Takrat se res sprostim, ko tako zmožane spustim malo na pašo. Vsak ima pač svoje razvedrilo."

JANEZ MATE, dipl. organizator dela, iz Ribnice: "Berem veliko, tako s področja strokovne literature, kar zahteva že samo delo, ki ga opravljam, kot tudi leposlovja. Rad prebiram romane in tudi poezijo. Zadnja knjiga, ki sem jo prebral, je bil zbornik o zgodovini filozofije. Za dobro knjigo se vedno najde čas, seveda pa je to najpogostejše ob večerih."

MATJAŽ FINC, študent iz Kočevja: "Nikoli nisem veliko bral, če pa že sem, so bila to krajša, lahkotna dela za sprostitve. Zdaj zaradi študijskih obveznosti po leposlovnih delih posegam še manj. Precej časa mi vzame glasba, s katero se ukvarjam. Ravno sedaj berem Alkimista, ki so mi ga priporočili kot zelo dobro knjigo, a ne vem, kdaj jo bom prebral!"

Uparjalnika postavili na pravo mesto

Zamenjava v nuklearni

KRŠKO - Letošnji 60-dnevni remont jedrske elektrarne v Krškem se je ta teden prevzel že v drugo polovico in pred dnevi so monterji uspešno opravili eno najzahtevnejših in najtežje pričakovanih opravil. Stara, odslužena uparjalnika so ločili od primarnih in sekundarnih cevi, ju osvobodili izolacijskih oblog, očistili radioaktivnih usedlin ter ju s pomočjo posebnih dvigal skozi odprtino v steni reaktorske zgradbe spustili na zemljo ter spravili v posebno shrambo, kjer bo stala čakala nadaljnjo usodo. Kmalu zatem so domači in tuji specialisti po isti poti na svoje mesto postavili oba nova 343-tonska uparjalnika, ki sta med prevozom od Kopra do Krškega zbijala izredno medijsko pozornost. Te dni se delavci že ukvarjajo z njunim priključevanjem na sistem, kmalu pa bodo sledila prva testiranja zvarov, kar je za varno obratovanje zelo pomembno.

Kot je povedal direktor NEK Stane Rožman, bo elektrarna na račun novih uparjalnikov ter ostalih posodobitvenih posegov pridobila tako varnost in zmanjšala redne vzdrževalne stroške, medtem ko se bo njena obratovalna moč povečala za kakih sedem odstotkov. S tem bo jedrska elektrarna po bližnjem odprtju trga električne energije pripravljena pričakala spopad s konkurenco.

M. L.

RAZSTAVLJA MOJCA SMERDU

KOSTANJEVICA NA KRKI - V lapidariju in na dvorišču Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki bodo jutri ob 19. uri odprli razstavo del akademske kiparke Mojce Smerdu. Umetnico bo predstavil likovni kritik Andrej Medved. V priložnostnem programu bo nastopil Boris Cavazza. Razstavo si bodo obiskovalci lahko ogledali do 31. avgusta vsak dan razen v ponedeljek, od 9. do 18. ure.

SŽ LASTNIK POMEMBNIH PARCEL

LJUBLJANA - Sevnjski župan Kristijan Janc in vodja oddelka za okolje in prostor Roman Perčič sta se v Ljubljani srečala s predstavnikoma Slovenskih železnic (SŽ), ki želijo na območju Sevnice urediti določena lastniška razmerja glede zemljišč. SŽ so v mestu Sevnica vpisane v zemljiško knjigo kot lastnik mnogih pomembnih parcel, ki so v uporabi javnega dobra. SŽ so bile lastnik tudi zemljišča med Lisco in HTC-jem, ki ga je občina za potrebe gradnje trgovskega centra s tržnico že odkupila, v njihovi lasti pa je še celotna Kvedrova cesta z avtobusno postajo, prostor, kjer stoji Plečničkov spomenik NOB, parkirišče pred gasilskim domom, parkirišče nasproti NHM in Komunale in še mnoge druge parcele.

MLADI MATEMATIKI - Na Gimnaziji Novo mesto je minuli vikend potekalo 44. matematično tekmovanje srednješolcev Slovenije, katerega se je udeležilo 161 dijakov iz 42 srednjih šol. Komisija društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije je na podlagi rezultatov državnega tekmovanja in dveh izbirnih testov izbrala šestčlansko skupino, ki bo Slovenijo zastopala na Mednarodni matematični olimpijadi julija v Južni Koreji. Žal med njimi ni novomeških gimnazijcev, ki so sicer uspešno nastopili na tokratnem tekmovanju. Pohvaliti velja zlasti Andreja Muhliča, Sanjo Bukovec in Primoža Brkiča, ki so dobili priznanja. Mladi matematiki so si ogledali še Novo mesto, Kartuzijo Pleterje in Kostanjevico, po želji pa prisluhnili tudi potopisnemu predavanju o Južnoafriški republiki. (Foto: M. Kotnik)

V Črnomlju dan slovenske vojske

Osrednja slovesnost ob deveti obletnici Slovenske vojske je bila v ponedeljek v črnomaljskem športnem centru Loka - Slavnostni govornik dr. Franci Demšar o delu SV in vključevanju v NATO

ČRNO MELJ - 15. maja pred devetimi leti sta bila v Pekrah pri Mariboru in na Igu pri Ljubljani ustanovljena učna centra Slovenske vojske (SV). Na ta dan naša vojska praznuje svoj dan, osrednja prireditve ob letošnji obletnici pa je bila v športnem centru Loka v Črnomlju. Poleg številnih obiskovalcev in vojakov so se slovesnosti udeležili mnogi pomembni gostje, med njimi tudi predsednik države Milan Kučan.

Pozdravna nagovora sta imela načelnik generalštaba SV mag. Iztok Podbregar in črnomaljski župan Andrej Fabjan, slavnostni govornik pa je bil v.d. ministra za obrambo dr. Franci Demšar. Med drugim je dejal, da so letos prvič zagotovili zmanjševanje denarja za obrambo, cilj pa je, da od sedanjih 1,5 odst. družbenega proizvoda do leta 2010 postopoma dosežejo 2,3 odst. Ta znesek je po njegovem primerljiv z državami NATO. Če pa ga ne bomo dosegli, je reorganizacija SV, uvajanje sodobne opreme in sistemov, ki se povezujejo z NATO vojskami, zgolj načrt, ki nima realne osnove. "Strateški cilj naše države še naprej ostaja polnopravno članstvo v zvezi NATO. Z izobraženimi, mišljenjsko sodobnimi in v prihodnost usmerjenimi podčastniki in častniki slovenske vojske, ki tako ali drugače sodelujejo v vojaških vajah zveze in drugih dejavnostih, si je naša vojska v zvezi že pridobila ugled, da je zaupanja vredna partnerica zavezništva," je dejal govornik. Poudaril pa je, da mora razvoj SV zagotoviti njeno odpornost do vmešavanja dnevne

politike in prepogostih organizacijskih sprememb.

Na slovesnosti so podelili najvišja priznanja MORS, najvišje čine ter več drugih priznanj in medalj. 12. gardnemu bataljonu SV pa je mag. Iztok Podbregar izročil

bojno zastavo. Na ogled je bila tudi razstava o delu SV ter predstavitev njene opreme in tehnike. V kulturnem programu sta sodelovala folklorna skupina iz Dragatuša ter orkester SV.

M. B.-J.

OB DNEVU SLOVENSKE VOJSKE - V počastitev dneva Slovenske vojske, 15. maja, so krajsko slovesnost minuli petek pripravili v Vojašnici Novo mesto. Ob tej priložnosti so podelili znake za 15- in 20-letno delo v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije ter strelske znake načelnika generalštaba Slovenske vojske, ki so jih pridobili vojniki na službenju v 1. bataljonu 22. brigade v Novem mestu. Značke - srebrno je prejel tudi Josip Marič, je podelil poveljnik vojašnice podpolkovnik Anton Klobčaver (na sliki). Slavnostni govornik prireditve - z nastopom so jo obogatili učenci novomeške glasbene šole - je bil poveljnik 32. pokrajinskega vojaškega teritorialnega poveljstva Slovenske vojske polkovnik Bogdan Mali, udeležil pa se jo je tudi poveljnik 3. operativnega poveljstva brigadir Alojz Završnik. Na dan Slovenske vojske pa so v novomeški vojašnici pred osrednjo proslavo v Črnomlju imeli v gosteh vojaške atašeje tujih armad s soprogami in poveljniki obrambe več mest. (Foto: M. Kotnik)

SPREJEM PRI PREDSEDNIKU KUČANU - Prejšnji teden je predsednik države Milan Kučan kot že nekaj let doslej sprejel predstavnike slovenskega turizma. Ob tej priložnosti je po običaju sprejel in pozdravi tudi predstavnike turističnih krajev, ki so v minulem letu dosegli najboljše rezultate na tekmovanju krajev v projektu "Moja dežela, lepa in gostoljubna", čigar nosilec je Turistična zveza Slovenije. Edini nagradjeni kraj na Dolenjskem v preteklem letu so Šmarješke Toplice, ki so zasedle drugo mesto med turističnimi kraji. Sprejema pri predsedniku so se udeležili: podžupanja mestne občine Novo mesto Martina Vrhovnik, predsednik Turističnega društva Šmarješke Toplice Aleksander Durič, predsednik Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine Alojz Serini in predstavnica UE Novo mesto Janja Macedoni.

Mariborsko pismo

Potnikov čedalje manj

Zagate z javnim prevozom

MARIBOR - Mariborskim mestnim očetom zadnje čase vse več sivih las povzroča mestni avtobusni promet, ki ga iz leta v leto uporablja manj potnikov. V zadnjem desetletju se je število potnikov, ki uporabljajo javni prevoz, namreč dramatično zmanjšalo.

Po koncesijski pogodbi opravlja dejavnost avtobusnega mestnega prevoza v štajerski metropoli s 50 avtobusi, ki so sicer v lasti mestne občine, podjetje Certus. Zaradi težkih socialnih razmer v mestu, kjer je stopnja brezposelnosti skoraj najvišja v državi, pa tudi zato, da bi javni prevoz uporabljalo čim več Mariborčanov, mestni svet vztraja pri razmeroma nizkih cenah avtobusnih kart. V strokovnih službah Certusa so izračunali, da so cene avtobusnega mestnega prevoza v Mariboru skoraj najnižje v državi, nižje imajo samo v Ljubljani.

Kljub ugodnim cenam v mestnem avtobusnem prometu pa se število potnikov ne povečuje, temveč zmanjšuje. Po mnenju direktorja Certusa Mirka Majheniča je glavni problem v tem, da so avtobusi v Mariboru zelo počasni, čas pa je danes zlato. V Certusu opozarjajo, da v

mestu ni niti enega posebnega voznega pasu za avtobuse. Stari most čez Dravo je iz Pobreške strani za avtobusni mestni promet zaprt. Parkirnine v mestnem središču so po mnenju Certusovih strokovnjakov izredno nizke, v mestu pa vlada glede parkiranja popoln nered. Zato lahko šoferji nekontrolirano parkirajo kjerkoli, avtobusi pa se še komaj prebijajo po mestnih ulicah. Tudi semaforji niso prilagojeni za hitrejšo propustnost avtobusov, ki bi morali imeti vsaj na glavnih ulicah posebne proge. Skratka, zaradi tega, ker postaja vožnja z mestnimi avtobusi prepočasna in zato naporna, se čedalje več ljudi vozi v mestno središče z avtomobili. To pa prometne razmere v mestu še poslabšuje.

Za nameček pa so, kakor opozarjajo pri Certusu, avtobusi za mestni promet stari in temu primerna pa tudi vožnja. Skoraj pol voznega parka je starejšega od 10 let. Zaradi tega nameravajo v Certusu ustanoviti samostojno podjetje za avtobusni mestni promet, saj se bojijo, da bi izgube pri mestnem prometu potopile celotno podjetje, čeprav je mestni promet samo 20 odstotkov njegove dejavnosti. Lani so namreč z mestnim prometom imeli nad 160 milijonov tolarjev izgube, v prvih treh mesecih letos pa že skoraj 50 milijonov tolarjev.

Novo podjetje za mestni avtobusni promet bo morda rešilo Certus, zagotovo pa ne javnega prometa v mestu. Za to bodo potrebne veliko korenitejšje spremembe v prometni politiki pa tudi v prometni kulturi štajerske metropole.

TOMAŠ KŠELA

Sto let osnovne šole v Stopičah

Začetki šolstva v tem podgorskem kraju segajo v sredo 19. stol. - En učitelj v dvorazrednici učil 389 otrok - Danes sodobna osemletka z dvema podružničnima šolama

STOPIČE - Od ponedeljka, 22. maja, do petka, 26. maja, se bodo na osnovni šoli Stopiče vrstile prireditve v počastitev 100-letnice šole v tem kraju. Gre za eno najstarejših, če ne kar najstarejšo šolo v gorjanskem Podgorju. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi obsežno publikacijo, ki jo je po šolski kroniki in drugih virih pripravila Tanja Perc.

Za začetek šolstva v Stopičah so izbrali šolsko leto 1900/01, ko so začeli voditi šolsko kroniko in oddelki so znani podatki in razni dogodki v zvezi s šolo. Sicer pa segajo začetki šole v Stopičah v sredo 19. stol., kar je razvidno iz novomeškega kapiteljskega arhiva. Sprva se je pouk občasno odvijal v cerkvenih in zasebnih hišah, "šomoštri" pa so otroke učili brati, pisati in računati.

Solsko kroniko pa so, kot reče, začeli pisati v šolskem letu 1900/01 in je do današnjih dni v celoti ohranjena. Zato je bogat vir ne samo za zgodovino šole, ampak verno in nazorno govori tudi o razmerah, ki so v teh podgorskih krajih vladale v posameznih obdobjih, in je pomembna za krajevno zgodovino in podgorsko domoznastvo nasploh.

V prvem "uradnem" šolskem letu je bil "voditelj šole", ki je bila dvorazrednica, in hkrati edini učitelj Ivan Rodič. V šolski kroniki je zabeležil, da je bilo v začetku 20. stoletja v Stopičah in okoliških podgorskih krajih takrat 476 šolobveznih otrok, od tega 222 dečkov in 254 deklic, v šolo pa jih je hodilo 389. Kako je tako množico otrok v dveh razredih poučeval in obvladoval ter koliko jih je lahko naučil en sam učitelj, kronika ne govori, današnji učitelji pa si tega

ne morejo niti predstavljati. Šola takrat sploh ni imela svoje stavbe in je pouk potekal v zasebnih hišah. Jeseni leta 1902 se je število otrok, ki so hodili k pouku, zmanjšalo na 283, tedaj sta namreč delovali tudi že šoli na Dolžu in v Podgradu.

Od takrat do danes je ta osrednja osnovna šola v tem delu Podgorja (najbližja naslednja je v Brusnicah) naredila ogromen napredek in je danes sodobna osemletka. V šolskem letu 1999/2000 je na šoli 357 otrok, od tega 274 na matični šoli v Stopičah, 50 v 4 čisti oddelkih na podružnični šoli

ZAPOSLOVANJE NA PODEŽELJU

NOVO MESTO - Na srednji kmetijski šoli "Grm" Novo mesto bodo jutri, 19. maja, ob 10.30 predstavili projekt za samozaposlovanje "Delovno mesto, ki sem si ga sam ustvaril". Ob tem bodo pripravili še okroglo mizo o zaposlovanju na podežlju. Namen omenjenega projekta, ki obsega delo Kmetijske šole pri predmetu ekonomika v zaključnih letnikih kmetijskega in vrtnarskega programa, je dijakom pomagati pri iskanju temeljnih ciljev dela, vezane na njihov poklic, in možnosti njihovih kmetij ali okolja.

Bo Novo mesto mesto koles

Akcija za večjo uporabo koles za vožnjo po mestu - Prvo občinsko službeno kolo - Načrtujejo omrežje pešpoti in kolesarskih stez

NOVO MESTO - Mladi liberalni demokrati Novega mesta nadaljujejo hvaljevredno akcijo "Novo mesto koles", katere namen je spodbuditi Novomeščane k večji uporabi koles pri vsakdanjih opravilih in vožnjah po mestu in njegovi okolici. To bi vsekakor imelo več koristnih posledic za mesto in njegove prebivalce: manj avtomobilskega prometa in s tem manj onesnaženo okolje, boljše počutje in zdravje ljudi, prijetnejše in mirnejše življenjsko okolje.

V nakladi 8.000 izvodov so izdali zloženko in jo razdelili po novomeških gospodinjstvih, avtor besedila je Tomaž Levičar, ki je tudi vodja tega projekta; pripravljajo še ponatis. Član občinskega sveta iz vrst mladih liberalnih demokratov je v svetnikom predstavljal ponudbo za izboljšanje možnosti za kolesarjenje v mestu, ki so jih svetniki lepo sprejeli. Prva stopnja za kolesa je občina že postavila, v kratkem jih bo še več, pozvali pa so tudi kakih 60 novomeških podjetij, naj namestijo stojala oziroma priveze za kolesa pred svojimi poslovnimi prostori, da jih bodo lahko uporabljali tako zaposleni kot obiskovalci, kupci, stranke idr. Na občini so že kupili prvo službeno kolo, to nameravajo storiti tudi v novomeškem zdravst-

venem domu, pobudniki akcije pa predlagajo, naj bi tudi policisti po mestu patrolirali na kolesih. Na prvi kolesarski izlet po mestu so pred kratkim odšli člani občinske uprave z dvema podžupanoma na čelu.

Na občinskem sekretariatu za okolje, prostor in komunalo pripravljajo dokument, ki bo začrtal omrežje mestnih pešpoti in kolesarskih stez.

Na kolo za zdravo mesto! A. B.

KRKAŠI NA GOLICO

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka priredi v nedeljo, 21. maja, pohod na Golico, 1835 m. Odhod bo 6. uri izpred Krke v Ločni, vrnil pa se bodo v večernih urah. Krkaši imajo prevoz zastoj. Na Planini pod Golico se bodo razdelili v tri skupine; za vzpon in sestop bosta prvi dve porabili okrog 6 ur, tretja pa 3 ure. Na poti bodo lahko občudovali množico ključavnic (narcis), avrikla in drugega planinskega cvetja. Priporočajo dobro obutev, smučarski palici, toplo obleko, tudi rezervno, dežnik in malico. Tura je primerna za vse starosti, tudi za otroke. Prijave zbira do petka, 19. maja, v oddelku za oddih oz. do zasedbe avtobusa.

PSI REŠEVALI ŽIVLJENJA - Služba za zaščito in reševanje mestne občine Novo mesto je pod vodstvom Fikreta Fejčiča in ob sodelovanju kinoloških klubov reševalnih psov iz Slovenije in Hrvaške v soboto, 13. maja, pripravila tradicionalno vajo civilne zaščite Rešujemo življenja 2000. Scenarij akcije je predvidel ponesrečeno vajo padalcev, ki jih je veter odpeljal v bližnjo in daljino okolico prečnega letališča, s hitro akcijo pa so jih v bližnjih gozdovih izsledili reševalci z reševalnimi psi. Pri reševanju so jim pomagali tudi potapljači Kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto, novomeški jamarji, radiomaterji, ekipa prve pomoči iz Kamenc in gasilci iz Vavte vasi. Vse skupaj je sodelovalo 120 reševalcev in 70 psov. (Foto: I. Vidmar)

v Podgradu in 33 otrok v dveh kombiniranih oddelkih na Dolžu. "Na vseh treh šolah so tudi oddelki podaljšanega bivanja in je organizirano predšolsko varstvo," je povedal dolgoletni uspešni in prizadeveni ravnatelj Lado Brulc, tudi sam nekdanji učenec te šole.

Na osemletni šoli (z obema podružničnima), na kateri je manj otrok, kot jih je bilo v prvem šolskem letu dvorazrednice pred 100 leti, ko je bil en sam učitelj, uči 24 učiteljev, vseh zaposlenih pa je okoli 50. "Sedaj nas je na šoli dovolj in tudi kadrovska zasedba je ustrezna," pravi Brulc. Tudi prostora za osnovni pouk je v večkrat na novo pozidani, povečani, prenovljeni in dozidani šoli dovolj, manjka pa jim telovadnica, zato so jo za silo uredili v nekdanji kinodvorani, učilnice za gospodinjstvo in tehnični pouk ter računalništvo so v zasilnih prostorih. To vse pa je pogoj za devetletko.

Vsekakor stopiška šola, ki je v 100 letih na tisoče podgorskim otrokom dala osnovno izobrazbo, vzgojo in jih navajala na samostojno, tudi ustvarjalno mišljenje in delovanje, to svoje plemenito poslanstvo opravlja vse bolj in uspešneje. A. BARTELIJ

Za spremembo statuta

Izredna seja

ŽUŽEMBERK - Žužemberški občinski svet je imel pred kratkim svojo prvo izredno sejo, na kateri je sprejel spremembe in dopolnitve Statuta Občine Žužemberk in poslovnika občinskega sveta. Po končnih obiskih, ki jih je decembra lani opravila Služba za lokalno samoupravo pri Vladi Republike Slovenije, so že na 11. redni seji žužemberški občinski svetniki obravnavali spremembe in dopolnitve statuta in poslovnika, ki jih je priporočila omenjena služba. Zaradi pomanjkanja informacij so svetniki takrat sklenili, da se omenjene spremembe in dopolnitve statuta in poslovnika obravnavajo na izredni seji in se nanjo povabijo pristojni iz omenjene službe.

Izredno sejo z dvema točkama dnevnega reda je sklical žužemberški župan Franc Škufca in nanjo povabil namestnika direktorja Službe za lokalno samoupravo g. Milana Zeleznika, ki je svetnikom objasniti potrebo po spremembah statuta in poslovnika. Po razpravi in vprašanjih občinskih svetnikov so ti soglasno sprejeli spremembe in dopolnitve Statuta Občine Žužemberk ter spremembe in dopolnitve Poslovnika Občinskega sveta Občine Žužemberk. Na pobudo župana je Milan Zeleznik svetnikom še predstavljal organizacijsko in pravno obliko ožjih delov občine, ki se lahko ustanovijo na območju neke občine. Pri tem je pomembno, da krajevne skupnosti delujejo tako, da prispevajo k razvoju neke lokalne skupnosti, kar je za območje Suhe krajine pomembno.

V. K.

Suhokranjski drobiž

IZLET - Na izlet so se pred dnevi odpravili tudi dvorski upokojenci. Na začetku poti so imeli sicer malo smole z avtobusom, kar pa jih ni spravilo v slabo voljo. Z dvema avtobusoma so se odpeljali na Gorenjsko, kjer so se prvič ustavili v baziliki na Brezjah, nato pa jih je pot vodila na Bled in v Bohinj, kjer jih je prisrčno sprejela rojakinja Marina.

USPEŠNI - Mladi Suhokranjci so se spet izkazali na gasilskem tekmovanju, ki ga je organizirala GZ Novo mesto. Pionirji z Dvora in mladinke iz Šmihela pri Žužemberku so prinesli domov pokala medtem ko pionirke iz Žužemberka kljub izredno dobro opravljeni vaji niso imele te sreče. Zaradi starostne omejitve so namreč nastopile izven konkurence in s pokalom ter dobro uvrstitvijo ni bilo nič.

MEDVEDKA V KOTIH - Medvedka s tremi mladici je bila v letošnjem letu že večkrat v bližini vasi Dolnji Kot pri Dvoru. Vasičani so jo večkrat videli in opazovali iz varne razdalje, z drugega brega reke Krke. Močno pa se bojijo morebitnega srečanja, saj imajo v bližini gozd in bo potrebno kmalu pripravljati drva.

STOPIŠKI ŠOLARJI - Stopiški šolarji na vajah za proslavo ob 100-letnici šole. Prireditve ob visokem jubileju se bodo vrstile cel prihodnji teden. (Foto: A. B.)

TEKMOVANJE IZ ZGODOVINE

NOVO MESTO - Na osnovni šoli Šmihel je minuli mesec potekalo regijsko tekmovanje iz zgodovine, na katerem je svoje znanje o poznavanju življenja v srednjem veku dokazovalo 61 učenec iz 12 osnovnih šol. 16 učencev, ki so osvojili 85 odst. možnih točk, se je uvrstilo na državno tekmovanje, srebrno priznanje pa je dobilo še 28 osnovnošolcev. Predtekmovalno mizico so mladi zgodovinarji premagali ob krajšem kulturnem programu, da pa ne bi tekmovanje učencem in mentorjem ostalo v lepem spominu le po dobrih rezultatih, so poskrbeli sponzorji.

PESTER DAN ODPRTIH VRAT

ŠKOCJAN - Učenci in učitelji na škocjanski osnovni šoli Frana Metelka so v soboto, 13. maja, pripravili dan odprtih vrat z naslovom "Igra - sol življenja". Učenci so se družili in ustvarjali v različnih delavnicih. Tako so na razredni stopnji pripravljali jedi iz testenin, igrali na Orffov instrumentarij, izdelovali in animirali z lutkami, preoblikovali papir v origame, slikali na svilo in se spoznavali pri družabnih miselnih igrah. Učenci višjih razredov pa so reševali knjižne uganke, iskali skriti zaklad v naravi, izdelovali didaktične igre ter ustvarjali s kockami, papirjem in instrumenti. Spoznavali so se tudi ob različnih socialnih igrah in plesih, mladi igralci so uprizorili detektivsko komedijo Črna mabela, dopoldne pa je z igrivo glasbeno učno uro zaključil mešani pevski zbor Portorož pod vodstvom dr. Mirka Slosarja.

S. MIRTIC

Tekmovanje mladih gasilcev

Največ pokalov v Šmarjeto in Stopiče - Pokale podelili na posebni slovesnosti ob 50-letnici PGD Dolenja Straža

PREČNA - Na letališču Prečna so se v nedeljo, 14. maja, na tradicionalnem pionirskem in mladinskem tekmovanju, ki ga je pripravila Gasilska zveza Novo mesto, zbrali mladi gasilci in gasilke iz šestih dolenjskih občin. Pri izvedbi tekmovanja so strokovno pomagali tudi domači gasilci PGD Dolenja Straža.

V lepem in sončnem vremenu se je v različnih gasilsko-sportnih disciplinah pomerilo 89 pionirskih in mladinskih vrst. Mlajše je najbolj pritegnilo tekmovanje z brenčajo, druge vezanje vozlov, nekatere štafetni tek, vsi pa so seveda hoteli doseči najboljše rezultate. V kategoriji pionirjev so bili najboljši Stopičani (2), nato se se vrstili Šmarjetčani, Mirnopečani, Dvorjani (2) in Dolžani. Med pionirkami so slavile tekmovalke z Dolža pred Stopičami, Jablanom,

Belo Cerkvijo in Uršnimi seli. Med 34. vrstami mladincev so bili najboljši mladinci PGD Uršna sela, sledili pa so tekmovalci iz Kamence, Šmarjete, Dolenje Straže in Stopič, med mladinkami pa so zmagala dekleta iz Stranske vasi pred Šmarjeto, PGD Zbure, PGD Bela Cerkev in PGD Šmihel pri Žužemberku. V vseh kategorijah je pokale prejelo po pet najboljših vrst, podelili pa so jih na posebni slovesnosti ob 50-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Dolenja Straža, na kateri so nastopili tudi pihalni orkester Krke Zdravilišč, plesalci Turističnega društva Straža in učenci osnovne šole Vavta vas. Ob jubileju so podelili tudi republiška in društvena gasilska priznanja, med drugimi ga je prejela tudi Mestna občina Novo mesto.

S. M.

PRAZNIK GASILSTVA - Številne, zbrane na slovesnosti sta pozdravila predsednik Gasilske zveze Novo mesto Alojz Muhič in novomeška podžupanja Martina Vrhovnik. (Foto: S. Mirtič)

Ena gospa je rekla, da je Novo mesto že sedaj mesto koles - avtomobilskih.

Vsi na kolo!

LDS in MLD Novo mesto

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 20. do 30. aprila so v novomeški porodnišnici rodile Anica Plevanč iz Veniš - Veneso, Anica Tomažin iz Zbur - Lino, Doroteja Fakin iz Sevnice - Izidorja, Anica Kulovec iz Uršnih sel - Kristino, Valentina Šenk iz Šmarjete - Ziga, Anita Tomc Saver iz Podzemlja - Rebeko, Alenka Brezar z Lokve - Aleksa, Melita Golob s Sela pri Zagorici - Matica, Katja Bečaj z Mirne - Zana, Jožica Balkovec iz Vinice - Eno, Tatjana Plavec iz Breze - Heleno, Mateja Kump z Uršnih sel - Anjo, Tanja Štepec z Mirne - Anžeta, Ana Piskule iz Klenovika - Zigrida, Marija Miklič s Stana - Matica, Mojca Medvešek iz Zameškega - Leo, Jolanda Jazbec iz Prečne - Lino, Helena Krnc iz Prelesja - Ziga, Milena Žičkar Petan iz Krškega - Jurija, Marijana Lavrič iz Gorenjega Polja - Jana, Simona Klakar iz Jančkovec - Sebastjana, Alenka Nahtigal iz Brezja - Alena, Darja Hutar iz Metlike - Ano, Nada Pavlič z Dol. Prekope - Jurija, Svetlana Frkat Grgič iz Meniške vasi - Lucijana, Anita Molek iz Sentruperta - Jana in Niko, Zdenka Krnc iz Dol. Boštanj - Niko, Mateja Kastrevc iz Velike Bučne vasi - Ano, Vlasta Fenc z Muhabera - Ildaja, Karolina Dedič iz Črnomlja - Meliso.

Iz Novega mesta: Erika Kobe iz Seidlove ulice 32 - Nežo, Sonja Brezovar iz Ulice Slavka Gruma 36 - Majro, Sabina Repše Sturm iz Kočevarjeve ulice 26 - Spelo, Helena Tramite iz Segove ulice 18 - Tejo.

Čestitamo!

NA ZAGOVORU - Dijaki zaključnega letnika podjetniškega poslovanja so v glavnem pripravili seminarske naloge posamično, nekaj pa se jih je odločilo za skupinsko delo. Med temi so bili tudi Vesna Markovič, Andrej Slanc, Dejan Fink in Gregor Šmalc (na fotografiji), ki so tudi skupaj predstavili svojo tržno raziskavo za metliško podjetje Komet. Dijaki so se pri predstavitvah nalog dobro zavedali, da je pri poslovnih zadevah zelo pomemben zunanji videz, zato so prišli na zagovor urejeni, nekateri pa so celo prvič v življenju nosili kravate. (Foto: M. B.-J.)

Dijaki o poslovnih poteh

Druga generacija bodočih črnomaljskih poslovnih tehnikov predstavila svoja videnja o poslovnem življenju

ČRNOMELJ - Pretekli teden je 31 dijakov druge generacije smeri podjetniškega poslovanja na črnomaljski Srednji šoli dva dni zagovarjalo seminarske naloge. Ocena iz teh nalog je ena od stvari, ki jih dijakom pomenijo. Naloge so predstavili pred komisijo profesorjev iz šole, prisluhnili pa so jim tudi predstavniki podjetij, o katerih so pisali dijaki, ter vsi, ki so jih predstavitev zanimivih nalog zanimala.

V nalogah so bodoči poslovni tehniki strnili znanje, ki so ga dobili v petletnem šolanju. Po besedah mentorja in ocenjevalca prof. Antona Kambiča so dijaki svoje delo opravili zelo resno, odgovorno in pošteno. Lotili so se poslovnih načrtov za svoja podjetja od ideje do odprtja, govorili o vlogi tajnika v današnjem tržnem gospodarstvu, o možnostih razvoja gospodarstva, nekaj pa se jih je lotilo tržnih raziskav za belokranjska podjetja.

"Naloge bodo lahko koristno uporabili v praksi in niso zgolj nekaj imaginarnega. Hkrati so s se-

minarskimi nalogami dokazali, da jim je šola dala dovolj znanja za bodoči poklic, tako da se bodo lažje znašli v neusmiljenem svetu tržne konkurence," je bil ponosen na dijake prof. Kambič. Tako kot dijaki lanske prve generacije črnomaljskih poslovnih tehnikov pa jih tudi večina letošnje namerava nadaljevati šolanje na višjih ali visokih šolah.

M. B.-J.

ZA DEMOGRAFSKO OGROŽENA OBMOČJA

ČRNOMELJ - Črnomaljska občina bo letos kandidirala na natečaju za dodelitev sredstev za demografsko ogrožena območja v RS s štirimi naložbami: prvo etapo vodovoda Preloka, obnovo lokalne ceste na Mavrlenu, tretjo etapo vodovoda Bedenj-Jankoviči z rezervoarjem na Plešivici ter vodovodom Belčji Vrh-Stara Lipa. Del denarja za te naložbe naj bi primaknila država, del pa črnomaljska občina.

DOBER DAN, BONTON - Na semiški osnovni šoli so preteklo soboto pripravili dan šole, ki so ga posvetili bontonu. Na prireditvi so se nastopajoči na različne načine dotaknili lepega obnašanja. Četrtošolci (na fotografiji) so zaigrali igrice o Butalcih in njihovem razbojniku Cefizlju. Pripravili so tudi bogato razstavo, v računalnici pa predstavitev fotografij. (Foto: M. B.-J.)

Bodo mladi le kos zaraščanju?

V Rožnem Dolu bi bilo sicer zelo težko živeti zgolj od kmetijstva, vendar je Miro Smrekar prepričan, da bi mladi ob službi lahko vzdrževali kulturno krajino - Divjad še ne ogroža

ROŽNI DOL - V Rožnem Dolu je danes 16 hiš in na srečo so še vse naseljene. A prebivalstvo se stara, saj se od mladih, ki odhajajo na šolanje, le malokateri vrne domov. Miro Smrekar pa je eden tistih, ki je po končani srednji kmetijski šoli odšel s trehuhom za kruhom celo v tujino, a se je po enajstih letih vrnil v rojstno vas. Res si je najprej začel graditi hišo, bratje in sestre pa so ga pregovorili, da je prevzel še kmetijo.

A ko je Miro pred dobrimi dvajsetimi leti zagospodaril na Smrekarjevi domačiji, je od kmetije ostalo bore malo: hlev je bil prazen, gospodarska poslopja so pro-

padala, orodja ni bilo. Dobro pa se je zavedal tudi, da od kmetije ne bo mogoče živeti, pač pa bo moral vložiti še vso plačo, da bo kmetijo zopet postavil na noge. A zdelo se mu je pomembno, da tudi sam s svojo petčlansko družino prispeva k poseljenosti višinskih semiških vasi, s košnjo vzdržuje kulturno krajino in brani zemljo pred zaraščanjem.

Smrekar je ob vrnitvi v domovino dokupil še nekaj zemlje, tako da je ima danes 22 hektarov. Vendar je precej razdrobljena, prevladuje pa gozd. Le dva hektara kosijo, na nekaj arih sadijo koruzo, poltretji hektar pa imajo ograjen za rejo damjakov in ovc. Zaveda se, da v višinskih krajih ni mogoče obogateti od kmetijstva, vendar upa, da se bo vsaj nekaj mladih vrnilo v domačo vas, saj do služb v Semiču, Črnomlju ali Novem mestu ni daleč. "Če pa bodo

Muzej ima končno varno streho

Danes otvoritev prenovljenega metliškega gradu in razstave del, ki so nastala na prvi likovni koloniji Vinske vigredi - Prve stalne muzejske zbirke naj bi bile na ogled letošnjo jesen

METLIKA - Sredi lanskega leta so začeli prenavljati metliški grad, v katerem domuje Belokranjski muzej. Obnova ostrejša je bila nujna, saj je grozilo, da bi se ob debelejšem snegu sesedla vasa. Pozneje se je pokazalo, da je obnove potreben tudi strop v prvem nadstropju. Gradbena dela so sedaj zaključena, ostaja pa še nekaj zaključnih del v gradbeništvu.

Vendar bodo danes kljub temu slovesno odprli prenovljen metliški grad, predvsem pa podstrešje, kjer je muzej pridobil več kot 700 kv. metrov dodatnih prostorov. Predračunska vrednost prenove strehe in ostrejša je znašala 112 milijonov tolarjev, zaradi dodatnih, nepredvidenih del pa se je vsota dvignila na 127 milijonov tolarjev. Ob tem direktorica muzeja Andreja Brancelj Bednaršek opozarja, da je pri obnovi nastalo za 10 milijonov tolarjev škode v prvem nadstropju, ki pa je izvajalec ne prizna. Pri pokrivanju stroškov adaptacije pa se je izkazalo tudi šest zaposlenih v muzeju, ki so dobili 5 milijonov tolarjev dobička iz lanskega in preteklih let namenili za naložbo v grad. Kljub temu da je bil več kot pol lanskega

leta muzej zaprt, zaposlenim ni manjkalo dela. Veliko so ga imeli že s selitvijo na desettisoče enot arhivskega gradiva in muzejskih eksponatov, saj so izpraznili in preselili celotno stalno razstavo, ki je bila v petnajstih prostorih, knjižnico, arhiv, del depojev in upravne prostore. Kljub izrednim razmeram so v okviru redne dejavnosti opravili vse naloge, ki jim jih nalaga zakon o varstvu kulturne dediščine. Zanimivo pa je, da so prav lani bolj kot kdaj koli prej prihajali ljudje v muzej po različne podatke - med njimi je bilo največ medvojnih pogorelcev - ki pa so jih v zatranem arhivu muzealci zelo težko našli.

Kot je povedala direktorica upajo, da bodo v muzeju arheološko zbirko in zbirko novejšo zgo-

dovine postavili na svoje mesto čez poltje. Za postavitev zbirk iz 19. in prve polovice 20. stoletja, torej kulturno-zgodovinske in etnološke zbirke, bo muzej zaprosil za pomoč ministrstvo za kulturo, saj si želijo postavitev po sodobnih načelih. Načrtujejo, da

Danes, v četrtek, 18. maja, torej ob mednarodnem dnevu muzejev, bo ob 18. uri pred metliškim gradom slovesnost ob otvoritvi prenovljenih prostorov metliškega gradu. Hkrati bo otvoritev razstave udeležencev prve likovne kolonije Vinske vigredi, ki bo na ogled na podstrešju gradu. Na koloniji je v Metliki in okolici od ponedeljka ustvarjalo 19 likovnikov iz Slovenije, Italije, Avstrije in Hrvaške.

bi bili zbirki pripravljeni za ogled v prihodnjem letu, ko bo praznoval muzej 50-letnico ustanovitve.

M. B.-J.

Izid referenduma je katastrofa

Tako so menili črnomaljski svetniki, ko so analizirali referendum za samoprispevek - Konec s patriotizmom, solidarnostjo, dobrotinstvo - Prevelik razkorak med anketo in izidom

ČRNOMELJ - Pretekli teden so si črnomaljski svetniki privoščili dolgo razpravo o referendumu za občinski samoprispevek, ki je bil 26. marca, in na katerem se je za petletno dvoodstotno plačevanje naložb v vodovodno omrežje, šolstvo, otroško varstvo in športno dejavnost odločilo le 19,56 odst. volivcev. Mnenja o tem, kdo je kriv za takšen poraz, so bila precej različna.

Peter Dichlberger je bil prepričan, da je izid referenduma porazen, kar je dvakrat slabo za občino: zapravili so si priložnost za hitrejši razvoj ter porabili 4 milijone tolarjev. Pričakoval je, da bodo na seji sveta tudi predsedniki KS, ki so pred glasovanjem zatrjevali, da v KS podpirajo samoprispevek. Vprašal je, ali predsedniki sploh poznajo krajane in ali niso govorili tako le zato, da bi bili všeč svetnikom. "Iz naše stranke smo opozarjali, da v občini ni prave klime za samoprispevek, a smo dobili očitke, da smo proti razvoju, kar pa ne drži. Porabiti smo morali 4 milijone tolarjev, da smo prišli do spoznanja, da ne Črnomalci ne Belokranjci nasploh niso za takšen način financiranja razvoja."

Anton Kralj in Franc Ivanušič sta menila, da so se svetniki slabo odrezali na referendumu in da bi bil samoprispevek zagotovo izglasovan, če bi se zanj bolj zavzemali. Pavel Zajc je iz lastnih izkušenj povedal, da je bil skoraj šikaniran, ko je želel apelirati na volivce, naj se odločijo za samoprispevek. Po mnenju Milana Krajncja pa je konec belokranjskega patriotizma,

dobrotinstvi in solidarnosti, je pa referendum preverjanje volje ljudi, kjer gre za poslovno tveganje. Tudi Jože Strmec je bil prepričan, da je izid referenduma katastrofa in da je solidarnost umrla. Zato pa bi po njegovem morali biti solidarni vsaj svetniki in pomagati ljudem, ki so zajeti v program samoprispevka, k hitrejšemu razvoju.

Zdravko Šavor je menil, da so ljudje še vedno solidarni, le časi so drugačni. Morda je na njihovo odločitev vplivalo spoznanje, kako razpisno ravnanje z denarjem nekateri proračunski porabniki državnega in občinskega denarja. Izid je bil po njegovem sramota, zato je pomislil celo na to, da bi

ZADNI VEČER MLADIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

ČRNOMELJ - V okviru 1. medobmočne revije mladih gledaliških skupin Bele krajine, Dolenjske in Posavja, ki jo pripravlja črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, se bo v petek, 19. maja, v semiškem kulturnem domu predstavilo pet skupin. Ob 16. uri bo gledališko-lutkovna skupina Mesečniki iz črnomaljske OŠ Loka uprizorila igrice Kdo je napravil Vidku srjajčo. Pol ure pozneje bo nastopila dramska skupina KD Anton Aškerc iz Koprivnice z Obtoženim volkom, ob 17.45 pa gledališka skupina Poljančki iz OŠ Stari trg ob Kolpi z Enkolso. Ob 18.15 bo gledališka skupina črnomaljske OŠ Mirana Jarca predstavila Do tiste stezice, pol ure pozneje pa dramski krožek OŠ Loka. Pepelko malo drugače.

PESEM IZ 200 GRL - V vseh treh belokranjskih občinah se je letošnja pomlad zvrstila veliko srečanj pevskih zborov, v katerih so prepevali prav vsi, od predšolskih otrok do upokojencev. Tudi pretekli teden je bilo dvoje pevskih srečanj, eno v Črnomlju, drugo v Metliki. Na slednjem, kjer se je srečalo deset odraslih belokranjskih pevskih zborov, je pesem zdodelala iz okrog 200 grl. Metliška vokalna skupina Lan se bo konec maja udeležila medobmočne revije pevskih zborov v Novem mestu. Na fotografiji: ženski pevski zbor iz Adlešičev z zborovodkinjo Majdo Pavlin, ki se je prvič udeležila belokranjskega srečanja pevskih zborov. (Foto: M. B.-J.)

morda moral odstopiti občinski svet. Predlagal je, da se glede na to, da so svetniki sprejeli odločitev za razpis referenduma, odrečejo enoletni sejnini, kolikor so znašali stroški. Prav tako ni videl razloga, da bi podjetju Ninamedia plačali

Župan Andrej Fabjan je priznal, da je pričakoval bolj burnejšo razpravo, strinjal pa se je, da gre pri vsakem projektu za podjetniško tveganje in odgovornost. Pri neizglasovanem samoprispevku bo po njegovem mnenju najbolj vesela država, ker ji ne bo potrebno dati 1,1 milijarde tolarjev nepovratnega denarja. Zatrnil je, da so od začetka vodili projekt samoprispevka z vso odgovornostjo in so igrali z odkritimi kartami. Ni pa se strinjal, da bi bodisi on ali svetniki odplačevali stroške referenduma, da pa nosi odgovornostjo pred volivci, ki se bo še posebej pokazala na volitvah. Ko so glasovali o Šavorjevem predlogu, pa je bilo pripravljeno enoletni sejnini odpovedati se le 5 od 23 svetnikov.

273 tisočakov za anketo pred referendumom, katere napovedi so udarile mimo. Ivan Štajdohar je bil celo prepričan, da bi takšno analizo kot Ninamedia lahko naredil vsak ciciban.

M. BEZEK-JAKŠE

LUTKE V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Od 11. maja do 1. junija poteka v črnomaljski osnovni šoli Loka prireditve "Lutke v Črnomlju". Pretekli teden sta bili na sporedu dve predstavi, in sicer lutkovne skupine Biba vrtca iz Trebnjega in Mini teatra Roberta Walta. Danes, 18. maja, pa bo ob 17. uri lutkovna skupina Mlinčci iz OŠ Loka zaigrala igrice Zelo lačna gosienica, ob 18. uri pa lutkovna skupina KUD Oton Župancič iz Arčič igrice Kako je zajec prelisičil lisico.

KUKAVICE - Odkar so v metliški občini spremenili način plačevanja ravnanja s komunalnimi odpadki in občani plačujejo odvoz smeti glede na velikost kanta za smeti in nič več glede na število članov v gospodinjstvu, se s smetmi dogajajo prav čudne stvari. Nekateri, ki želijo komunalcem za njihovo delo odšteti čim manj denarja, so si omislili manjše smetnjake. Ker pa v njih zmanjka prostora za vso nesnago, podtikajo svoje smeti drugod kot kukavičja jajca. Tako je v kontejnerju za smeti na metliškem pokopališču pri sv. Roku mogoče najti celo knjige. Morda so tisti, ki so jih tja odložili, tako naivni, da verjamejo, da bodo ljudje mislili, da so Metličani tako zagnani bralci, da se ne morejo ločiti od njih celo, ko jih položijo pod rušo. In če ugrabimo naprej, morda to njihovo prepričanje izhaja iz tega, da je bila v Metliki leta 1865 ustanovljena prva Narodna čitalnica na Dolenjskem. Po tej logiki se lahko nadejamo, da se bodo v pokopališkem kontejnerju kmalu našle tudi bančne knjižice. V Metliki je bila namreč leta 1874 ustanovljena tudi prva Dolenjska hranilnica in posojilnica. TAKSI - Družba, ki ji je zaupano varovanje na letošnji Vinski vigredi, je pripravljena s prizoriščnimi veleprireditve odvažati vinjene in druge osebe ter njihove avtomobile. Storitve seveda ne bodo zastoni, a če v družbi zataji tisti, ki je bil določen, da bo zaradi sofinanciranja abstinal, pa se ne bo mogel upreti odlični belokranjski vinski kapljici, bo - seveda za nekaj tisočakov dodatnih stroškov - dobri tudi takšna rešitev. Nič se namreč ne ve, kakšne pihalne akcije pripravljajo policisti.

REKLAMA - Občinski svetnik Ivan Škof je bil, ko je prebral, da je metliška Komunala lani za reklamo in reprezentanco porabila 600 tisoč tolarjev, prepričan, da komunalci sploh ne potrebujejo reklame. Po njegovem so dovolj velika reklama smeti po cesti in prevrnjeni smetnjaki po mestu. Komunale je dobil pojasnilo, da ne gre za reklamo, ampak za reprezentanco. Tem slabše!

Črnomaljski drob

ČESTITKE - Črnomaljska svetniška opozicija je znana po tem, da vedno rada čestita kateremu od svetnikov bodisi za rojstni dan ali kakšen drug dosežek. V posebno veselje ji je, če sme čestitke izreči svetniku iz nasprotnega tabora. Tako je Peter Dichlberger v imenu SDS in bivše SKD na začetku zadnje seje sveta zaželel županu Andreju Fabjanu (bivša SLS) ob rojstnem dnevu veliko sreče in modrih odločitev v poslanskih klopih. Svetniku iz toku Vrančarju (LDS) je čestital ob uspešni opravljeni diplom. Vinku Vlašiču (bivša SLS) pa, ker je postal dvakratni dedek. Župan se je odločil, da se bo prva točka naslednje seje občinskega sveta glasila: Čestitke in pozdravi naših svetnikov! Dichlberger je pospeseno poizveduje, kateri od svetnikov bo naslednji mesec praznoval rojstni dan, postal stric ali se morda poročil.

PESMI - Jurij Majerle iz Spodnjih Radencev je imel nedavno v Starem trgu dobro obiskan literarni večer. Udeležilo se ga je okrog 60 ljudi, kar je za tiste kraje zelo veliko. A pesnik je zalostno ugotovil, da ga je tokrat pustila na cedilu črnomaljska inteligenca. Kmalu lahko pričakujemo kakšno pesem na to temo.

KRIVEC - Kaže, da so v Črnomlju končno našli pravi vzrok za neizglasovan samoprispevek. Kriv je bil slabo izbran dan za referendum, ker je bil na zadnjo nedeljo v marcu, ko so ljudje pisali napovedi za dohodnino, sredi noči pa premakli še uro. Škoda, da so v pripravah predvideli vse, le pravega dneva ne. Morda ne bi bilo odveč, če bi za pomoč zaprosili čarovnika-iluzionista Ksenijo in Karla Sajovica iz Črnomlja, ki sta proti koncu lanskega leta postala v Sidneyju svetovna prvaka v iluzionizmu, Karlo pa v Parizu tudi zmagovalac v hipnozi. Morda bi ji ma uspelo celo hipnotizirati občane, da bi verjeli v samoprispevek.

Semiške tropine

VZDIHLJAJI - Cesto proti Rožnemu Dolu, ki že dolga leta čaka, da bodo na njej pri nezavarovanem prehodu železniške proge namestili zapornice ali vsaj svetlobne signale, bi brez slabe vesti lahko poimenovali cesta vzdihljajev. Vsakič, ko bodisi pešec ali voznik brez bližnjega srečanja z vlakom prečka železniške tire, namreč od olajšanja globoko zavzdihne. Žal si tisti, ki bi prehod morali zavarovati, najbrž mislijo, da je, dokler vzdihujejo, za Rožnodolčani še vse v redu. Hujše bo, ko bodo onemeli.

Miro Smrekar

Veliko dijakov razmišlja o samomoru

Izsledki raziskovalne naloge "Dober dan, depresija" razkrivajo, da je depresivnost med kočevskimi gimnazijci precej razširjena

KOČEVJE - Za "Gibanje znanost mladini" sta dijakinji 4. a letnika kočevske gimnazije Mateja Oberstar in Ana Pintar v letošnjem šolskem letu pripravili raziskovalno nalogo z naslovom "Dober dan, depresija". Izdelavo naloge, ki je proučevala pogostost depresivnih simptomov med dijaki kočevske gimnazije, je omogočil šolski Razvojni sklad, njeni rezultati pa so primerljivi ne le s pred leti narejeno raziskavo o dejavnih tveganja med slovenskimi srednješolci, ampak tudi v svetovnem merilu.

Iz prvotne namere, da bi proučevali vzroke za samomore, ki jih v Sloveniji na leto naredi v povprečju 28 mladostnikov v starosti od 14. do 19. leta, sta se ob ugotovitvi, da so vzroki za samomor pogosto v depresiji, odločili za raziskavo o pri nas precej slabše raziskani depresiji. S pomočjo vprašalnika, ki jima ga je z lestvico depresivnih razpoloženj pomagala pripraviti mentorica, dipl. psihologinja Jasna Vesel, sta anketirali 252 dijakov, med katerimi je bilo 162 deklet in 90 fantov. "Na šoli je več deklet kot fantov, kar je botrovalo tudi neenakemu razmerju med spoloma, saj smo v raziskavo vključili skoraj vse dijake," pravi Ana, Mateja pa dodaja, da so kljub nereprezentativnemu vzorcu z odstotkovnimi primerjavami med spoloma prišli do

rezultatov, ki so primerljivi z že znanimi ugotovitvami, na primer, da je depresivnost pri ženskah dvakrat pogostejša kot pri moških.

Pregled odgovorov dijakov od 1. do 4. letnika na vseh 35 vprašanj, pri katerih so imeli možno odgovoriti "nikoli, vedno, občasno, pogosto in zelo pogosto", je pokazal, da je depresivnost med kočevskimi gimnazijci precej razširjena. Za kar 38 odstotkov anketiranih se je pokazalo, da imajo pogosto simptome depresivnosti, kar 9 odstotkov med njimi pa celo zelo pog-

oste. Med najpogostejšimi simptomi, ki so jih navedli, so bili poleg kognitivnih, kot so denimo motnje koncentracije, učenja in pomnjenja, tudi čustveni simptomi, kot so negativna samopodoba, občutek nezaželenosti in nezadovoljstvo s svojimi dosežki. Anonimna anketa, pri kateri so dijaki navedli le spol, starost v mesecih ter učni uspeh v preteklem šolskem letu, je pokazala tudi, da so najmanj depresivni odlični in nezadostni učenci in najbolj učenci z dobrim uspehom ter da depresivnost, ki je pogostejša pri dekletih kot pri fantih, predvsem pri dekletih s starostjo nekoliko narašča. Še posebno zaskrbljujejo ugotovitve pa je, da kar 7 odstotkov dijakov razmišlja o samomoru oziroma o načinu, kako bi to storili. Svojo raziskavo sta zaključili z ugotovitvijo, da je problem depresivnosti v adolescenci, da jo prepogosto pripisujejo težki puberteti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Mateja Oberstar in Ana Pintar

SREČANJE GENERACIJ

KOČEVSKA REKA - Ob koncu junija - točnega datuma niso še določili - bo v Kočevski Reki ob sto letnici tamkajšnje podružnične šole (osrednja prireditev je bila lani) srečanje vseh generacij, ki so hodile v domače stavbe učenosti. Predsednica sveta krajevne skupnosti Mirjam Mikulič je povedala, da so svoj čas obratovali tudi šole v Borovcu, Stalcerjih in Brigi, zaradi zmanjševanja števila otrok pa je po vojni odprta le šola v Kočevski Reki. S srečanjem naj bi spodbudili nekdanje učence, da bi več prispevali za razvoj kraja, saj nekdanje zaprti območje še vedno stopica na mestu, čeprav je po osamosvojitvi nova oblast obljubila njeno hitrejšo reorganizacijo.

A. K.

ROHNELO PREKO 200 MOTORJEV

LOŠKI POTOK - Motoklub iz Ribnice vsako leto za svoje člane pripravi skupinske vožnje, tokrat pa je svojo ustaljeno pot nekoliko razširil in na odprtju sezone imel v gosteh 240 dvookolnikov iz vse Slovenije. Od Nove Stitve so se odpravili čez Bloško planoto v Loški Potok. Po krajšem postanku so vožnjo nadaljevali proti Sodražici, nato pa jih je pot vodila na drugi konec Ribniške doline v Rakitnico, kjer so pripravili družabno srečanje.

Županu v pomoč "naprtili" odbor

Z izredne seje sveta o gradnji šole

KOČEVJE - V ponedeljek so se kočevski občinski svetniki sestali na svoji prvi izredni seji z eno samo točko dnevnega reda: Gradnja osnovne šole v Mestnem logu. Zaradi želje po bolj natančni informiranosti o poteku gradnje in problemih, ki so privedli do ustavitve del, ter ob tem bolj ali manj jasno izraženih dvomov v pravilnost izražene vodnje investicije je sklic izredne seje predlagala skupina enajstih svetnikov.

Župan Janko Veber je v uvodu orisal potek dogodkov od izbire izvajalca del na podlagi javnega razpisa do njegove enostranske prekinitve pogodbe oziroma, kot je kasneje povedala Mojca Furlan z GP Grosuplje, do razveze pogodbe po samem zakonu. Povedal je, da so do sedaj za izgradnjo šole, za katero znaša pogodbeno vrednost po sistemu izgradnje "ključ v roke" 655 milijonov tolarjev, namenili nekaj čez 235 milijonov, od katerih jih je država prispevala 77,5 t. st., kot je dejal, dosega 44 odst. financiranja, kolikor ga lahko največ pričakujejo s strani države. Poudaril je, da terminski plan izgradnje šole predvideva dokončanje III. gradbene faze v letošnjem letu, ter da je ta, kljub temu, da je GP Grosuplje že februarja odpeljalo z gradbišča vse stroje, še vedno v mejah predvidene dinamike.

Usklajena z dogovorjenim planom financiranja naj bi bila tudi dosedanja plačila občine izvajalcu za opravljena dela, težava pa je, kot je poudaril župan, da GP Grosuplje sedaj zahteva plačilo 170 milijonov tolarjev za dela, ki jih je nadzor ocenil na 95 milijonov tolarjev, neodvisni sodni izvedenec, ki ga je naročila občina, pa na 130 milijonov tolarjev brez obračunane davka. Občina, ki jim je za ta dela že plačala 151 milijonov tolarjev, pa ne pristaja na povišanje, ki skupaj z nastalimi stroški odvoza opreme z gradbišča in njegovega varovanja dosega 202 milijona tolarjev. Kot najboljše rešitev za čimprejše nadaljevanje del je župan predlagal, da z GP Grosuplje prekinejo pogodbo oziroma da se dogovorijo, da bi izvajalec ob soglasju investitorja odstopil pogodbo drugemu izvajalcu.

Ob zaključku dnevne razprave se svetniki niso želeli opredeliti do variantnih predlogov župana, da bi se z izvajalcem dogovorili o nadaljevanju del ali pa prekinitvi pogodbe. Sklenili pa so, naj jih župan redno pisno obvešča o poteku gradnje in da naj se imenuje gradbeni odbor, ki bo županu pomagal izpeljati investicijo do konca, čemur pa se je župan do sedaj spretno izmikal.

M. L.-S.

Za zdravo srce in ožilje

Ustanovili podružnico društva - Predsednik je dr. Dušan Božič - Dr. Josip Turk o infarktu in bolezni žil

KOČEVJE - V Sloveniji umre največ ljudi zaradi bolezni srca in ožilja. Minuli ponedeljek so v Kočevju ustanovili podružnico Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije, ki bo delovala za območje Kočevske in Pokolpja. Za predsednika podružnice so izvolili Dušana Božiča, dr. med., spec. internista.

Predsednik podružnice je udeležence ustanovne skupščine seznanil z načrtom dela, ki bo usmerjeno v seznanjanje članov z zdravim načinom življenja in predvsem z boleznimi srca in ožilja ter njihovim preprečevanjem.

Skupščine so se udeležili tudi vodilni predstavniki društva. Direktor Vlado Žlajpah je poudaril, da je glavna naloga društva spremljati človeka od mladosti do starosti, mu svetovati in pomagati. Zanimivo predavanje o dejavnih tveganja srčnega

infarkta in bolezni žil je imel predsednik društva prof. dr. Josip Turk, znani kardiolog, ki je tudi odgovarjal na vprašanja prisotnih. Podpredsednik društva Marjan Planinc je govoril predvsem o članstvu in finačnih zadevah društva in povedal, da je Društvo namenilo novi podružnici za prve potrebe 50.000 tolarjev. Skupščine se je udeležil tudi podpredsednik društva prim. dr. Boris Cibic, strokovnjak kardiolog in skupaj s Stanikom Nikoličem pobudnik ustanovitve podružnice.

Pokrovitelj ustanovne skupščine je bila občina Kočevje. Po oceni iniciativnega odbora za ustanovitve bo podružnica imela okoli 100 članov. Po skupščini, ki je bila v Hotelu Valentin, so pripravili za udeležence še pokušnjo varovalne hrane in pijače.

J. P.

Komunalni prispevek tudi za hleve

Nov odlok o komunalnem prispevku bo za investitorje v sami Ribnici ugodnejši od starega - Občina pričakuje za okoli 27 milijonov tolarjev prihodka

RIBNICA - Da bi uskladili svoj odlok z zakonodajo, so ribniški občinski svetniki na zadnji seji po hitrem postopku sprejeli nov odlok o komunalnem prispevku. Hkrati so sprejeli tudi Program opremljanja stavbnih zemljišč za območje opremljanja zazidalnega načrta Hrastje - I. faza, iz katerega so vzeli izračun stroškov komunalnega opremljanja kot osnovo za določitev povprečnih stroškov izgradnje v ribniški občini.

Donedavni obračun komunalnega prispevka je temeljil na neto koristni površini novih objektov, novi način, ki ga predpisujeta navodila za izračun komunalnega prispevka in o vsebini programa opremljanja stavbnih zemljišč, pa narekuje obračun po površini gradbene parcele, na kateri se gradi. Kot določa navodilo za izračun komunalnega prispevka, ga bodo do uveljavitve podobnih programov opremljanja stavbnih zemljišč, kakršnega so sprejeli za območje zazidalnega načrta Hra-

stje, izračunavali tako, da se bodo kot podlaga za njegov izračun upoštevali povprečni stroški izgradnje oziroma prenove komunalne infrastrukture in njenega priključevanja na ustrezna omrežja oskrbovalnih sistemov. S povečanjem izračuna stroškov komunalnega opremljanja zazidalnega načrta Hrastje za ocenjen delež vroečvoda so po izračunu za mesec marec povprečne stroškov komunalnega opremljanja stavbnega zemljišča v občini določili v višini 4.557 tolarjev za kv. meter.

Novi način izračuna komunalnega prispevka bo za nekatere investitorje ugodnejši, kot je bil do sedaj. Na boljšem bodo predvsem investitorji v Ribnici, nekoliko na slabšem pa izven nje. Za izgradnjo stanovanjske hiše z neto 220 kv. metri stanovanjskih površin na 1000 kv. metrov veliki parceli bi namreč po starem izračunu investitorji v Ribnici morali odšteti 741.439 tolarjev in izven nje 231.768 tolarjev, po novem pa bi po izračunu za mesec marec komunalni prispevek znašal 560.620 tolarjev za investitorje v Ribnici in 377.757 za graditelje novih hiš na drugih območjih. Podobno je tudi s poslovnim gradnjo, saj bo po novem za več kot milijon tolarjev nižji komunalni prispevek za poslovnno gradnjo v Ribnici in za nekaj sto tisoč tolarjev višji za poslovne objekte drugod.

Bistvena novost, ki jo prinaša novi odlok je, da bodo po novem komunalni prispevek plačevali tudi investitorji za gradnjo kmetijskih objektov. Novost, ki jo prinaša že sam zakon, pa je, da bodo zavezanci za plačilo komunalnega prispevka tudi lastniki že zgrajenih objektov na neopremljenem ali delno opremljenem stavbnem zemljišču, če se bo to komunalno opremljalo oziroma če se bo na njem povečal komunalni standard. V občini pričakujejo, da bodo iz naslova komunalnih prispevkov dobili okoli 27 milijonov tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Dom za starejše jih ne zanima

Sprejeli zaključni račun občine Sodražica za lansko leto

SODRAŽICA - Med dvanajstimi točkami zadnje seje občinskega sveta v Sodražici so svetniki največ časa namenili obravnavi zaključnega računa za lansko leto. Ta je na prihodkovni strani "težak" 164,5 milijona tolarjev, občina pa je imela lani za nekaj več kot 160 milijonov tolarjev odhodkov.

Svetniki so imeli pripombe na nepreglednost nekaterih postavk, saj določeni prihodki niso bili dovolj natančno predstavljeni. Najbolj pa so jih v oči bodle plače občinskih funkcionarjev, denar, namenjen za materialne stroške, poslovanje osnovne šole, prevoze in odvoz kontejnerjev. Po temeljiti razlagi vsake postavke so soglasno sprejeli zaključni račun za leto 1999, nadzorni odbor pa bo do 30. junija podal končno poročilo.

Zelo živahna razprava se je razvnela pri obravnavi pobude občine Ribnica o pristopu občine Sodražica k projektu gradnje Doma za starejše občane v Ribnici. Svetniki so presodili, da pri njih nimajo večjih težav pri zagotavljanju varstva za starejše osebe. V drugih domovih je trenutno nameščenih pet do deset njihovih občanov, v prihodnje pa naj ne bi bilo težav za sprejem novih varovancev. Menili pa so, da je bolj smotno dati poudarek službi za pomoč na do-

mu, saj ljudje v jeseni življenja raje ostanejo v domačem okolju, kot da bi bili v drugem kraju. Imeli so tudi pomisleke glede stroškov gradnje in vzdrževanja doma, saj se jim zdi, da je bil prejšnji načrt o gradnji stavbe za 260 ljudi racionalnejši kot novi predlog za dom zmožnosti 60 varovancev. Zaradi tega občina Sodražica ne bo pristopila projektu gradnje doma za starejše osebe v Ribnici.

M. G.

Morda pa voda vendarle bo

Prebivalci odvisni od kapnice

STARI IN NOVI KOT - Nasedli Stari in Novi Kot ležita na 800 metrov visoki kraško razgibani planoti, nekoč naseljeni z nekaj sto prebivalci, kjer je prevladovalo kmetijstvo, živinoreja in delo po gozdovih. Vsi so bili gospodarsko in rodbinsko bolj povezani s Hrvaško kot pa s Slovenijo. Delitev bivše države in državna meja pa je povzročila niz težav, ki ovirajo razvoj še tistega dela gospodarstva, kolikor bi ga sicer premogla še peščica tamkaj živčih ljudi.

To je edino področje v občini Loški Potok, ki nima tekoče vode. Tako so odvisni zgolj od kapnice, ki jo tistim, ki se še ukvarjajo z živinorejo, pogosto zmanjka in jo morajo dovažati, kar še dodatno podraži prirejo. Približno pred dvema letoma so po naročilu občine naredili izredno globoki vrtini za vodo. Domačini so takrat predlagali

vrtanje na čisto drugem terenu, a jih stroka ni poslušala. Tako je prva vrtna popolnoma neuporabna, druga pa daje toliko vode, da bi komaj zadoščala za trenutno število prebivalcev, seveda z gradnjo velikih rezervarjev in črpalnic, da bi potem sama lahko tekla v obe dokaj oddaljeni naselji.

Koliko bi to stalo, ne ve nihče. Kljub temu pa so gradnjo ustavili že v lanski občinski plan in je aktualna še sedaj. Obstaja veliko dvomov o upravičenosti gradnje v primerjavi s številom odjemnih mest. Najnovejša vest pa je, da je občina navezala stike s Hrvati, ki bodo gradili vodovod, katerega trasa bo potekala tik naselja Novi Kot, nanj pa bi lahko priključili tudi omenjeni naselji. Vsekakor je slednja različica realnejša, če bo le prišlo do ustreznih soglasij.

A. KOŠMERL

PONOS ZDRAVSTVENEGA DOMA SEVNICA - Najsodobnejše specialno vozilo (direktor ZD dr. Željko Halapija ga imenuje kar reanimobil), vredno okrog 23 milijonov tolarjev, je zelo pomembna pridobitev za nujno medicinsko pomoč pacientom. Volkswagnovi vozilo je opremljeno s kardiološkim stolom, med drugim z lifepakom, respiratorjem, aspiratorjem, kardiološkim stolom, telemetrijo... Vse te naprave, podprte z elektriko, omogočajo zdravniku in medicinski sestri, da hudo poškodovanega oz. življenjsko ogroženega pacienta v tej mali potujoči bolnišnici zadovoljivo oskrbijo že na terenu in obvestijo bolnišnico, da pričaka pacienta pripravljena. Lifepak omogoča spremljanje vseh fizioloških funkcij, reanimacijski kovček pa še nekoliko olajša pomoč zdravstvenega osebja ljudem, ki se borijo za življenje. Voznik - reševalec tega vozila naj bi bil medicinski tehnik. (Foto: P. P.)

REVUJA ŠOLSKIH PEVSKIH ZBOROV - Mladinski pevski zbor OŠ Adama Bohoriča iz Brestanice (zborovodkinja Stanka Macur, na posnetku) in MPZ OŠ Dobova (zborovodkinja Pavla Bunetič) je Dragica Žvar izbrala izmed devetih najboljših posavskih šolskih pevskih zborov na medobmočni reviji v Boštanju za nastop na reviji v Novem mestu in v Zagorju. Z ubranim petjem pa so ogreli občinstvo tudi otroški pevski zbor OŠ Boštanj (zborovodkinja Tadeja Udovč), OPZ OŠ Brežice (Zinka Škufca), OPZ OŠ Sentjanž (Suzana Tratnik-Umek), MPZ OŠ Jožeta Gorjupa iz Kostanjevice (Mojca Jevšnik), MPZ OŠ Sava Kladnika iz Sevnice (Nataša Mlakar), OPZ Cerklje ob Krki (Zdenka Vučanjk) in MPZ OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega (Damjana Mlakar). Prireditev je pripravila sevnška območna izpostava sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti. (Foto: P. P.)

Ložane motijo oblaki prahu in hrup

Krajevna skupnost Boštanj in vaški odbor Log dosegla z SGP Posavje Sevnica sodno poravnavo o plačevanju "rente" za kamnolom in cesto - Šoferji tovornjakov preveč pritiskajo na plin

LOG - Krajevna Loga že dalj časa moti obratovanje kamnolomov SGP Posavje in krajevne skupnosti Sevnica. Že lani so na sevnški občini s krajinami in lastnikoma kamnolomov dosegli dogovor, da uredijo in asfaltirajo cesto skozi naselje do kamnolomov. Dogovorili so se tudi o financiranju.

Že leta 1996 je novo vodstvo vaške skupnosti Log s predsednikom vaškega odbora Robertom Percem na čelu ob uvedbi krajevnega samoprispevka v boštanski krajevni skupnosti opozorilo, da je leta 1986 sklenjeni samoupravni sporazum med KS Boštanj in SGP Posavje, potem ko se je to preoblikovalo v delniško družbo, (postala le mrtva črka na papirju, se pravi, da sevnški gradbinci niso že nekaj let plačali nekakšne rente

zaradi za krajane motečega vpliva kamnoloma na okolje, predvsem hrupa in oblakov prahu. KS Boštanj je s pomočjo odvetnikov v imenu vaškega odbora Log sprožilo spor na sodišču in septembra lani je prišlo do sodne poravnave in sklenitve pogodbe med SGP Posavje in KS Boštanj. Po tej pogodbi se je SGP Posavje obvezalo, da poravnava okrog 3 milijone dolga za nazaj in še 5 milijonov tolarjev za tekoče obveznosti, namensko za vaški odbor Log. Ta denar bodo Ložani porabili za asfaltiranje ceste od regionalne Sevnica-Krško do kamnoloma. S KS Sevnica sta se KS Boštanj in vaški odbor Log dogovorila, da KS Sevnica uredi tampon oz. spodnji ustroj ceste do svojega kamnoloma in prispeva še tretjino denarja za asfalt.

Ložani, zlasti tisti, ki živijo v sedmih gospodinjstvih najbližje kamnolomu (Blatnikovci le okrog 50 metrov!), so opozorili na prehitro vožnjo tovornjakov, predvsem iz kamnoloma KS Sevnica, ki dvigujejo oblake prahu in je življenje takrat komaj znošno. Ljudje se še pritožujejo, da služba, ki

Župan bo sprožil ustavni spor

Trebanjski pomladniki še drugič potrdili odlok o občinskih cestah s spornim določilom o oglaševanju med volilno kampanjo tudi v varovalnem pasu občinskih cest - Župan gre v ustavni spor

TREBNJE - Župan Ciril Pungartnik je na 10. seji trebanjskega občinskega sveta zadržal sklep o objavi odloka o občinskih cestah, ker naj bi bil nezakonit, saj so pomladniki svetniki z amandmajem dodali določbe, ki urejajo tudi problematiko plakatiranja. To naj bi urejal poseben odlok, ki je že v pripravi. Pomladniki so (v pričakovanju volitev pač!) sprejeli besedilo, da je "postavljanje tabel, napisov in drugih objektov ali naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje ob občinskih cestah zunaj naselja prepovedano v varovalnem pasu ceste razen v času volilne kampanje!"

Občinska uprava je zaprosila za pravno mnenje Ministrstvo za promet in zveze ter vladno službo za zakonodajo, ali lahko odlok o občinskih cestah vsebuje tudi določbe, ki urejajo plakatiranje v času volilne kampanje. Čeprav je ministrstvo odgovorilo, da v ta odlok nikakor ne spada ureditev plakatiranja, mnenja vladne službe pa še ni bilo, je svetnik Marjan Pavlin na 11. seji občinskega sveta vztrajal, naj župan odlok o občinskih cestah ponovno da na glasovanje v taki obliki, kot je bil že sprejet na 10. seji. Če pa bo vladna služba za zakonodajo menila, da tak dodatek k odloku ni zakonit, bi pač ta odlok preklicali, je predlagal Pavlin. Župan Pungartnik bi bil takoj pripravljen objaviti odlok, če bi vladna služba za zakonodajo razložila drugače kot ministrstvo, torej, da je vse v redu. Dotlej naj bi ga pa še zadržali. Če tega njegovega predloga, da bi zadržali objavo odloka, dokler ne

pridobijo še tega mnenja, ne bi izglasovali, naj bi odlok avtomatsko objavili v Uradnem listu.

"Ne vem, ali me lahko svet prisili, da podpišem nek odlok, za katerega smo dobili zelo jasno mnenje pristojnega ministrstva, da je nezakonit," je dejal župan. Svetnik Pavlin pa je Pungartniku odvrnil, da nikakor ne gre za to, da bi "v kaj prisiljevali, vendar morate po proceduri vi dati na glasovanje tako, kot sem prej rekel. Če odlok ponovno sprejmemo v prvotni obliki, ni nujno da ga vi daste potem v objavo, ampak morate potem vi dobiti pravno

REŠILCEM PROST DOSTOP!

SEVNICA - Župan Kristijan Janc se je sestal z direktorjem zdravstvenega doma Željkom Halapijo. Pogovarjala sta se o delni zaporu parkirišča pred zdravstvenim domom, kjer bi lahko parkirali zaposleni in službeno vozilo. Glede na to, da tudi enosmerni promet za HTC-jem in novo parkirišče nista pripomogla k dokončni rešitvi problema parkiranja v tem delu mesta, se velikokrat zgodi, da kljub znakom prepovedi lastniki avtomobilov zaparkirajo tudi dostop do garaž z reševalnimi vozili, kar ima lahko v primeru potreb hude posledice. Občina bo v najkrajšem možnem času s fizičnimi ovirami zagotovila dovoz za reševalna vozila.

BAŠA TRETJI NA DP

TRŽIŠČE - Šele v začetku septembra ustanovljeni Klub ljubiteljev starih vozil Mirnske doline Hrast-Tržišče ima že 35 članov. Njegov tajnik, podjetnik Milan Baša, pa je konec preteklega tedna na Vranskem na državnem prvenstvu starodobnikov (tako so na skupščini članov poslovenili tukaj oltimerji!) dosegel s 3. mestom s puchom (175 cm, letnik 1961) največji uspeh tega kluba. Tržiški klub bo 5. avgusta pripravil tekmovanje motociklov - starodobnikov za pokal Malkovca, ki bo šlo za državno prvenstvo.

NOVI PROSTORI ŠTUDENTSKEGA SERVISA IN KLUBA - Študentski servis Posavje-DŠB, d.o.o., je preteklo soboto odprl poslovne prostore še v tretji posavski občini - v Sevnici. Kot je povedal direktor servisa Ivan Vogrinc, se lahko pohvalijo, da je Posavje med tistimi, ki študentom najprej, tudi vnaprej, poravnava svoje obveznosti. O tem se bodo študentje prepričali, če bodo prišli iskat delo v bivše prostore SGP Posavje na Trgu svobode 11, v HTC-ju, kjer je prostor dobil tudi Klub posavskih študentov. Predsednik Davor Račić se je zahvalil "Posavcu" za sodelovanje. Mladim je pred HTC-jem popestril večer nastop ansambla KUT GAS. Na posnetku: v ospredju Vogrinc in Račić, zadaj študentje in gostje. (Foto: P. P.)

KOMUNA ZA POMOČ ODVISNIKOM

RAZBOR - Na Razborju pod Lisco bo jeseni letos zaživela tretja šola za življenje oz. komuna za pomoč odvisnikom v Sloveniji. O tem so na novinarski konferenci pretekli torek spregovorili razborski župnik pater Karel Gržan, oče Franc Prelec, odgovoren za skupnost Srečanje v Sloveniji, Imre Jerebic, tajnik Slovenske Karitas, Zvone Horvat, vodja referata za pomoč zasvojenim pri zavodu Pelikan - Karitas, Jože Imperl kot eden najboljših zaslužnih krajanov, Zoran Cvar, predsednik KS Loka, in Boris Rostohar, predsednik Lions kluba Krško in vodja obnove zgradbe bivše šole, ki jo preurejajo za šolo za življenje. Sevnški župan Kristijan Janc se je vsem zahvalil za družbeno koristno delo, posebej še patru Karlu in Imperlu. Izrazil je prepričanje, da bo ta komuna zgled tudi drugim občinam v Sloveniji, da se zavejo resnosti problema zasvojenosti, posebej še z mamili. Sevnška občina pričakuje pri projektu tudi sodelovanje in podporo brežiške in krške občine. Več prihodnjici!

DAMJANA STOPAR IN NJEN BARVNI RE(AL)IZEM

SEVNICA - Absolventka slikarstva Damjana Stopar iz Sevnice od preteklega petka do 25. maja samostojno razstavlja svoja novejša dela, tudi nekaj diplomskih slik v galeriji na sevnškem gradu. Akademski slikar, prof. Alojz Konec je poudaril, da temelje njenega slikarskega komponiranja tvori organizacija slikovne ploskve. "Barve poduhovljeno orkestrira. Njene kompozicije brez naslova so kot instrumentalne skladbe resnega žanra. Nimajo zabavnega ali pripovednega zvona, temveč so meditativno odmaknjene v polzaprti svet barv. Na njenih delih v tej ustvarjalni fazi prikaza prostora za platnom ali vibracije pred njim zaživi neki optični realizem konkretnega barvnega platna ali boljše barvni reizem." Slikarji in njeni družini se je zahvalil tudi sevnški podžupan Andrej Stricelj.

ZA LISCO BODO DELALI ROMUNI

SEVNICA - Lisca bo pričela pri svojem partnerju v Romuniji, ki bo zaposloval okrog 40 delavcev, izdelovati nedrčke. Prihodnje leto naj bi proizvodne zmogljivosti še povečali, za zdaj pa računajo, da bodo Romuni za 30 odstotkov ceneje izdelali nedrčkov za 6 odstotkov kapacitet Lisce.

PAHOR V SEVNICI

SEVNICA - V petek, 19. maja, ob 19. uri bo v modri sobi jedilnice Lisce pogovor o aktualnih vprašanjih s prvako ZLSD in poslanec Borutom Pahorjem. Sevnška ZLSD vabi k pogovoru vse, ki bi radi gosta kaj vprašali ali povedali svoje mnenje o političnih razmerah pri nas.

5. sevnški kolesarski maraton

Prvič veliki in mali maraton

SEVNICA - Letos prvič sevnški kolesarski maraton, ki se bo pričel v nedeljo, 28. maja, ob 9.30 na Glavnem trgu v Sevnici, ponuja udeležencem dve dolžini. Proga malega maratona Blanca - Podvrh - Sevnica - Karakovo - Orehovo - Sevnica je dolga 38 km. Veliki maraton Sevnica - Podvrh - Sevnica - Krakovo - Orehovo - Krmelj - Pijavice - Sevnica pa je dolg 74,6 km. Progi v celoti potekata po asfaltiranih cestah sevnške občine, pretežno ob Savi in Mirni. Nagrade prejmejo vsi, ki prispejo na cilj do 13.30. Vsi udeleženci dobijo spominsko majico "Slovenija kolesari" in malico.

5. sevnški kolesarski maraton spada v akcijo Olimpijskega komiteja Slovenija Sport za vse - Slovenija kolesari za zdravje 2000. Za imetnike olimpijske kartice je štartnina le 1000 tolarjev, za ostale 2000 tolarjev. Prijave bodo od 8. ure na startu. Otroci do 14. leta smejo na maraton le v spremstvu staršev ali druge polnoletne osebe. P. P.

BARICI NI DO TELOVADBE - Trebanjska pisateljica Barica Smole slovi ne le po spretnem sukanju peresa, ampak tudi po tem, da nima dlake na jeziku. "To, da je ob prvem sklicu komisije minilo skoraj že četrta leta in sta za nami med drugim slovenski kulturni praznik in dan žena, dokazuje, da nekateri menijo, da komisija ni potrebna, oziroma so lahko praznovanja izpeljana brez nje. Nisem pripravljena sprejeti takega načina dela, zato v komisiji ne nameravam več sodelovati. Ker je komisija očito lahko enočlanska in le za priznanja potrebuje nekaj dvigov otrok, se te vrste telovadbe ne nameravam udeleževati," je Barica zapisala predsedniku sveta KS Trebnje ter komisiji za praznovanja, odlikovanja in obveščanje pri KS. S tem so se na ponedeljkovi seji seznanili tudi člani sveta KS. Smoletova je članstvo v komisiji sprejela, ker je menila, da bo komisija lahko sooblikovala zlasti del trebanjske kulturne ponude, a se je ušla...

ŠE BREZ JEDAČE IN PIJAČE - Kulturno društvo Trebnje in društvo Ragle se zavzemata za ohranjanje slovenskega izročila. Del tega je tudi, da gosta vsaj skromno postrežep. Verjamejo, da gostom ni do zastoj hrane in pijače, saj bi težko rekli, da je kdo lačen. Lačni pa so tistega, kar po prireditvi tudi dobijo; gostoljubnost in priložnost za kratek pogovor. "Druženja nam manjka," pravijo člani obeh društev in njihov predstavnik, tudi član sveta KS Pavel Rot, ki je na ponedeljkovi seji zamen ugovarjal sklepu 10. seje sveta KS, s katerim so prepovedali strežbo pijače in hrane pod streho kulturnega doma. Vodstvo KS se je za spremembo pravilnika o uporabi prostorov kulturnega doma odločilo, ker nekateri najemniki niso počistili za seboj. V obeh društvih zatrjujejo, da so po prireditvah dostikrat zapustili prostore celo v lepšem stanju, kot so jih dobili!

VZPON NA TRUPEJEVO POLDNE

TREBNJE - Planinsko društvo Trebnje vabi v nedeljo, 21. maja, na vzpon na Trupejevo poldne. Odhod ob 6. uri v trebanjske avtobusne postaje. Skupne hoje je za okrog 6 ur. Prijave zbira Jože Luštek (tel. 44-729) in Ivica Vitez (tel. 47-206).

Sevnški paberki

LADO NA DOB! - Vodja kadrovske splošne službe sevnške Lisce psiholog Lado Močivnik je zadnjič na okrogli mizi posavskih študentov v Krškem mimogrede omenil, da bo Lisca proizvodnim obratom v Sevnici, Krmelju, na Senovem, v Zagorju, v Babušnici (Srbija) pridružila še obrat v Romuniji. S kolegico z radia Slovenija Ireno Majce sva se začetno spogledala, saj o tem nisva nič vedela. Odkar so v Lisci lastniško preoblikovali podjetje je Lisca vse manj odprta za sedmo silo. Poprej redne, dobro pripravljene novinarske konference (za to je bil zaslužen prav Močivnik) so postale redke. Kdo v Lisci meni, da takšno spremljanje dela največjega podjetja v sevnški občini (več) potrebno? Morda bi se lahko zgledovali po Trimu v sosednji občini in njeni direktorici Tatjani Fink, menedžerki leta, ki skrbno neguje te stike, pomembne tudi za take firme, ki se ponajso poslovno odličnostjo. Pa še to: zvedeli smo, da odhaja Močivnik junija v KPD Dob, kjer bo zaposlen kot psiholog. Bo šel na Dob tudi zaradi izjave v Krškem?

STOJNICE - Delavci sevnškega zdravstvenega doma in OO Rdečega križa so preteklo soboto na dobro obiskanih stojnicah pred HTC-jem prikazali delo kluba zdravljenih alkoholikov ter društev za boj proti raku, za sree, za sladkorne bolnike, za nekadilce, merili pritisk in sladkor v krvi.

Ženske so skoraj bolj sramežljivo kot moški pregledovale dojko s tumorji, le redki pa so dali prvo pomoč z umetnim dihanjem usta na usta - lutki Anki. (Foto: P. P.)

“Manjka nam približno pol ljudi”

Razvojna ambulanta v Krškem odslej v prenovljenih prostorih - Razvoj počasnejši, kot so mislili - Hrvaške zdravnice ni bilo - Prof. Veličkovič: Slovenija v svetovnem vrhu

KRŠKO - Razvojna ambulanta Krško, ki ima sedež v Krškem in deluje za celotno Posavje, je v petek dobila v uporabo prenovljene prostore. Pridobitve so zelo veseli tudi zdravniki, ki so sicer mislili, da bo razvojna ambulanta imela nove prostore že v novem zdravstvenem domu, tega pa žal še ni.

Ambulanta se je razvijala počasneje, kakor so pričakovali. Dr. Rudolf Ladika, direktor Zdravstvenega doma Krško, pravi, da so s to ambulanto ostali skoraj pri tistem, kar so dosegli leta 1995. “Da bi se temeljito posvetili v Posavju vsem tistim, ki nas potrebujejo, nam danes manjka nekaj več kot polovica strokovne ekipe.” To pomeni, da razvojna ambulanta dela v manjšem obsegu, kot bi bilo to potrebno, in nikakor ne, da zaradi pčlega števila osebja dela z otroki nestrokovno.

“Želimo pridobiti nadomestnega pediatra, kajti sedanjí pediater dela pri nas pogodbeno, je že upokojen. Pri tem smo mislili tudi na to, da bomo problem rešili z ‘uvozom’ kadra iz Zagreba. Toda naša tamkajšnja kolegica se ni mogla zaposli-

ti pri nas zaradi izredno velikih administrativnih ovir pri nostrifikaciji diplome,” pravi direktor krškega zdravstvenega doma.

Z nastajanjem krške razvojne ambulante je tesno povezan prof. Milivoj Veličkovič, kot pravi dr.

INO ODPIRA KMETIJSKO-VRTNARSKI CENTER

KRŠKA VAS - Podjetje Ino iz Krške vasi bo jutri ob 13. uri odprlo kmetijsko-vrtnarski trgovski center in proizvodno skladiščne prostore v Krški vasi. Otvoritev bo v okviru vsakoletnega Inovega hišnega sejma, ki se bo začel jutri ob 13. uri in bo trajal do nedelje.

Prva je bila županova tepka

Artičani vztrajno obnavljajo Banovo domačijo - Želi in mlatali bodo rž - Veliko sadjarskega

ARTIČE - Banova domačija v Artičah dobiva polagoma nekdanjo podobo, tako kot so si zamislili domačini v sodelovanju s strokovnjaki. Pred časom so zasadili prva drevesa v sadovnjaku, ki naj bi postopoma polepšal in obogatil vrt okrog gospodarskega poslopja omenjene domačije. Prvi je posadil drevo brežiški župan Vlado Deržić, in sicer tepko, ki se je je že prijel ime županova tepka. Poleg te so že in bodo še posadili še druge sadne vrste, vse visokodebelne, kakršne so nekdanj krasile Banov vrt. Sadje, to še ni vse, kar bo dalo sadovnjaku nekdanji videz in vonj po starodavnosti. V njem bodo postavili tudi sušilnico za sadje, kakršne so imeli ljudje v teh krajih.

Artiški ljubitelji lepega kraja, kulturne in naravne dediščine in živahnega turističnega utripa bodo pri domačiji znova pljunili v roke v začetku julija. Dogodek bodo bolj ko ne izpeljale ženske, kar je tudi razumljivo, saj bodo takrat žele rž. Prireditve bo, tako obljublja v Artičah, kar najbolj podobna nekdanji kmečki ročni žetvi. Po žetvi bodo rž tudi mlatali ročno. Za takrat naj bi znova pogladi tudi gepelj, in če bo po sreči, s čisto pravo volovsko vprego.

Pri mlatvi bodo pripravili “šup”, torej slamo za pokrivanje gospodarskega poslopja Banove domačije. Krovce naj bi zlezal na streho, ki je zdaj pokrita z novjšimi kritinami, v začetku avgusta.

Ob tako razgibanem poletju bo tu hitro jesen. Takrat bodo tudi odprli prenovljeno gospodarsko poslopje Banove domačije. To se bo zgodilo v sklopu sadjarske razstave v Brežicah.

Če pri Banovi domačiji Artiče kažejo, da so navdušene nad sadjem, to dokazujejo tudi s pohodniško in kolesarsko potjo. Ureajo obe in obema pravijo kolesarska.

KONCERT SOLZIC

BREŽICE - V Viteški dvorani Posavskega muzeja Brežice je bil v soboto zvečer koncert skupine Solzice pod vodstvom Marjetke Podgoršek-Horžen. Gostja prireditve je bila Ana Facchini.

GLASBENA ŠOLA SE PREDSTAVI

KRŠKO - Glasbena šola Krško bo v soboto, 20. maja, ob 10. uri v gostišču Tri lučke pripravila nekoliko drugačno predstavitev programa in načina šolanja. Vse, ki se predstavljate ne boste mogli udeležiti, pa vabijo prihodnjo soboto, 27. maja, na glasbeno šolo v Krškem. Ob tem naprošajo, da svoj obisk v obeh primerih najavite na telefonski številki 0608/280-140 in 280-142 ali pa kako drugače, da se boste dogovorili za točno uro preizkusa sposobnosti.

Pri Banovi domačiji bodo naslednje leto postavili vinski hram in posadili vinograd v nekdanji podobi ter zgradili čebelnjak in svinjake.

V prihodnje, ko bodo gospodarsko poslopje že obnovili, se bodo lotili prenove Banove hiše, ki je stara okrog 200 let.

M. L.

Opozorilo lahko vredno zlata

Svet za prometno vzgojo

BREŽICE - “Na cestah je vse gostejši promet. Zato je tudi zmeraj več nevarnosti, s katerimi se srečujejo vsi, ki so udeleženi v prometu. Posebno nevarno je za otroke. V svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Brežice nam je osnovna naloga pripraviti otroke in mladostnike za vstop v promet. Zato organiziramo tudi tekmovanja,” pravi Kristof Žnideršič, tajnik brežiškega občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Letos je bilo brežiško občinsko prometno tekmovanje v poznavanju prometa v Artičah. Državno tekmovanje bo 27. maja v Ljubljani. Lani je bila brežiška občina na re-

Kristof Žnideršič

publiškem tekmovanju kar uspešna. Prvouvrščeni na kolesu z občinskega tekmovanja je osvojil na državnem tekmovanju 3. mesto, brežiški motorist je bil 13. v državnem merilu.

Po tajnikovih besedah svet ne popravlja cest niti ne postavlja znakov. “Naloga sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu kot prostovoljne, neprofitne organizacije je predvsem osveščati. Zato npr. tudi opozarjamo na prometne črne točke. Pri vseh akcijah naletimo na dober odziv šol, občinskih svetov in drugih,” pravi Kristof Žnideršič.

M. L.

Ladika. “Na njegovo pobudo smo začeli zbirati iz porodnišnic pridobljene podatke o otrocih, ki so bili pred ali med rojstvom ali po njem kakor koli ogroženi; omenimo prezgodnje rojstvo, nizko po-

• “Slovenija je v svetovnem vrhu po tovrstni skrbi za otroke, namreč po skrbi za zgodnje odkrivanje morebitnih razvojnih motenj,” je v krajšem pogovoru za Dolenjski list povedal prof. Milivoj Veličkovič, ki se je udeležil petkove otvoritve prenovljenih prostorov razvojne ambulante v Krškem. Kot je dejal, so začeli leta 1973 v Sloveniji uresničevati zamisel o razvojnih ambulantah. “Hoteli smo narediti tako, da zdravnika približamo otroku in da ne bo treba otroka voziti iz oddaljenih krajev v Ljubljano. Ambulanta naj bi bila oddaljena od otroka največ 25 kilometrov. Ta cilj smo v Sloveniji tudi dosegli. Razvojna ambulanta dela uspešno, če v njej dobro dela cela ekipa. Dr. Roškerjeva v Krškem je ustanovila tako ekipo,” je poudaril Veličkovič.

rodno težo, težak porod, pomanjkanje kisika, možganska krvavitev. Spremljali smo razvoj teh otrok in izsledke pošiljali Pediatrični kliniki v Ljubljano,” se spominja začetkov direktor ZD Krško.

M. L.

Šolarji med hrvaškimi tovarnjaki

Artiče se že tretje leto potegujejo za gradnjo pločnika skozi vas - Na potezi je država, samo kako do nje?! - Ko ni hotel nihče, je šola postavila znake in cestne ovire

ARTIČE - Artiče so za vse tiste v brežiški občini in državi, ki pozabljajo, da pločnik lahko za pešca pomeni življenje, teh dneh domiselno okrasili cesto skozi vas. Ob robu zelo prometne ceste so postavili prav za to priložnost narejene table in prometne znake, s katerimi so pokazali, kaj manjka ob omenjeni cesti.

Branko Volčanšek, tajnik krajevne skupnosti Artiče, pravi, da letos že tretjič zapored prosijo, da bi stroške za gradnjo artičkega pločnika uvrstili v brežiški občinski proračun. Dozdaj je ta znesek vsakič moral iz proračuna? Kaj bi se moralo neke spremeniti, da bi Artiče uspele letos? Vsekakor bo ostalo po starem to, da omenjena cesta spada med državne in da bo torej država ukazala zgraditi manjkajočo površino za artičke pešce.

Krajevna skupnost je preveč drobna stvar v očeh države, da bi se ta zmenila za njene prošnje za pločnik. Zato pa lahko občina doseže pri ljubljanskih ustanovah, da bodo te poslane graditelje pločnikov v Artiče. Se bo občina letos odločila za neizprosno nastop v Ljubljani, potem ko doslej ni izposlovala pločnika?

Zakaj sploh pločnik v Artiče? Branko Volčanšek: “Cesta, ki je brez pločnikov, je hkrati šolska pot iz Pohance in z druge strani iz Dečnjih Sel do Artič. Prometa je tu čedalje več. Tu vozi veliko tovarnjakov, ki si tod delajo bližnjico med Krškim in Bizeljskim. Vozijo tudi na Hrvaško, tako da lahko to cesto mirno uvrščamo med mednarodno. Našteli boste veliko avtobusov, zdaj, poleti, je na cesti poleg šolarjev in drugih pešcev tudi veliko kmetijskih strojev. Do letos je v šolo pešalo okrog 100 otrok, zdaj smo dosegli vsaj to, da se čimveč otrok vozi z avtobusom.” Ob tem, da manj-

MLADI ZGODOVINARJI V BREŽICAH

BREŽICE - V Brežicah so se na dvorišču Posavskega muzeja 12. maja srečali mladi raziskovalci zgodovine. Letos so raziskovali Bivansko kulturo na Slovenskem. Temo s tem naslovom je v začetku šolskega leta razpisala Zveza prijateljev mladine Slovenije, ki že 31 let s podobnimi nalogami spodbuja mlade raziskovalce. Mlade zgodovinarje sta v Posavskem muzeju pozdravila Milena Jesenko, ravnateljica brežiške osnovne šole in podžupanja občine Brežice, ter Ivan Kastelic, muzejski pedagog. V osnovni šoli so prejeli priznanja.

RAZVOJNA AMBULANTA V PRENOVLJENIH PROSTORIH - Obraz na fotografiji je fotoaparati posnel na petkovi otvoritvi prenovljenih prostorov razvojne ambulante v Krškem. Če jih kdo vidi kot žalujoče, ima mogoče celo prav. Navzočim je dr. Rudolf Ladika, direktor zdravstvenega doma Krško, namreč povedal, da osebje doma že vrsto let neuspešno čaka na nov zdravstveni dom. Ker te stavbe ni in ni, so potrebna zasilna vlaganja, kar je nesporno tudi tokratna obnova prostorov razvojne ambulante v t. i. Bonovi hiši v Krškem. (Foto: M. L.)

PLOČNIK, PROSIMO! - Koristno izzivanje. Tako bi lahko rekli akciji v Artičah v teh dneh, ko so domačini ob cesti postavili različne napise. Napisi, ob katerem so se postavile artičke osnovnošolke, opozarja na manjkajoči desni pločnik pod vrhom hribočka, kjer je srečanje pešca in tovarnjaka lahko zelo nevarno. (Foto: M. L.)

prometa okrog šole, je ta lani sama kupila znake za omejitve hitrosti prometa. Dala je postaviti tudi talne ovire na cesti, poznane asfaltne izbokline s popularno oznako. Ljudje so se uprli, češ da tako urejanje preveč moti promet, zato je pospravila oznake in cestne ovire.

M. L.

Sladke sanje za dve noči

Režiser Sašo Podgoršek novi slovenski celovečerni film Sladke sanje snemal tudi na Čatežu ob Savi

ČATEŽ OB SAVI - Na Čatežu ob Savi, v tamkajšnjem Petrolovem motelu in ob njem, so nedavno dve noči snemali Sladke sanje. Celovečerni film s tem naslovom režira Sašo Podgoršek, scenarij zanj je napisal Miha Mazzini. Vsebinska je taka:

Filmski junak, 12-letni Egon, je brez gramofona. V Jugoslavijo od začetka 70. let prihajajo ameriška glasba, filmi in moda. Šošolci imajo vsi gramofone, Egon ga nima. Jasno mu je, da ga s pomočjo svojih domačih ne bo dobil tako kmalu. Mati je namreč po malem nori, babica je goreč vernik. Očeta Egon ne pozna, saj je videl le njegovo roko, ki je edina ostala na fotografijah, iz katerih je mati izrezala preostalo telo Egonovega očeta. V takih razmerah Egon

vzame usodo v svoje roke in napne vse sile, da bi se dokopal do gramofona. Na poti do te naprave ima opraviti s šošolci, učitelji, komunisti in oporečniki. Po vsem tem pride do gramofona, vendar takrat je že odrasel.

Za Sladke sanje so si vzeli 56 dni časa, od tega so polovico snemali v Idriji, drugo v Ljubljani in dve noči tudi na Čatežu ob Savi.

Za film nekaj čez 85 odst. denarja prispeva Filmski sklad Republike Slovenije, producent Armedia zagotavlja nekaj več kot 6 odst., koproducent Televizija Slovenija je udeležena z nekaj več kot 8 odst. Predračunska vrednost filma je natanko 223.290.202 tolarja. Sladke sanje spadajo v slovenski nacionalni filmski program za leto 2000.

M. L.

FILMARJI NA ČATEŽU - Sladke sanje, ki so jih snemali tudi na Čatežu ob Savi, so tudi nekako dolenjsko posavski izdelek. Med drugim zato, ker je režiser Sašo Podgoršek (na fotografiji v sredini) Brežčan, glasbeniki sodelujoče Demolition group pa so poznani Brežičani, tudi iz sveta podjetništva. Stare avtomobile za Sladke sanje je pripeljal na Čatež ob Savi Dušan Žbogar, strastni zbiralec oldtajmerjev, ki je bil rojen v Semiču. (Foto: M. L.)

Treba bo pogosteje zajtrkovati!

Dolenjski in belokranjski direktorji o ovirah, ki jih morajo premagovati na trgih EU - Medtem ko slovenske izvoznike na vsakem koraku čaka prepreka, lahko v Slovenijo vsak vse uvaža

NOVO MESTO - Ob evropskem tednu so se člani upravnega odbora območne gospodarske zbornice dobili pri skupnem zajtrku z vodjo delegacije Evropske komisije Vincentom Picketom ter nekaterimi predstavniki ministrstva za gospodarstvo in GZS, ki se ukvarjajo s pridruženjem Evropi. Po predstavitvi razvojne pomoči in prilagajanja EU so dolenjski direktorji srečanje razvili v zanimiv pogovor. Nakazali so, da so načrti Unije in slovenske oblasti visokoletni, da pa je v praksi, s katero se na evropskih in domačem trgu srečujejo dolenjska podjetja, zelo zelo drugače.

Omisle je razvnela direktorica trebanjskega Trima Tatjana Fink, ki je vprašala, ali je sploh kaj upanja, da bodo v Uniji veljali enotni tehnični predpisi in standardi, da podjetjem ne bo treba certificirati vsakega izdelka v 15 ali nekoč celo 25 državah, kar je zamudno in tudi drago. Poudarila je tudi, da v Sloveniji pogrešajo ne le z EU usklajene predpise, temveč sploh predpise, zato je naš trg odprt brez omejitev, medtem ko se slovenski izvozniki na vseh trgih otepaajo z njimi. Opozorila je tudi na delovna dovoljenja, pri katerih doma omejitve skorajda ni, medtem ko na primer Trimo ne more dobiti niti enega takega dovoljenja v Avstriji, Nemčiji ali na Danskem, zato mora najemati tamkajšnje delavce ali pa se montažnim poslom odpovedati.

Vodja delegacije evropske komisije Picket je odgovoril, da bodo težave s standardi rešene, ko bo Slovenija članica EU. Dejal je, da bi morali certificirati veljati v vseh članicah Unije, Finkova pa je vztrajala, da je praksa v Evropi in v Sloveniji 100-odstotno drugačna. Pri tem se ji je pridružil tudi Janez Štefanič iz semiške Iskre Kondenzatorji. To podjetje mora svoj izdelek, če ga želi prodajati po celem svetu, opremiti kar z 11 testi. Tudi on je menil, da Slovenija prepočasno sprejema predpise. Pri tem ni pomembna toliko uskladitev standardov z EU, ker jih

izvozniki že itak poznajo, temveč regulativa za uvoz, saj zdaj lahko k nam prav vsak vse uvaža.

Tudi tovarna zdravil Krka ima podobne izkušnje, saj mora za zdravila v vsaki državi pridobiti drugačna potrdila, pri nas pa se vsa po vrsti priznavajo. V Krki pogrešajo več dialoga z državo, saj je pri njih in tudi v drugih podjetjih dovolj strokovnjakov, ki bi državi brezplačno ponudili svoje znanje, samo da bi se kaj premaknilo. "Nemško podjetje dobi delovno dovoljenje v dveh dneh, mi pa v Nemčiji nismo

mogli postaviti direktorja našega podjetja, češ da imajo med brezposelnimi 2.000 primernih ljudi. Na slovenskem trgu je ogromno uvoženega pohištva, za katero je dokazano, da je škodljivo za zdravje. Država bi tak uvoz lahko prepovedala z dekretom," je menil direktor Novolesa iz Straže Zvone Novina.

Predstavniki ministrstva za gospodarske dejavnosti je ugotovil, da v ministrstvu ne vedo za težave z večkratnim certificiranjem, zato je očitno, da v državi ni poti, po katerih bi tekle informacije od spodaj navzgor, ali pa jih podjetja ne znajo najti. To je bila tudi ena sklepnih ugotovitev delovnega zajtrka: podjetja se bodo morala bolje povezati in to ne le preko gospodarske zbornice. Povezovati se bodo morala v evropska združenja in tudi posamično lobirati.

B. DUŠIČ GORNIK

Od junija carine prosto

Turški parlament je po dveh letih le ratificiral sporazum med državama, ki začne veljati 1. junija 2000

NOVO MESTO - Ker so Turki sporazum "pacali" kar dve leti, prehodnega obdobja skorajda ni. Delna carinska zaščita za nekatere vrste blaga bo tako veljala le še do konca leta, saj se s 1. januarjem 2001 odpre prosta trgovina s Turčijo. Mnogi naši izvozniki in uvozniki si bodo oddahnil, prenekaletni slovenski proizvajalci pa imajo razlog več za zaskrbljenost. Tu velja omeniti še posebej tekstile, ki so že itak v hudih težavah, saj je Turčija velika proizvajalka tekstila in tekstilnih izdelkov, ki predstavljajo kar dobro tretjino vsega izvoza te države. Turški tekstil je zaradi cenejših delovne sile tudi cenovno močno konkurenčen. V tolažbo pa to, da sporazum še do začetka prihodnjega leta določa tudi količinske omejitve pri uvozu, ki jih je zahtevala slovenska tekstilna industrija.

Prejšnji teden je v Novem mestu sporazum o prosti trgovini predstavila Metka Jerina, svetovalka vlade in glavna pogajalka za sporazum. Izvoznike je pozvala, naj se pozanimajo o pogojih izvoza v ministrstvu za gospodarstvo ali pri GZS, poleg tega pa bosta še pred koncem maja izšla ured-

ba in razpis za določene kvote, na katerega se bo treba prijaviti v 15 dneh.

Z junijem bodo tako v obeh smereh ukinjene carine za večino industrijskih izdelkov, vendar pa do konca tega leta še ostane 40-odst. osnovne carinske stopnje za uvoz v Slovenijo: za usnjeno galanterijo, čevlje, osebne avtomobile, avtobuse in barvne televizorje. 20-odst. carine ostane do konca leta tudi za nekatere vrste tekstila in tekstilnih izdelkov, pri katerih so naši proizvajalci najbolj ranljivi.

Izvoz slovenske usnjene galanterije, hlačnih nogavic, plaščev in površnikov, obleke, obutve, aluminijastih palic, avtomobilov in pohištva v Turčijo bo do konca leta še obremenjen s 40 odst. osnovne carinske stopnje. Za vse ostale izdelke bo na obeh straneh ukinjena carina z junijem. Sporazum določa tudi koncesije za kmetijsko-živilske izdelke. Kot je povedala Jerinova, se je treba s Turčijo dogovoriti o nadaljnjem izboljšanju gospodarskega sodelovanja. V prvi vrsti bi se morali izogniti dvojnemu obdavčevanju in se dogovoriti o naložbah.

B. D. G.

Trg v Turčiji kar kliče k napadu

V Novem mestu so se pretekli četrtek zbrali predstavniki podjetij, ki jih zanima 60 milijonov prebivalcev obsežno turško tržišče - S Turčijo največ posluje Danfoss Compressors

NOVO MESTO - Posvet Kako poslovati s Turčijo? je pripravil oddelek za mednarodno sodelovanje pri GZS. Med drugimi se ga je udeležil tudi turški veleposlanik v Ljubljani Halil Akinei, ki je govoril o možnosti gospodarskega sodelovanja med državama. Svetovalka vlade Metka Jerina je predstavila sporazum o prosti trgovini, ki začne veljati v začetku junija, predstavniki SKB banke poslovanje s turškimi bankami ter zavarovanje in financiranje izvoza, nekatera slovenska podjetja pa svoje izkušnje s turškim trgom.

Veleposlanik Akinei je med drugim predlagal, naj Slovenija imenuje konzula v Istanbulu, saj morajo zdaj Turki po vizume oddaljeno Ankaru. Poudaril je, da Turki obvladujejo 2 odst. svetovnega gradbeništva, vendar je njihov vstop v Slovenijo omejen, čeprav bi bil lahko pomemben za dobavitelje, ki bi se jim s takim sodelovanjem odprla poti za večji izvoz v Turčijo. Ker je delo v Sloveniji drago, bi morali po njegovem vlagati in s slovenskimi materiali delati v Turčiji.

Kot je povedal direktor Leopold Panjan, črnomaljski Danfoss Compressors skoraj tretjino vseh poslov opravi prav s Turčijo, kamor letno proda 600.000 ali za 360 kamionov kompresorjev za hladilnike in zamrzovalnike, uvozi pa tudi za okrog 200 kamionov materialov. Čeprav ima v Turčiji za partnerja podjetje, ki je del Boscovega koncerna, se s Turki usklajuje v logističnih poslih in rešuje vprašanje plačil. Njihov uvoz iz Turčije je že tri leta na ravni 15 milijonov mark, medtem ko so izvoz v tem času od 15 milijonov mark najprej povečali na 34, lani na 36 lani in letos na 40 milijonov mark. Število kupcev in prodaj v Turčijo nameravajo še povečati, sicer pa se srečujejo s problemom

plačevanja, skrbi pa jih tudi dvigovanje cen in rast plač. Doslej so jih ovirale carine in carinski predpisi, ki ne poznajo poenostavitvenega postopka, zato je pretok blaga počasnejši.

"Turki želijo prisrčne in prijateljske odnose, zato si morate za posel, za katerega bi sicer potrebovali le nekaj ur, vzeti vsaj dva ali tri dni časa. Če dosežete prijatelje-

• Turčija je bila lani 8 najpomembnejša slovenska partnerica v zunanjetrgovinski menjavi. Kot dvajseta se je prvič pojavila na lestvici držav, v katere Slovenije največ izvaža. Poleg vse hitreje rastočega izvoza je tudi uvoza iz te države vse več, zato je Turčija na 26. mestu. Največji uvoznik in izvoznik na turško tržišče je bil v lanskem letu Danfoss Compressors. Med desetimi največjimi izvozniki je še Vipap Videm Krško, med uvozniki pa Revov Novo mesto in Pfeiderer Novoterm Novo mesto.

ske odnose, ste že na pol poti do posla, sicer pa morate biti vztrajni in se privaditi pogajanja. Pomembno je, da ste čim večkrat na sejnih v Turčiji, saj nanje pridejo tudi podjetja iz okoliških držav. Obvezni so tudi dobro pripravljene ceniki, medtem ko je reklama draga, zato je smotno skupno na-

ZAJTRK EVROPSKI, RAZMERE ŠENE - Dolenjski in belokranjski direktorji, člani upravnega odbora območne gospodarske zbornice, so s primeri pokazali, da doma ni tako, kot bi moralo biti, in da tudi Evropa ni pravljica, v kateri se stoodstotno držijo napisanih pravil. (Foto: B. D. G.)

Hrvaška ne bo več izjema

V kratkem naj bi tudi gospodarstvo ob hrvaški meji sodelovalo v projektih za čezmejno sodelovanje

NOVO MESTO - Morda si bo tudi gospodarstvo iz območja ob slovensko-hrvaški meji že letos, skoraj gotovo pa drugo leto, lahko pomagalo z denarjem za čezmejno sodelovanje iz državne in pozneje tudi evropske malhe. Slovenija namreč že od leta 1994 prejema pomoč za programe čezmejnega sodelovanja z Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Doslej je za projekte s področja transporta in mejnih prehodov, infrastrukture, gospodarskega, kadrovskega in regionalnega razvoja ter kulturnega sodelovanja prejela 35 milijonov evrov, ki jim je naša država dodala še 22 milijonov. V naslednjih treh letih bo za te programe na voljo še 21 milijonov evrov. To je 7 milijonov letno ali 4 odst. vseh sredstev za čezmejno sodelovanje pridruženih članic.

Območje, ki meji na Hrvaško, je bilo doslej za ta sredstva prikrajšano. Kot je v pogovoru z dolenjskimi in belokranjskimi direktorji povedala državna sekretarka v vladni službi za evropske zadeve dr. Riana Benko, je Evropska komisija zdaj močno naklonjena sprostitev čezmejnega sodelovanja s Hrvaško.

"Računamo, da bo Hrvaška že v naslednjem letu postala prejemnica pomoči. Ko se bo to zgodilo, bo dve

• Po letu 1995 so bila sredstva programa Phare ključna podpora pridruženja Evropski uniji, medtem ko se jim letos pridružujeta še programa ISPA (za prilagoditev zakonodaje in standardov na področju okolja in transporta) in SAPARD (za trajnostni razvoj kmetijstva in podeželja). So tudi drugi programi za pomoč po pravih skupnosti. "Slovenija dobi le majhen kosček podpore oz. komaj 2 odst. vse podpore pridruženim članicam, saj so osnovna merila bruto družbeni proizvod, velikost in število prebivalcev ter absorpcijska sposobnost," pravi dr. Benkova.

tretjini Slovenije imelo možnost sodelovanja s sosedi. Slovenija je že lani predlagala Hrvaški, da bi vzpostavili dvostransko sodelovanje kar brez EU. Vlada je že odobrila 56 projektov in rezervirala v proračunu za te namene 2,2 milijarde tolarjev. Hrvaški pa posredovala predlagane projekte in jo pozvala, naj pripravi podobne še sama, je pojasnila.

Če bo prišlo do sodelovanja, bo območje Dolenjske lahko sodelovalo v teh projektih, kaj kmalu pa naj bi bilo deležno tudi evropskega denarja. Evropa podpira zlasti poslovne centre; tako je v Sežani že nastal poslovni center, ki povezuje industrijo in male obrate na obeh straneh meje. Podobno vlogo imata tudi center na Jesenicah ali pa Štajerski tehnološki park.

B. D. G.

Dr. Riana Benko

PRESEŽKI V RADEČAH

RADEČE - Novi direktor družbe Radeče papir je začel postopek za ugotavljanje presežnih delavcev. Kot poroča Delo, je med 670 delavci, kolikor jih je zaposlenih v papirnici in invalidskem podjetju, okrog 200 presežnih delavcev. Lansko leto je družba zaključila s 4 milijoni mark izgube, je pa tudi močno zadolžena.

FORUM ODLIČNOSTI

OTOČEC OB KRKI - Danes dopoldne bodo v okviru 12. foruma odličnosti in mojstrstva Otočec 2000 prof. dr. Francetu Bučarju podelili letošnjo veliko nagrado odličnosti in mojstrstva.

TAJNICE SE NE DAJO

PORTOROŽ - Založniška skupina GV, revija Tajnica in Zveza klubov tajnic Slovenije so v Portorožu pripravile strokovno izpopolnjevanje za slovenske tajnice. Srečanje se je začelo danes dopoldne, ko je v uvodnih besedah o tajnici včeraj, danes in jutri govoril tudi direktor novomeške Krke Miloš Kovačič. Sicer pa bo delo do sobote potekalo v sekcijah. Danes zvečer bodo podelili tudi nagrado tajnici leta.

TURŠKI TRG NI BREZ PASTI - Tako so prejšnji teden ugotavljali na posvetu "Kako poslovati s Turčijo", ki ga je vodil dolenjski rojak Matevž Bambič (na sredi) iz oddelka za mednarodno sodelovanje pri GZS. V razgovoru sta med drugim sodelovala tudi turški veleposlanik v Sloveniji Halil Akinei (levo) in svetovalka vlade Metka Jerina (desno). (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Nova teza o precenjenosti

Ko se je večina borznikov resignirano poenotila v mnenju, da so tečajni delnici dosegli dno in da nas v naslednjih mesecih čaka borzno mrtvilo ob bolj ali manj nespremenjenih tečajih, je konec prejšnjega in v začetku tega tedna SBI začel ponovno padati. Ob prometu, ki je v obeh uvrščenih kotacijah znašal skromnih 200 milijonov tolarjev, je v ponedeljek SBI pristal pri 1.653 točkah ali gledano primerjalno, na ravni novembra 1998. Da se je indeks lahko spustil na to vrednost, se je moralo z najpomembnejšimi delnicami, ki ga sestavljajo, trgovati po naslednjih tečajih: Krka 24.280, Lek 31.063, Mercator 12.836, Petrol 20.068, Sava 16.013, Luka 2.998, Laško 4.398 in Union 37.624 SIT.

In kaj je bilo tisto, kar je tako razočaralo nekatere borznike, da so zopet pohiteli z novimi razprodajami? Najverjetneje razprava o podcenjenosti oz. precenjenosti slovenskih delnic, ki je močno razburkala in zaznamovala letošnjo borzno konferenco, ki je minuli konec tedna potekala v Portorožu. Iz akademskih krogov je zrastle in bila na konferenci tudi predstavljena teza, da so naše delnice v resnici še vedno precenjene, ne podcenjene, kot jih je opredeljevalo dosedanje prevladujoče mnenje. Glavni razlogi za precenjenost naj bi bili nižji dobički na kapital od prič-

kovanih, prevelik delež notranjih lastnikov (delavski tip podjetij) in management, ki postavlja socialni mir pred interese lastnikov kapitala.

Takšno mnenje hkrati prikrito zagovarja trditve, da slovenski trg kapitala v resnici sploh ni zaprt trg ter da obdavčitve kapital-skih dobičkov niso pretirane. Zagovorniki nasprotno teze so bili mnenja, da so omenjeni razlogi veljali tudi pred uvedbo skrbniških računov, pa je bila povprečna raven tečajev (ki so jo nedvomno določili nakupi iz tujine) bistveno višja od sedanjega. Prav tako naj bi bile cene delnic v primerjavi z dobički na delnico na tujih borzah višje kot doma.

Izključno spekulativne narave je bila četrtkova rast tečajev praznih pidov. Ko so borzniki izvedeli, da je eden izmed možnih kandidatov za novega finančnega ministra Matjaž Gantar, sicer direktor Kmečke družbe za upravljanje privatizacijskih skladov, so bili prepričani, da bi bila ena izmed njegovih prednostnih nalog zapolnitev privatizacijske luknje. Cene praznih pidov so zato sprva močno narastle, po izločitvi Gantarja kot ministrskega kandidata pa žal prav tako hitro tudi padle.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Na pomoč čakati pripravljeni!

V Kočevju je potekal prvi od skupno petih posvetov v okviru projekta "Vstop v EU kot razvojna priložnost za kmetijstvo, zavarovana območja in podeželje"

KOČEVJE - Inštitut za trajnostni razvoj iz Ljubljane je prejšnji četrtek v Kočevju pripravil celodnevni posvet na temo "Vstop v EU kot razvojna priložnost za kmetijstvo, zavarovana območja in podeželje". Posvet so organizirali v okviru istoimenskega projekta, ki ga financira Delegacija Evropske komisije v Sloveniji in je bil prvi od skupno petih regionalnih posvetov, ki bodo potekali v maju in začetku junija na območjih obstoječih in predvidenih regijskih in krajinskih parkov.

Enodnevni posvet, ki je bil razdeljen na predavanja v dopoldanskem delu in delavnice v popoldanskem, se je udeležilo okoli 40 predstavnikov občin, kmetijskih svetovnih služb in kmetov iz Kočevja, Osilnice, Kostela in Loškega potoka ter predstavniki pripravljencev predvidenega parka Kočevsko-Kolpa. "Namen posveta je bil posredovati informacije o novih ukrepih oziroma programih v sklopu priprave na vstop v EU, ki so namenjeni kmetom in razvoju podeželja, ter predstaviti izkušnje iz sosednjih držav, obenem pa v vodeni delavnici pridobiti tudi mnenja sodelujočih o predstavljeni problematiki, njihove pomisleke, zamisli in predloge za izboljšave," je povedala tehnična direktorica Inštituta za trajnostni razvoj Anamarija Slabe. Dodala je,

Anamarija Slabe

da je odziv sodelujočih zelo pomemben, saj bodo poročila z vseh petih regionalnih posvetov predstavili koncem junija na zaključnem posvetu v Ljubljani, na katerem bodo sodelovali tudi predstavniki kmetijskega in okoljskega ministrstva, stroke, Evropske komisije in nevladnih organizacij.

Poleg nove vsebine skupne kmetijske politike EU po Agendi 2000, ki jo je predstavila Slabotva, ter slovenskega programa Sarpard, ki ga je ob ukrepih s strani ministrstva za kmetijstvo predstavil Bogdan Pungartnik, so v razpravi udeležencem posveta predstavili tudi izkušnje s pobudami za trajnostni razvoj slovenskega podeželja, organiziranost in izkušnje ekološkega kmetovanja v Sloveniji ter italijanske izkušnje z ekološkim kmetovanjem. "S predstavitvijo italijanskih izkušenj pri povezovanju ekološkega kmetovanja in zavarovanih območij, ki jih je predstavil direktor Urada za parke in zavarovana območja pokrajine Emilia - Romagna Stefano Corazza, smo želeli pokazati, da je park lahko razvojna priložnost za podeželje," je povedala Slabotva.

Da bi razblinili strah ljudi, ki je še posebno velik na Kočevskem, kjer so nekoč že imeli zaprt območje, da bo park pomenil ponovno zapiranje, so predstavili tudi več drugih projektov, ki združujejo kmetijstvo, varstvo okolja in razvoj podeželja v okviru programov, ki jih financira EU. Ob tem so poudarili zelo velik pomen aktivne pobude, povezovanja in sodelovanja kmetov in drugega podeželskega prebivalstva na eni strani ter uprave parkov, lokalne skupnosti, države in EU na drugi. Še posebno na delavnici so poudarjali, da kmetje ne smejo samo čakati na pomoč, marveč da morajo sami storiti prvi korak oziroma, kot je povedal vodja delavnice Bojan Znidaršič z Vitre: "Kmetje morajo izpostaviti svoje priložnosti in prednosti, pripraviti projekt in nato tako pripravljati čakati na pomoč."

M. LESKOVŠEK-SVETIČ

Nič več zgolj vrtničkarji

Pridelke brez težav prodajo na domu - Država podpira drugačno kmetovanje

BREŽICE PRI RIBNICI - Društvo Ajda za biološko dinamično kmetovanje je bilo v Slovenji ustanovljeno leta 1991, in sicer z nalogo, da osvešča domačo javnost o pomembnosti ekološkega kmetovanja pri nas. Leta 1994 so v Ribnici ustanovili delovno skupnost tega društva, ki šteje dvajset članov iz sosednjih občin. Sedež društva je na kmetiji Ivana Ogrinca v Brežah pri Ribnici. Pred dvema letoma je šest kmetov z tega območja prejelo svetovno uveljavljeno blagovno znamko Demeter, ki zagotavlja najboljše kmetovarsko biološko dinamično pridelanih živil.

Danes je biološko kmetovanje uradno priznано od države. Lani so bile izplačane prve subvencije, tudi letos bodo kmetije, ki pridelujejo po teh načelih, prejele okrog 40 tisoč tolarjev na hektar za travnike in pašnike, 80 tisoč tolarjev za njive ter 120 tisoč tolarjev za visoko debelne kmečke sadovnjake. Podpore so torej izredno velike in bodo zanesljivo spodbujale ekološko kmetovanje, ki ponuja tudi hitrejši razvoj podeželja. Pred kratkim so se na sedežu delovne skupnosti zbrali njeni člani iz občin Kostel, Kočevje, Rib-

nica, Loški Potok in Dobropolje ter hrvaškega Preizda, kjer so imeli pred kratkim prvo predavanje za tamkajšnje kmete. Janez Levstik, podpredsednik slovenskega društva Ajda in predsednik delovne skupnosti Ribnica, je predstavil novosti biološkega dinamičnega kmetovanja pri nas in v Evropi. Pohvalil je prizadevnost članov, ki radi prisluhnejo strokovnim predavanjem in se izobra-

Ivan Ogrinc, lastnik biološko dinamične kmetije

žujejo. Dejal je, da niso več zgolj vrtničkarji, ampak društvo z resnimi načrti in vse številnejšim članstvom.

"Lani smo nabirali zelišča in jih pol leta skladiščili pod zemljo. Zdaj smo jih izkopali in posušili, kmalu pa jih bomo uporabili kot gnoj. Tako se izogibamo kemijski prehrani zemlje, ki nikakor ni dobra za pridelke oziroma naše zdravje," je povedal Ivan Ogrinc. Z dinamično ekološkim kmetijstvom se ukvarja od leta 1992, ima strnjeno kmetijo 5,5 hektarjev. Tudi čebele in živali hranijo z naravno hrano. Pravi, da so njihovi pridelki dražji za okrog 30 odstotkov, a nimajo težav, da jih prodajo. Kupci na dom prihajajo iz Ljubljane in od drugod.

M. G.

RAZSTAVA KMETIJSKIH STROJEV

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Grič, d.o.o., Artmanja vas pri Dobruhi, in Strojni krožek Temenica-Mirna vabijo na razstavo in prikaz delovanja kmetijskih strojev za spravilo krme tovarne STP, ki bo v nedeljo, 21. maja, ob 14. uri na travniku poleg gostišča Hribar (pri bencinski črpalki) v Trebnjem.

PRIZNANJA ZA BELOKRANJSKE DOBROTE

PTUJ - Nedavno je bila na Ptuj razstava "Dobrote slovenskih kmetij", na kateri so se dobro odrezale tudi jedi in pijače iz Bele krajine. Družina Filak iz Gribelj je tako tretjič zapored prejela medaljo za krlje hruške viljamovke ter s tem tudi kipec, ki simbolizira znak kakovosti. Zlato medaljo si je prislužila še za jabolčne krlje in srebrno za žganje viljamovko. Zlata priznanja so prejela še Danica Cerjanec s Krpe za pšenični kruh z dodatki, Duška Matkovič z Gornje Lokvice za potico in Suzana Babor iz Dragovanje vasi za kekse, narejene s strojem. Barbara Babor iz Dragovanje vasi je dobila srebrno priznanje za kruh, Biserka Plut iz Rožnega Dola pa bronasto priznanje za mešani kruh.

MM, RES JE DOBRO! - Da so belokranjska vina zares dobra, so se na degustaciji pred Vinsko vigradjo v Badovinčevi gostilni na Jugorju prepirali tudi novinarji. Zlasti so odlična predikatna vina, ki jih je bilo letos na ocenjevanju kar 87, vodja Vinske kleti Tone Pezdirc pa je dejal, da so ta vina tako prestiž kot komercialna poteza, ki se izplača. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Pravočasno opravite zelena dela

Z zimsko rezjo smo skušali trsu zagotoviti primerno število pogankov. Iz različnih razlogov to ne uspe popolnoma in je pletev oziroma mandljanje ali spodbiranje nujno opraviti.

Sedaj je potrebno dokončno uskladiti število mladice z močjo in bujnostjo trte. S tem se ne določamo obremenitve s količino grozdja, ampak le ustrezno število pogankov glede na moč in bujnost posamezne trte. Bistveno je, da z ustreznim številom mladice zagotovimo primerno dolžino in debelino pogankov. Bolje je imeti nekaj več in zaradi tega krajših pogankov kot pa predebele, ki niso primerni za rodni les v prihodnjem letu, ker so očesa na osnovi takih rozg slabo razvita.

Izhodišče za presojo, koliko in katere mladice odstraniti, je: omogočiti najboljši izkoristek razpoložljive sončne energije, ker mladice v senci so trsu v breme. Na en meter vrste je primerno pustiti od 12 do 18 mladice, odvisno od velikosti listov. Bistvo je, da so enakomerno razporejene, zlasti je pomembno, da ni preveč reznikov, ki povečajo gostoto v sredini, pri teh pogankih, zlasti z grozdom, slabo dozori in zaradi tega očesa na šparonih pogosto ne odganjajo.

Pri prebujnih trsih je odstranjevanje pogankov neumestno, ker je potrebno bolj obremeniti trto. Najprej prenehajmo gnojiti zemljo, dajmo jo v analizo, da bi, če je potrebno, dodali le tiste elemente, ki jih je sorazmerno premalo. Pri tem moramo biti previdni, da trte preveč ne izčrpamo z večletnim zaporednim preobremenjevanjem. Če je pri bujnih trsih premalo pogankov, čimprej odrgajte vršiček nad 5. listom, da požene zalistniki. Pustimo več zalistnikov, ki bodo manj debeli, in les bo dobro dozorel ter bo primeren za šparone.

Vsak trs je nekoliko drugačen, zato pri vsakem razmisli, kaj narediti. Najprej pregledajte stanje na reznikih in šparonih, da lahko, če je potrebno, pustite mladico iz starega lesa, zlasti za potrebno znižanje ali pomlajevanja trsa. Priporočljivo je imeti čep na eno oko, ki da eno mladico kot rezervno.

V tretjem letu ne odstranjujte mladice pri osnovi bodočega stebila, da se bo bolj enakomerno debelilo. Ne odstranjujte pogankov iz stranskih oces, ker bodo preostale mladice še bolj debele in neustrezne. Če ste v drugem letu pustili premalo oces in so poglone predebele mladice, jih takoj vršičkajte, da zraste več zalistnikov, ki bodo imeli bolj razvita očesa in bodo enakomernije odganjali.

Ne odstranjujte nerodnih mladice, če imajo prostor na soncu, ker izboljšajo moč trte. To še zlasti velja pri sortah z velikimi grozdi. Najpomembnejše je, da trta sprejme čim več sončne energije, brez katere ni ustvarjanja organske snovi. Nikakor ni pravilno, če odstranite mladico, ki ima prostor na soncu, in pustite tisto, ki ima grozd in je v senci. Mladica v senci ne ustvari presežkov in je njeno grozdje breme za trs v celoti. Delo začnite pri manj bujnih trsih oziroma sortah, da se čimprej razbremenijo. Kmalu bo čas, da dodate tista hranila, katera so bila lani v močnem pomanjkanju, predvsem magnezij, železo ali bor. Ničesar ne dodajate na pamet, ampak na osnovi analize ali zanesljivo razpoznavnih znakov pomanjkanja v preteklem letu. Ne čakajte, da se pokaže pomanjkanje, ampak prvič poskropite pred cvetenjem in po potrebi še enkrat ali dvakrat po cvetenju, zlasti če trta raste dovolj bujno, ne uporabljajte listnih hranil, ki vsebujejo dušik.

Po potrebi se dogovorite s sosedami in v okviru društva vinogradnikov za terenske ogled, kjer je možno dati natančnejše nasvete na osnovi ugotovljenega stanja. Ne zamudite obiskati letošnje Vinske vigrade v Metliki, ki bo od 10. do 21. maja!

JOŽE MALEVIČ

O POSOJILIH IN NEPOVRATNEM DENARJU

KRASINEC - Kmetijska svetovalna služba vabi kmete vseh treh belokranjskih občin, ki jih zanimajo posojila sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja ter nepovratna sredstva ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v četrtek, 18. maja, ob 20. uri v gostilno Kapušin na Krasincu. Mag. Tanja Strniša bo predstavila vsebino vloge in pogoje za uveljavljanje sredstev.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Jedi iz sladkega komarčka

Zelenjava je zdrava pa tudi okusna, če si vzamemo le nekaj več časa in jo včasih pripravimo nekoliko drugače. Ni malo gospodinj, ki nekatere zelenjave nikoli ne posadijo na vrtu ali je ne kupijo samo zato, ker ne vedo, kaj bi iz nje pripravile.

Ena izmed takšnih zelenjav je sladki komarček ali koromač, pravimo mu tudi florentinski sladki janež ali fenkel. Rastlina spada med gomoljnice in še posebej lepo uspeva v toplih greдах. V zelenjavnem vrtu ga gojimo predvsem zaradi odebelenega stebila, ki ima okus po janežu. Vzgoja sladkega komarčka je precej zahtevna, saj lepe stebelne odebeltve razvije le v vročem poletju, in če rasti ne nadziramo, gre hitro v cvet. Tla za pridelavo morajo biti dobro prekopana in z veliko humusa. Proti koncu aprila ali v začetku maja posejemo semena v 1,5 cm globoke in 15 cm razmaknjene jarke. Dovolj velike sejanke razredčimo na razdaljo 30 cm. V suhem vremenu rastline redno zalivamo in stebila ogrebemo. Primerno odebeltvena stebila režemo od julija do septembra. Sladki komarček je bogat z vitamini A in C, magnezijem in s kalcijem. V 100 g gomolja je 40 kcal (170 KJ). Izrazita aroma pa je posledica eteričnih olj. Zdravilno učinkuje na prebavo, delovanje notranjih

organov, pospešuje izločanje seča in sluzi iz dihal.

Gomolje lahko narežemo na kolobarje in uživamo surove v solati ali pa jih kuhamo, dušimo, cvremo in pečemo. Pripravimo jih zabeljene z maslom ali z različnimi omakami. Okus sladkega komarčka se zelo dobro poda k perutnini. Pernato razrasle liste pa lahko tudi uporabljamo namesto navadnega komarčka, ki je zanimiva, do 1,5 m visoka trajnica z modrozelenim listjem in rumenimi cvetovi. Včasih so ga imenovali koper in ima tudi izrazit okus po janežu, vendar ga ne smemo zamenjati s sladkim komarčkom. Dobro uspeva na sončni legi. Liste trgamo poleti in s sesekljanimi začinito ribje jedi, solate, zelenjavno in juhe. Manjše vejice dodajamo tudi vložnim kislim kumarom in gobam.

Za SLADKI KOMARČEK V SOLATI potrebujemo 3 gomolje, 3 žlice parmezana, 2 žlici orehov, 2 žlici olivnega olja, šopek bazilike, poper, kis in sol. Gomolj razrežemo na tanke rezine in ga kuhamo v slani vodi 15 minut. Nato ga odcedimo in del vode prihranimo. V mešalniku pripravimo omako iz olja, parmezana, orehov, bazilike, kisa, soli, popra ter odecjene vode. Z omako prelijemo kuhane gomolje, vse dobro premešamo in pustimo vsaj pol ure, da se razvije prijetna aroma.

O VINSKO-TURISTIČNIH CESTAH

METLIKA - V metliškem kulturnem domu bo v petek, 19. maja, ob 10. uri v okviru tradicionalnih prireditev Vigrad v Metliki posvetovanje o vinsko-turističnih cestah v turistični ponudbi. Posvetovanja, ki ga pripravljajo občina Metlika, Turistična zveza Slovenije ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ki sodi tudi v okvir "Leta slovenske kulinarike in vina v turizmu" in obeleževanja 95-letnice Turistične zveze Slovenije, se bo udeležil tudi minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek je na novomesko tržnico prišlo manj branjcev in branjevcev kot ponavadi. Ponujali so: fižol po 400 tolarjev kilogram, koren, kolerabo in črno redkev ter zavitek špinače po 200, sadike zelja in solate po 15, feferonov po 50, paradižnika po 40 do 50, paprike po 50 tolarjev komad. Liter čebulčka je stal 500, kilogram šalotke 400, zavitek domačih rezancev 300, kilogram jabolč 170 in hrušk 160, orehovi jedrc 1000, suhih sliv 680, košarica jagod 300, kilogram jagod 400 do 500, sadjevca 800, liter in pol domačega kisa 200, kilogram medu 900 do 1000, steklenička propolisa 300, kilogram novega krompirja 250 in kifeljčarja 350 tolarjev. Za šopek šmarnic je bilo potrebno odšteti 100 in za šopek arnike 300 tolarjev, na voljo pa je bilo tudi veliko sadik različnih okrasnih rož.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 79 do 3 mesece starih prašičev, 38, starih 3 do 5 mesecev, in 3 starejše. Prve so prodajali po 320 do 370 tolarjev kilogram, kar znaša 10.000 do 12.000 tolarjev za žival, drugo 280 do 310, kar je 14.000 do 21.000, tretje po 200 do 230 tolarjev kilogram, kar znaša 20.000 do 23.000 tolarjev za žival.

kmetijsko svetovanje

Ročno redčenje plodičev

V intenzivnih nasadih je že zaključeno kemično redčenje plodičev jablan, ki je eden najpomembnejših in najzahtevnejših tehnoloških ukrepov. Učinki se že vidijo na plodičih, ki zaostajajo v rasti in tudi že pričenjajo odpadati. Takoj po zaključnem junijemskem trebljenju plodičev, ki bo letos nekoliko prej, bo potrebno izvesti še ročno doredčevanje. Ta ukrep opravimo v tistih nasadih, ki jih nismo uspeli dovolj razredčiti z rezjo in kemičnimi sredstvi, ter v nekaterih mladih nasadih. Zelo priporočljivo je, da ročno redčenje izvedejo tudi vsi manjši sadjarji in vrtničarji. Z ročnim doredčevanjem v največji meri vplivamo na boljšo kvaliteto plodov in nekoliko manj na preprečevanje izmenične rodnosti.

Pri izvedbi tega ukrepa puščamo 1 do 2 najbolj razvita plodiča na razdalji 10 do 15 cm. Najmočnejše redčimo spodnje dele krošnje, ki so zasenčeni in slabše prehranjeni. Večje število plodičev puščamo v vrhovih. Pri intenzivnosti redčenja upoštevamo tudi prehranjenost posameznih vej in celotnega drevesa. Redčenje lahko izvajamo s prti ali s škarijami. Pri doredčevanju odstranimo vse slabo razvite, nepravilno oblikovane, deformirane, poškodovane in rjaste plodiče. Pri tem puščamo plodiče, ki imajo daljše peclje in so na osončenih delih drevesa. Pri redčenju debeloplodnih sort včasih odstranjujemo tudi predebele plodiče. Odstranjevanje plodičev je še posebej težavno pri kratkocepljatih sortah, kot so carjevič, lonjon, elstar in druge. Bolj učinkovito kot enkratno in natančno redčenje je dvakratno in hitrejšo v razmiku 14 do 20 dni.

Redčenje plodičev lahko že pričnemo pri zgodnejših sortah jablan in pri breskvah. Za razliko od jablan se breskve zelo slabo naravno trebijo. Z ročnim redčenjem breskev pričnemo, ko se plodiči slečejo, in končamo, ko plodovi dosežejo debelino oreha. Tudi pri breskvah z redčenjem prispevamo k povečanju debeline plodov, zgodnejšemu in enakomernemu zorenju plodov, boljši obarvanosti ter kakovosti. Na splošno velja, da najboljše rodnost in kakovost plodov dosežemo na rodnih šibah dolžine 20 do 40 cm pri zgodnejših sortah in 15 do 30 cm pri poznejših sortah breskev. Na takšnih vejicah puščamo en plod na razdalji 12 do 15 cm. Na rodni vejici krajši od 15 cm pustimo le en sam plod.

JANEZ GAČNIK, dipl. inž. kmet.
Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto

Cvet ljubiteljskega godbeništva

V Kulturnem domu v Krškem je potekalo jubilejno 20. tekmovanje slovenskih godb na najvišji koncertni stopnji - Krčanom zlata plaketa s pohvalo

KRŠKO - Velika dvorana Kulturnega doma je bila minulo soboto, 13. maja, ves dan posvečena godbeništvu. Ljubitelji tovrstne glasbe so res lahko prišli na svoj račun, saj je Krškemu pripadla čast, da je gostilo jubilejno 20. tekmovanje slovenskih godb na najvišji koncertni stopnji. Pred občinstvom in mednarodno ocenjevalno žirijo, ki jo je vodil Tomaž Habe, je nastopilo osem najboljših ljubiteljskih slovenskih pihalnih orkestrrov, ki so pokazali, kaj zmore cvet slovenskega ljubiteljskega godbeništva.

Tekmovanje, ki so ga pripravili Sklad Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti, njegova območna izpostava v Krškem in Zveza slovenskih godb, je potekala v dveh delih. Na dopoldanskem koncertu so nastopili: Pihalni orkester železarjev Ravne pod vodstvom dirigenta Srečka

Kovačiča, KUD Delavska godba Trbovlje z dirigentom Alojzom Zupanom, KD Pihalni orkester Logatec z dirigentom Marjanom Gradolnikom in Pihalni orkester Slovenj Gradec z dirigentom Petrom Valtlom. Na popoldanskem koncertu pa so nastopili: Pihalni orkester KUD Pošta Maribor z dirigentom Ervinom Hartmanom, Mladinski pihalni orkester Glasbene šole Celje z dirigentom Juretom Kranjcem, Papičniški pihalni orkester Vevče z dirigentom Jožetom Hriberškom in edini predstavnik z dolensko-posavskega območja Pihalni orkester Videm Krško z dirigentom Dragom Gradiškom.

Vsak od tekmujočih pihalnih orkestrrov je zaigral tri skladbe: uvodno za uigravanje in privajanja na akustiko dvorane, obvezno (tokrat je bila to skladba Roka Goloba Godba gre v veselje) in

skladbo po lastni izbiri. Petčlanska žirija je pri oceni upoštevala intonacijo, zvok, ritem, dinamiko, fraziranje in umetniški vtis nastopa. Najvišje ocene in s tem zlato plaketo s posebno pohvalo sta prejela KUD Delavska godba Trbovlje (97,6 odst. vseh možnih točk) in pihalni orkester Videm Krško (95,4 odst.), zlato plaketo sta prejela ravenški pihalni orkester železarjev in celjski mladinski pihalni orkester, ostali štirje orkestri pa so prejeli srebrne plakete, kar pomeni, da so vsi nastopajoči ostali v najzahtevnejšem tekmovalnem razredu.

Na razglasitvi rezultatov tekmovanja so podelili tudi visoko glasbeno priznanje, Gallusovo plaketo, dirigentu delavske godbe Trbovlje Alojzu Zupanu za življenjsko delo.

M. MARKELJ

PO EGIPITU IN IZRAELU

NOVO MESTO - Danes, 18. maja, bo ob sedmih zvečer v študijski čitalnici Knjižnice Mirana Jarca potopisno predavanje z diapozitivi o lepotah Egipta in Izraela. Predaval bo David Cigoj.

Tipografije in logotipi

Abeceda Ranka Novaka v Miklovi hiši

RIBNICA - V Galeriji Miklova hiša so v petek, 12. maja, odprli novo razstavo, ki je tokrat posvečena na razstavah redkeje prikazanemu ustvarjalnemu področju - grafičnemu oblikovanju. Gost galerije je Ranko Novak, grafični oblikovalec, likovni urednik in izredni profesor iz Ljubljane. Po strokovni izobrazbi je arhitekt, z grafičnim oblikovanjem se ukvarja že trideset let in od leta 1987 vodi seminar za načrtovanje vizualnih komunikacij na oddelku za oblikovanje na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Poleg množice tipografskih izdelkov, logotipov in celostnih grafičnih podob obsega njegovo delo še nad 80 postavitev razstav, oblikovanje dvesto plakatov, 120 knjig in knjižnih zbirk ter več kot 650 različnih drugih publikacij. Za svoje delo je bil večkrat nagrajen, med drugim je dobitnik dveh zlatih medalj z Bienala industrijskega oblikovanja in nagrade Prešernovega sklada.

V ribniški galeriji se Ranko Novak predstavlja s tipografijami in logotipi (brez aplikacij), ki jih je oblikoval za številne naročnike. Tipografija znotraj grafičnega oblikovanja mu pomeni "najvišjo stopnjo kultiviranosti oziroma dokaz sposobnosti oblikovalca". Razstavo, ki nosi naslov Abeceda Ranka Novaka, spremlja katalog s študiji Petre Černe Oven in zapis Tadeja Brateta.

ZLATI ZNAČKARJI - Šolarji, ki so vseh osem let osnovne šole ostali zvesti knjigi in tekmovanju za bralno značko, so postali zlati značkarji in dobitniki državnih priznanj. V Novem mestu so priznanja podelili v petek, 12. maja, dopoldan v Domu kulture. Zlatih značkarjev z območja šestih občin nekdanje novomeške občine je bilo kar 287 in za vse je Društvo prijateljev mladine Mojca pripravilo zaključno prireditev, na kateri so najprej prisluhnili zanimivemu predavanju Uroša Ravbarja o njegovi poti okoli sveta, nato pa je predsednica Odbora gibanja za bralno značko Slavka Kristan podelila državna priznanja za zlate značkarje šestnajstih osnovnih šol. Sledila je še pogostitev. Pozdraviti gre novost letošnje podelitve, da so se prikratk spomnili tudi mentorjev in jih obdarili. Na sliki: Slavka Kristan izroča priznanja in darila predstavnici šentjernejske osnovne šole in mentorici Cvetki Podgoršek. (Foto: M. Markelj)

KITARSKI VEČER V GOGI - Mali atrij knjižarne Goga na novomeškem Glavnem trgu se vse bolj uveljavlja kot novo kulturno prizorišče komornega značaja. Literarnim večerom in predstavam novih knjig so se pridružili tudi glasbeni večeri. Minuli petek, 12. maja, je na bil na sporedu prvi iz glasbenega cikla, ki bo popetrl poletje v starem mestnem jedru. Na kitarškem večeru klasične glasbe je nastopilo trinajst učencev Glasbene šole Marjana Kozine, ki so v prijetnem, za take nastope prav primernem okolju pokazali, kaj so jih naučili profesorji in kako vešči so pri ubiranju šestih strun na kitari. Na sliki: skupen nastop Marka Pavca in njegovega učitelja prof. Dušana Pavleniča. (Foto: M. Markelj)

ZAKLJUČEK KONCERTNE SEZONE - Sezono 1999/2000, v kateri je Glasbena mladina Slovenije praznovala 30 let uspešnega dela z mladimi glasbeniki in občinstvom, sta na našem območju zaključili violinistka Kristina Šuklar in orglarka Andreja Golež s koncertom v sklopu cikla GM oder. Ciklus komornih koncertov GM oder, na katerem se predstavljajo talentirani glasbeniki do 25. leta starosti, je namenjen tudi predstavljanju izvirnih sodobnih del slovenskih skladateljev v krajih, kjer mladi glasbeniki gostujejo. Tako sta Šuklarjeva in Goleževa na koncertu v četrtek, 11. maja, zvečer v frančiškanski cerkvi v Novem mestu poleg klasičnih del zaigrali dela slovenskih skladateljev Pavla Šivica, Slavka Šuklarja, Maksimilijana Strmcnika in Blaža Arniča. (Foto: M. Markelj)

Odnosi - večna uganka?

Premiera gledališke skupine Tri mini in Baltazar V vročini psi po malem grizljajo - Jeseni spet v Novem mestu

NOVO MESTO - Posebno doživetje je bil ogled premierne predstave dolenske gledališke skupine Tri mini in Baltazar z naslovom V vročini psi po malem grizljajo v soboto, 12. maja, v Kulturnem centru Janeza Trdine. Skupina je pod imenom Teater 250 nastala pred štirimi leti, ko je na Gimnaziji uprizorila Malomeščansko svatbo, poleti 1997 predstavo OB-Ljubiti in predlani predstavo Izganjalci hudiča, sedaj pa kot KD Kostanjevica deluje v okviru Društva novomeških študentov. Društvu in območni izpostavi sklada se zahvaljuje za vso podporo.

Saša Učman, Katja Vukčević, Branko Jordan in Mitja Ličen ali Eva, Mira, Robert in Ludvik (njihove vloge) so v predstavi, ki ji ne rečejo ne proza ne dramatika in ne esejizem, na svojstven način ponudili razmišljanja o medsebojnih odnosih, konfliktih, ljubezni, nestrpnosti, predsodkih, neizživetih seksualnih željah. Kaj se zgodi, ko je skupina štirih tako zaprta, da nastane med njimi čudna terapevtska situacija, v kateri mora vsak izmed njih odgovorjati za vsak gib in pogled posebej? Nastanejo improvizacije, ki

govorijo zdaj o štirih, zdaj o osmih ljudeh. Predstava, v kateri je za glasbene dodatke poskrbel Miro Tomšič, je polna šal, ironije in sarkazma ter gledalca sili k razmišljanju o svojih medosebnih odnosih, kar ni slabo.

Tekst predstave V vročini psi po malem grizljajo, s katero se bodo v Novem mestu zopet predstavili jeseni, je po besedah režiserja Branka Jordana nastajal več kot pol leta. "Vsi igralci smo prijatelji še iz gimnazijskih let. Tekst smo prvič oblikovali sami, zamisel pa je izhajala iz nekaterih Gomrovičevih tekstov. Ker gre za medosebne odnose, je bila to lepa priložnost, da smo marsikaj uredili tudi sami med sabo," je povedal Jordan.

L. MURN

KONCERT PRO MUSICA

NOVO MESTO - Danes, 18. maja, bo ob osmih zvečer v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine koncert Komorne godalne orkestra Pro Musica. Kot solisti bosta z orkestrom, ki ga vodi Aleksandar Spasić, nastopili novomeški glasbenici Irena in Leticia Yebuah.

Kulturi prednost

Prvih šest dni brežiškega Še enega Kultra

BREŽICE - Jutri se ob 19.30 z gledališko predstavo Zijaha A. Sokolovića CABARE, CABARE na velikem odru Mladinskega centra (MC) začnejo 20. brežiški kulturni dnevi, imenovani Še en Kult. Nadaljujejo se s koncertom Janeza Škofa in Compeja ter Ane Pupedan ob desetih zvečer na odprtem odru MC. V soboto bodo ob dvanajstih domači likovniki pripravili razstavo na starem mostu čez Savo in Krko, kjer bo ob štirih popoldan še lutkovna predstava za otroke in ob šestih zvečer ulična gledališka predstava Kuga v izvedbi skupine Ana Monro, na odprtem odru MC pa bo ob devetih zvečer koncert skupin Popperkeg in Dogma. V nedeljo bo na malem odru MC lutkovna predstava Čudovite dogodivščine vajenca Hlapiča, ob treh popoldan bo na igrišču MC turnir v malem nogometu, ob šestih zvečer na Ulici stare pravde ulična predstava Au-dicija Road Movie, ob osmih zvečer v Posavskem muzeju gledališka predstava Branka Šturbeja Karajan C, dan pa se bo zaključil s klubskim večerom rockovske glasbe v MC. V ponedeljek bo ob osmih zvečer na malem odru Pidžameki vs. Impro Warriors, ob desetih pa klubski večer s filmsko glasbo. V torek bodo osnovnošolci ob petih popoldan v mestnem parku pripravili likovno razstavo, v Kinu Brežice pa bodo ob osmih zavrteli film Cross roads 1 in nato še film Človečnost, klubski večer pa bo posvečen gledanju filma Boemsko življenje. V sredo se bo val kulturnih prireditev umiril, saj je na programu le klubski večer z alternativno glasbo ob osmih zvečer. Potem pa se bo Še en Kult znova zagnal za naslednjih sedem dni.

ODPRIMO DURI

KRŠKO - V Galeriji Krško bodo jutri, 19. maja, ob osmih zvečer odprli razstavo fotografij Jožice Mikek Veber pod naslovom odprimo duri.

KNJIŽNI VETERANI IN PODMLADEK - Gostje sredinega Večera branja za branje so bili (na prvi sliki z leve proti desni): Ivanka Mestnik, Aleš Debeljak, Saša Vovk (voditeljica pogovora), Manca Košir, Andreja Pleničar in Jože Zupan. V petek pa so se osnovnošolci, ki šele stopajo na literarne stežice, srečali z uspešno pisateljico mladinske literature Deso Muck (na desni sliki prva z desne).

Neslišani sirenski glasovi knjig

Končal se je 23. dolenski knjižni sejem - Razstavljenih je bilo več kot 2500 novih knjig, pravega zanimanje zanje pa ni bilo - Dobro obiskane sejmske prireditve

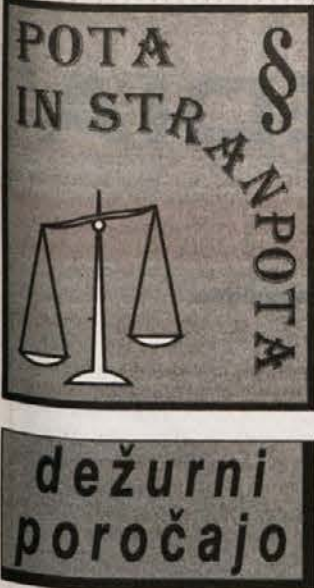
NOVO MESTO - Z nastopom mladih literatov iz osmih osnovnih šol se je v petek, 12. maja, zvečer v Galeriji Krka zaključil tradicionalni 23. dolenski knjižni sejem. Organizatorji, KUD Krka, Knjižarna Mladinske knjige in Knjižnica Mirana Jarca, so poskrbeli, da so bile v Novem mestu pet dni na ogled vse nove knjige, ki so jih slovenski založniki in drugi izdajatelji spravili na svetlo od lanskega do letošnjega maja, ter da se je ob razstavi več kot 2500 knjig še kaj zanimivega dogajalo.

Pripravili so dve priložnostni razstavi, eno posvečeno stoletnici rojstva Mirana Jarca in drugo delom osrednjega gosta letošnjega sejma Žarka Petana, ter zaokrožili dogajanje s tremi prireditvami: otvoritvenim večerom z Žarkom Petanom, večerom branja za branje in območnim srečanjem literatov osnovnih šol. V Galeriji Krka je tako pet delovnih dni prejšnjega tedna kraljevala slovenska knjiga. Tako rekoč pred nosom so bile na ogled in tudi za cenejši nakup na voljo novejšje knjige, žal pa ne šole (s častno izjemo Srednje kmetijske šole) ne mnogi drugi niso izkoristili te lepe priložnosti, kakršne nimajo druga slovenska mesta razen Ljubljane

širjenju "bralnega virusa", kar sama uspešno počne s svojim bralnim krožkom, pri čemer ji sledijo krožki v drugih mestih. Ravnateljica Knjižnice Mirana Jarca Andreja Pleničar je postregla s podatki, kako je z bralnostjo v našem ožjem območju, v katerem bralno kulturo utrjujejo predvsem ženske, ravnatelj šentrupeške osnovne šole Jože Zupan pa je predstavil bogate izkušnje z gibanjem za bralno značko, v katerem sodeluje že blizu 30 let. Večer so popestrili z branjem Debeljakove poezije in proze Ivanke Mestnik.

Da čar branja kljub vsemu osvaja mlade rodove, je dokazoval zaključni večer sejma v petek, 12. maja, ko se je srečalo osem izbranih mladih literatov iz osmih osnovnih šol novomeške, šentjernejske in žužemberške občine. Prebrali so svoje stvaritve in se potem pogovarjali z gostjo območnega srečanja Deso Muck, uspešno pisateljico najstniške literature.

M. MARKELJ

Pešci in kolesarji najbolj ogroženi

Zaključek mednarodnega tedna prometne varnosti - Večja varnost najšibkejšim - Kaj več o prometu 2000 - Osnovnošolci s kolesarskimi čeladami po ulicah Novega mesta

NOVO MESTO - Tretji mednarodni teden prometne varnosti, ki je tudi v Sloveniji potekal od 1. do 7. maja, je bil namenjen zagotovitvi večje varnosti najšibkejšim udeležencem v prometu: pešcem, kolesarjem, voznikom koles z motorji, voznikom motornih koles, invalidom, starejšim. Zaključil se je v soboto, 13. maja, s sklepno prireditvijo republiškega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki je v predoru pod grajskim hribom v Ljubljani zagorela skoraj 3900 svečk, ki predstavljajo žrtve prometnih nesreč po osamosvojitvi Slovenije do danes.

Predor pa se je spremenil tudi v likovno galerijo otroških risb. Otroci iz vse Slovenije so namreč sodelovali z opozorilnimi plakati na temo Risba kliče srce, razum veleva - Vozimo pametno, z razstavo pa so skušali opozoriti na prepočasno upajanje ukrepov za umirjanje prometa v okolici šol, vrtcev in otroških igrišč, na nujnost odstranjevanja arhitekturnih ovir za invalide in zagotavljanje varnih površin za kolesarje. Da je to nujno potrebno, pove dejstvo, da tudi v Sloveniji za posledicami nesreč umre vsako leto več ljudi, in kot je povedal inšpektor Ura- da uniformirane policije na Policijski upravi (PU) Novo mesto **Jožef Kočevar**, se breme prometne varnosti vse bolj seli na najšibkejšo udeležence v prometu.

V letu 1999 je bilo na PU Novo mesto v prometnih nesrečah ude-

ležanih 23 kolesarjev, od tega jih je 15 povzročilo nesrečo. Pet se jih je hudo in enajst lažje telesno poškodovalo. Od voznikov motornih koles jih je bilo v nesrečah udeležanih 31, od tega 20 kot povzročitelji. En takšen voznik je tudi umrl. 16 oseb se je telesno poško-

dovalo. Vozniki koles z motorjem so bili lani v nesrečah udeleženi v 54 primerih, 40-krat kot povzročitelji. Poškodovanih je bilo 31. "V letu 1999 je bilo več poškodovanih voznikov koles z motorjem, toda smrtnih žrtve kot v letu 1998 ni bilo. Najpogostejši razlogi omejenih nesreč so nepravilna stran vožnje, neprilagojena hitrost in izsiljevanje prednosti. V letošnjem letu je stanje varnosti voznikov koles približno na lanskem nivoju," je povedal Kočevar in opozoril na predvidene aktivnosti policije tudi v naslednjih mesecih. V mednarodnem tednu prometne varnosti so novomeški policisti obiskali večina domov za starejše občane, upokojenske klube, šole in vrte ter opozarjali.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu novomeške občine je po besedah predsednika

Boruta Šuštaršiča izvedel 20. občinsko tekmovanje za učence osnovnih šol z naslovom Kaj več o prometu 2000. Ekipno so se najbolje odrezali tekmovalci iz OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Šmarjeta in Otočec. V Novem mestu pa je potekal tudi zaključek vseslovenske akcije Bistro glavo varuje čelada. 200 osnovnošolcev iz OŠ Center in Grm pa je v soboto s kolesi krenilo po ulicah Novega mesta. Petrol jim je poklonil promocijske kolesarske čelade, ki so za otroke, stare do 14 let, obvezne. "Kolesarji so poleg pešcev najbolj ogrožena in izpostavljena skupina prometnih udeležencev. Brez zaščitnega oklepa iz pločevine so pogosto žrtve neustreznega ravnanja in obnašanja drugih na cesti. O tem govori tudi zdravstvena statistika: poškodbe glave znašajo 57,5 odstotka smrtnih poškodb kolesarjev in so vzrok 41,5 odst. vseh primerov hospitalizacij poškodovanih kolesarjev," je povedal Šuštaršič.

L. MURN

BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA - V Novem mestu so zaključek mednarodnega tedna prometne varnosti povezali s promocijo kolesarske čelade. Dvesto osnovnošolcev (na sliki) se je s kolesi veselo odpravilo po novomeških ulicah. (Foto: L. M.)

ROP SENOVŠKE BANKE

SENOVO - 12. maja ob 16.24 je v prostore NLB Posavje na Senovem stopil neznanec in s pištolo v roki uslužbenki zaklical: "To je rop, dajte denar!" Uslužbenka je to storila. Ko je osumljeni dobil denar, in sicer milijon 235 tisoč tolarjev, je banko zapustil, se usedel na motorno kolo in odpeljal v smeri Dovškega. Bil je oblečen v motoristično opremo temnejše barve, na glavi pa je imel čelado.

SLAVČEVIM ZGOREL DOM

Brez sosedov bi se zadušila v goreči hiši

Zaradi dotrajane električne napeljave zagorela preko dvesto let stara hiša, v kateri sta spala zakonca Slavic - Sosedje so ju komaj prebudili in rešili - Vse zgorelo - "Brez pomoči sosedov bi se nama zmešalo" - Rešitev kontejner - Nov dom vsaj do zime

BREZOVICA PRI MIRNI - Bilo je na prvi četrtek v maju, ko sta se zakonca Slavic že pred deseto uro zvečer odpravila spat. Bila sta utrujena od napornega delovnega dne na kmetiji. Počitka sta se prav veselila. Toda kaj kmalu bi se lahko zgodilo, da bi tistega večera Marija in Stefan zaspala za vedno. Zaradi dotrajane električne napeljave je namreč zagorela njuna hiša, in če ju ne bi še pravočasno zbudili in rešili sosedje, bi zgorela v svojem domu.

Pogled na več kot dvesto let staro stanovanjsko hišo, najstarejšo v vasi Brezovica pri Mirni, ki je zaradi požara skorajda popolnoma uničena, je nadvse žalosten: le črni zidovi in ožgano ostrešje je ostalo od nekdanjega mogočnega kmečke hiše, okrog katere stojijo še ostala kmečka poslopja. K sreči se ta niso vžgala, škoda pa je vseeno ocenjena na dva milijona tolarjev.

Ogenj opazili sosedje

Kot je povedala ena od bližnjih Slavčevih sosed, je ogenj opazil sosed, ki se je 4. maja okrog 22. ure z avtom vračal iz službe. Takoj je obvestil gasilce in policijo ter poklical ostale vaščane, ki so hitro priskočili na pomoč. Najprej so skušali priklicati Marijo in Stefana, saj je gorela druga polovica njune hiše. Vse je bilo zaman. Očitno ju je monoksid že dobrodu spaval. Reševalcem ni preostalo drugega kot razbiti okna spalnice. Šele potem so ju zbudili.

"Rešila sva se s plezanjem po ganku, preko kleti. Vsa zmešana,

v dimu in temi, sva se tudi malce opraskala, toda to ni pomembno. V spalnici je bilo že polno dima in gotovo bi se zadušila, zato sosedom res hvala," je polna hvaležnosti Marija. Seveda gre zahvala tudi trebanjskim poklicnim gasilcem, ki so se znova izkazali. Prišli so s tremi cisternami, pogasili požar in nato še vso noč pazili, da se ognjeni zublji ne bi pojavili na bližnjih gospodarskih poslopih. Slavčevi namreč poleg krav redijo tudi prašiče in kokoši. "K sreči je imela mama hišo zavarovano. Rekla je, da človek nikoli ne ve, kdaj kaj pride. Kako prav je imela," pravi hči Marija, ki se je s Stefanom poročila pred nekaj leti. Žal je v družini potem večkrat prihajalo do nesoglasij in mama je ravno pred tednom dni zapustila dom.

V nesreči nista ostala sama

Slavčeva sta se morala znajti, kakor sta vedela in znala. "Brez sosedov, ki nama resnično stojijo ob strani, bi se nama zmešalo,"

Izhod iz prometne črnine

Prometna vzgoja po 3. r. peša - Ne le policija, kaj pa starši in šola? - Vsako leto za razred otrok

Bodo svečke pokazale pot iz prometne črnine, je bilo najpogostejše vprašanje ob zaključku 3. mednarodnega tedna prometne varnosti, ko je v ljubljanskem predoru zagorelo skoraj 3900 svečk, ki so simbolizirale žrtve prometnih nesreč od osamosvojitve Slovenije naprej. Statistika prometnih nesreč je pri nas naravnost grozljiva. V devetih letih je namreč umrlo kar 3761 ljudi, od tega 731 pešcev, 280 kolesarjev, 2304 voznikov osebnih vozil in potnikov, ter 446 voznikov koles z motorjem, motornih koles, traktorjev, tovornih avtov in avtobusov.

Jasno je, da pri izboljšanju prometne varnosti vsega ne more narediti le policija. Prav gotovo je njeno delo nepogrešljivo, pa vendarle brez pomoči ostalih pristojnih ustanov, tudi staršev in šole, ostaja nezadostno. Izobraževanje in vzgoja za kulturno in previdno obnašanje na cesti je zelo dobro utečeno v vrtcih in nižjih razredih osnovne šole, po opravljenem kolesarskem izpitu v 3. razredu pa so otroci v glavnem prepuščeni sami sebi. Šole v večini primerov kasneje prometni vzgoji ne posvečajo več posebne pozornosti. Na občinsko tekmovanje Kaj več o prometu je na

primer občinski Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na dolenskem področju k sodelovanju povabil štirinajst šol, odzvalo se jih je le sedem. In velja povedati, da že četrtri zaporedno zmagovalna ekipa prihaja iz "slavne" OŠ Dragotina Ketteja iz Novega mesta!

Dostikrat se pozablja tudi vloga starševske vzgoje, kar ni prav. Če otroci prekršijo predpis varnosti o cestnem prometu, se po 82. členu Zakona o varnosti v cestnem prometu z denarno kaznijo kaznujejo njihovi starši, če je do prekrška prišlo zato, ker ti niso dovolj skrbeli ali nadzirali svojega otroka. Do zdaj se novomeški policisti tega niso najbolj posluževali, toda očitno je potrebno. O starševski (ne)odgovornosti namreč veliko pove podatke, da se na primer na 450 opozoril s strani policije, da je njihov otrok storil prekršek in da več informacij lahko dobijo pri njih, odzove le okrog 20.

Naj torej ne zveni le kot zguljena fraza, da so otroci naše največje bogastvo in je zanje potrebno narediti vse. V Sloveniji namreč vsako leto na cestah izgubimo najmanj za en razred otrok! **LIDIJA MURN**

ZABODEL GA JE S KUHINJSKIM NOŽEM

MIRNA PEČ - V gostilni Novljan se je 14. maja zvečer zgodil poskus umora. 27-letni A. N. iz Golobinjeka je tam popival s prijateljem, ko je okrog 21.30 prišel v gostilno tudi osumljenec 60-letni J. K. iz Mirne Peči. A. N. mu je očital, kaj si naroča pijačo, če nima denarja. Prišlo je do prepira in A. N. je osumljenca porinil v steklo na vratih, da se je razbilo. J. K. je nato odšel domov, se vrnil lokal s kuhinjskim nožem in A. N. zabodel v levo stran hrbta. Ponovni zamah sta mu preprečila oškodovančeva prijatelja in mu nož vzela. Osumljenec je po dejanju pobegnil, vendar so ga policisti že nekaj po polnoči prišli in ga pridržali. S kazensko ovadbo so ga predali novomeškemu preiskovalnemu sodniku.

TRAKTOR ZAPELJAL ČEZ NJEGA

GORENJE PONIKVE - 12. maja sta bila okrog 18. ure 77-letni A. R. in njegova žena z Gorenjih Ponikve s traktorjem in prikolico na travniku blizu svoje hiše. Traktor se je sam začel premikati po klanec navzdol, zato je A. R. stekel proti njemu, da bi ga ustavil. Pri tem ga je zadnje levo kolo podrla na tla in traktor je zapeljal čezenj. Zaradi hudih telesnih poškodb je poškodovan umrl med prevozom v novomeško bolnišnico.

NEMKA S HAŠIŠEM IN KONOPLJO

OBREŽJE - Pri mejni kontroli so policisti 10. maja pri 24-letni nemški državljanki K. G. v vozilu našli PVC vrečko, v njej pa vidne sledove zelenih delcev canabisa. Kršiteljica je policistu nato izročila še 4,2 grama hašiša.

V glavnem Iračani

Prijeli pomagače

POSAVJE - Krški policisti so imeli pretekli teden znova veliko dela z ilegalci. V noči na 9. maj so blizu Zupelceva prijeli dva Iračana, istega dne pa so v bližini Slovenske vasi nelegalno prišli v Slovenijo še štirje Turki. Vodič, 54-letni bosanski državljani, jih je naložil v avto jih odpeljal v smeri Ljubljane, vendar niso prišli daleč. V noči na 11. maj so državno mejo nelegalno prestopili še trije Iračani in dva Romuna: prve so dobili blizu Kapel, druge v Ložah.

V noči na 13. maj so policisti ustavili 56-letnega prevoznika I. P. iz Ljubljane in v njegovem avtu odkrili pet Iračanov, naslednji dan pa so na tovornem vozilu na Obrežju poleg konjev našli še šest Hrvatov. Isto noč so prijeli še 16 Iračanov ter dva prevoznika: 25-letnega A. K. in 20-letnega R. A., oba iz Ljubljane. Zoper pomagače so podane kazenske ovadbe.

HIŠA POPOLNOMA ZGORELA - Slavčev dom, ki je bil najstarejši v vasi, je popolnoma zgorel. Brez sosedov bi v njem zgorela tudi gospodarja. (Foto: L. M.)

SOLIDARNOST NA VASI DOMA - V tako težki situaciji, ko pogori hiša, bi bilo brez pomoči dobrih ljudi, zlasti sosedov, resnično hudo. To še kako dobro ve tudi Marija Slavic (na sliki spredaj s sosedo). (Foto: L. M.)

Najhuje je, ker ni urejenih sanitarij, elektrike in vode. Slednjo si je mogoče natočiti vsaj v hlevu. "Vse nama je zgorelo, od omar z večino oblekami do skrinje, polne mesa, hladilnika in pralnega stroja. Le omarica je ostala. Sam ne morem nič. Sosedje so mi včeraj doma oprale preko 15 pralnih strojev perila. Res so zlate," pravi Marija, sosedje - skromne kot so, nočejo biti imenovane - pa pravijo le, da so ob požaru doživele pravi šok in da se kaj takega lahko zgodi vsakomur, zato je treba v takem primeru brez pomisleka priskočiti na pomoč.

Da, v vseh je solidarnost še doma. Posebna zahvala pa vseeno

obljubili stanovanjski kontejner, kjer bi z Marijo lahko spala do zime, ko upata, da bo nov dom že nared. Sicer pa sta s Slavčeva na lanski mrvi na podu uredila zasilno spalnico, vendar je po Marijinih besedah ponoči le premrzlo. Ena izmed sosed pripomni, da se bo zdaj vse uredilo in da je še dobro, da zakonca nimata majhnih otrok.

K sreči ima kmetija tudi veliko gozda, tako da bo les za novo ostrešje mogoče dobiti doma. Zato Slavčeva upata, da bosta s pomočjo sosedov čimprej zaživila spet po starem.

L. MURN

Po dolenski deželi

• **SONCE JE NEVARNO** - Kot vsako poletje tudi letos v medijih opozarjamo, kako pomembno si je za zdrave oči nadeti sončna očala. Neznanec je ta napotek vzel zelo resno, saj je 10. maja popoldne na parkirnem prostoru v Gubčevi cesti v Trebnjem iz odklenjenega osebnega avta ukradel sončna očala in žensko torbico. Torbico je v Cankarjevi ulici vrnil v smetnjak, je pa iz nje prej vzel še prenosni telefon in denar. Lastnica, ki bo od zdaj naprej svojega jeklenega konjička verjetno veliko vestneje zaklepala, je oškodovana za 40 tisoč tolarjev.

• **TUDI ŠOLSKJE TORBICE!** - Vajeni smo tatvin vsa mogočega, od avtomobilov in koles do mobilnih, da pa so tatovi nori tudi na šolske torbice, je verjetno novost. Neznanec je namreč 8. maja popoldne vložil v osebni avto, last M. K. iz okolice Krškega. Avto je bil parkiran v Defranceschijevi ulici v Novem mestu. Čeprav obstaja dvom, da bi potreboval ravno stvari iz šolske torbice, je iz avta odnesel prav to. Hčerka oškodovanke je imela v njej šolske potrebščine za 1. letnik ekonomske gimnazije. K sreči je šolsko leto skorajda pri kraju, toda vseeno bo knjige in zvezke bolj potrebovala kot neznanec, ki je povzročil za okrog 50 tisoč tolarjev škodo.

Poletna romanca - za vsakogar!

Letos nekoliko prej, predvsem pa drugače.
Vroče cene telefonov Halo za dolge poletne
pogovore. S telefonom Alcatel kar za
10.000 tolarjev brezplačnih pogovorov.

19.900 SIT

-10.000 SIT

brezplačni pogovori

Ček Halo za 1.000 tolarjev
prejmete že v paketu Halo,
9.000 tolarjev pa vam bomo
podarili, ko nam boste poleg
pristopne izjave za klub Halo
poslali še obe izrezani rumeni
nalepki, ki ju najdete na
spodnjem in zgornjem delu
paketa Halo.

Halo
GSM 040

Ponudba velja od 15.5. do 30.6. 2000
(oziroma do razprodaje zalog).

- POKLIČITE NAS: 080 40 40
- OBIŠČITE NAS: halo.simobil.si
ali pri SIMOBILovih pooblaščenih prodajalcih.

t MEDIA

RAZPIS

Zaradi širitve dejavnosti zaposlimo:

1. Programerja
2. Administratorja

Pogoji:

Pod 1.:

Nujno: končana srednješolska izobrazba, večletne
izkušnje iz programiranja, poznavanje razvojnega
orodja Delphi

Zaželeno: poznavanje spletnih tehnologij
(TCP/IP, HTTP, HTML, CGI, Perl, ASP),
univerzitetna diploma tehnične smeri

Pod 2.:

Nujno: končana srednješolska izobrazba, poznavanje
dela z računalnikom, komunikativne sposobnosti

Zaželeno: poznavanje spletnih tehnologij (TCP/IP, HTTP,
HTML, CGI, Perl, ASP)

Kraj dela je Novo mesto, delovna mesta so opremljena z
nasodobnejšo računalniško opremo in stalno, hitro
povezavo v internet. Za delovno mesto pod 1. je delo
mogoče opravljati tudi doma ali na drugem mestu, po
dogovoru.

Prijave pošljite po elektronski pošti na naslov:

jobs@t-media.si

T-media d.o.o., Maistrova 9, 8000 Novo mesto, tel.: +386 07 337 23 41

<http://www.t-media.si/>

begrad

Begrad, d.d.

gradbeništvo-trgovina-inženiring

Kočevarjeva 2, 8000 Novo mesto

telefon: 068/371-96-11

telefax: 068/371-96-12

razpisuje prosta delovna mesta

**vođenje gradbenih projektov v gradbeni
operativi - 2 delavca**

Pogoji za sprejem:

- univerzitetna ali visokostrokovna izobrazba diplomirani gradbeni
inženir z najmanj 2 leti prakse
- višja strokovna izobrazba inženir gradbeništva, z najmanj 3 leti
prakse
- opravljen strokovni izpit

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim
časom in 6-mesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe z dokazilom o strokovni usposobljenosti, delovnih
izkušnjah ter življenjepisom pošljite v roku 8 dni na naslov sedeža
firme. Morebitne informacije dobite v kadrovske službi na telefonski
številki 52-255.

**Podjetje
za varovanje
premoženja
in oseb, d.o.o.**

Novo mesto, Seidlova 5

tel.: 068/325-325

faks: 068/3917-305

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od
11. do 25. maja
za izdelke v zalogi v
ŽIVILA Hipermarketu
Brežice.

139,-

TURISTIČNA PASTETA,
Delamaris, 80 g

119,-
PIVO UNION,
0,5 l

499,-
SADNI SIRUP, A + C + E
Presad, 2 l

299,-
TOALETNI PAPIR, INTIMA,
8 rolic

... cene na dnu.

RENAULT

Pripravljen
na novo!

Tudi vi lahko pripeljete svoje
rabljeno vozilo katerekoli
znamke k Renaultu in odkupili
vam ga bodo po sistemu
Eurotax. Če se boste obenem
odločili za nakup novega Clio,
vam bodo k vrednosti starega
vozila pristeli 120.000 SIT, pri
nakupu novega Megana pa
150.000 SIT. Res, včasih je
najlažje spokat in iti na novo!

RENAULT
pripravljen
na novo!

www.renault.si

PRIJAZNA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Novi programi življenjskih
in rentnih zavarovanj za
brezskrben vsakdan.

Da vam inflacija ne zmanjša
pogače, zavarovanje lahko
sklenete v poljubni valuti.

Zrno na zrno - na koncu se splača.

 tilia
zavarovalnica tilia
pripravljeni na novo tisočletje

INTERSPORT®

Super cena!

od 18. maja 2000
do prodaje zalog

4.900,00

~~7.523,00~~

NAHRBTNIK, 30 L
SALOMON

Mercator Center Novo mesto
Podbevškova 4, Novo mesto

INTERSPORT®
Trgovine za zmagovalce

Super obletnica

od 22. do 27. maja 2000

Super cena
42.990,00
SIT

Hladilnik GORENJE R 192
- skupna bruto prostornina 196 l
- nizkotemperaturni del 14 l
- mere (š/v/g) 50 x 110 x 60 cm

Super cena
99.990,00
SIT

**Prenosna klima
naprava HAIER
HM-07C03**

- moč 2,2 W
- moč hlajenja 2,1 W
- mere (š/v/g) 326 x 788 x 480 mm

Super cena
30.990,00
SIT

**Motorna kosilnica
NC 51 T MTD**

- motor 3,5 KM Tecumseh Vantage
- širina reza 51 cm
- večstopenjska nastavitve košenja
- stranski izmet

V tednu obletnice tudi:

- ◇ brezplačna Kartica Kovinotehna
- ◇ dodatni 5 % gotovinski popust
pri nakupu barv in lakov
- ◇ strokovne predstavitve izdelkov:

22. 5. - ročno orodje Iskra ERO

23. 5. - mali gospodinj. aparati MGA Nazarje

◇ ob vsakem nakupu darilo

23. 5. 2000

**Super dan za imetnike
Kartice Kovinotehna**

- do 10 % gotov. popusta
- večje nakupe bomo še posebej
nagradili

nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA

Prodajni center v BTC Novo mesto
tel.: 07/33-16-171

Do zmage težje, kot bi mislili

Druga in tretja tekma finala lige Kolinska sta bili precej bolj izenačeni - V Novem mestu Laščani izenačili, v Laškem pa Novomeščani spet povedli

NOVO MESTO - Čeprav so v moštvu Pivovarne Laško manjkali kar trije ključni igralci (poškodovani Lisica, Hafnar in Nachbar), so imeli košarkarji novomeške Krke Telekomoma z njimi precej težje delo, kot so jim napovedovali, le malo slabša igra novomeškega moštva in izvrstno izpeljana taktika trenerja gostov pa sta bili vzrok za poraz Krke Telekomoma na domačem igrišču.

Druga tekma finala lige Kolinska med Krko Telekomom in Pivovarno Laško v novomeški dvorani Marof je bila polna preobratov. V prvem polčasu je bil izid desetkrat izenačen, nobeno od moštev pa si ni priigralo več kot štiri točke prednosti. Podobno je bilo tudi v drugem polčasu, ko je Krka Telekom devet

minut pred koncem vodila s 60:54 in je vse kazalo, da so podobno kot na prvi tekmi v Laškem Laščani tudi tokrat popustili. Tedaj pa je stvar vzel v svoje roke Vid Žarković, ki je najprej s trojko in košem za dve točki izničil prednost Krke Telekomoma in v zaključku s še dvema zaporednima trojkama pokopal upe Novomeščanov.

Tretja tekma finala se je tako kot prvi dve končala z zmago gostov in mnogi so takrat že ugotavljali, da ima Krka Telekom v finalu prednost tekme več v gosteh in ne obratno. Tokrat so Laščani izvrstno začeli in povedli s 16:7 in 19:10. V trenutku, ko je že kazalo na katastrofo Novomeščanov, je Sunara poslal v ogenj izkušenega Iva Nakića, ki se je končno prebudil in začel kot za stavo zadržati trojke, tako da so štiri minute pred koncem Novomeščani že vodili z 29:28. Tudi drugi polčas

so boje začeli Laščani, a je Nakić še naprej neutrudno zadel in držal stik z vodilnim moštvom. Tedaj je nastopilo obdobje nezbranosti Laščanov, v zelo pomembnem trenutku je met stekel Dragiši Drobnjaku, trojko je zadel tudi Grum, in Krka si je pet minut pred koncem priigrala devet točk prednosti, ki so jo Laščani zaman poskušali zmanjšati. Dve minuti pred koncem pa je trener Pipan, zavedajoč se, da je tekma izgubljena, prvo postavo zamenjal z mladimi in Novomeščanom pustil, da so tekmo mirno pripeljali do druge zmage.

I. V.

ALOJZ DRUGI, LOJZE PA TRETJI

NOVO MESTO - Prvo dirko letošnjega pokala seicento, ki so jo pripravili na avstrijskem dirkališču za dirke formule 1 v Zeltwegu, je zmagal član ljubljanskega kluba Avtoplus Olimpija Sergej Fikfak, v dežju pa sta se na mokri stezi izkazala tudi oba novomeška dirkača Alojz Pavlič in Lojze Udovč. Pavlič (Veit Fiat Racing Team) je bil drugi, Udovč (ekipa Lojze Udovč) pa tretji. Naslednja dirka pokala seicento Petrol bo 17. in 18. junija gorsko hitrostna na Grgarju. Izidi: 1. Sergej Fikfak (Avtoplus Olimpija) 30:24,3, 2. Alojz Pavlič (Veit Fiat Racing Team) 30:31,0, 3. Lojze Udovč (Lojze Udovč) 30:37,9 itd.

VEBER ZMAGAL NA SAVARIA POKALU

SEVNICA - Obetavni tekač sevniskega atletskega kluba Borut Veber je v sredo, 10. maja, v Zagrebu nastopil na tradicionalnem 30. tekmovalju mladinskih reprezentanc Štajerske, Koroške, Slovenije, Madžarske in Hrvaške. V teku na 800 m je s časom 1:57,76 zmagal.

ZA POKAL DOLENJSKE ZMAGAL GORENC

NOVO MESTO - Jadralski padalci, ki tekmujejo v točnosti pristajanja, so se v nedeljo, 14. maja, pomerili na takmi za pokal Dolenjske. Poleteli so s Pogorelca in pristajali pri Podturnu. Zmagal je Dušan Gorenc (0 cm) nad Janezom Nosetom (19 cm) in Jako Gorencem (19 cm).

TURNIR V POSPEŠENEM ŠAHU

NOVO MESTO - Šahovsko društvo Novo mesto je 12. maja pripravilo četrti letošnji turnir v pospešenem šahu. Med 25 šahisti, ki so odigrali 7 krogov po švicarskem sistemu, je slavil Emil Luzar pred Romanom Jankom in Ivico Miličem. V skupnem seštevku vodi Marjan Kastelic, drugi je Jože Pucelj in tretji Roman Janko. Naslednje tekmovalje novomeškega društva bo majski hitropotezni turnir, ki bo v torek, 23. maja, v klubskih prostorih na stadionu.

Brežičana Jureta Rovana, ki letos že ves čas trenira v olimpijskem centru v Atenah, a ta čas zaradi poškodbe ne nastopa.

I. V.

LE MALOKRAT GNEČA PRED GOLOM - Na tekmi 26. kola 2. nogometne lige med Elanom in Aluminijem je bila le redkokdaj taka gneča pred vrati enega ali drugega vratarja. V prvem polčasu sta si moštvi, ki imata enako število točk in sta si že zagotovili najmanj šesto mesto na lestvici, še nekaj časa prizadevali, da bi prišli do zmagovalnega zadetka, v drugem delu pa je igra potekala bolj na sredini igrišča, kot da so se že vsi sprizggnili z neodločenim izidom. Glede na to, da je, podobno kot v prvi, tudi v drugi ligi že vse odločeno, je tudi obisk gledalcev od kola do kola manjši. (Foto: I. V.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Liga Kolinska, finale, 2. tekma - KRKA TELEKOM : PIVOVARNA VARNA LAŠKO 72:81 (38:37); KRKA TELEKOM: Jevtović 11 (1:4), Petrov 8 (3:4), Smodiš 19 (6:8), Grum 2, Drobnič 12 (3:4), Ščekić 4, Nakić 16. PIVOVARNA LAŠKO: Jurak 13 (1:2), Miletić 4, Goljović 21 (4:4), Žarković 13, Dragšič 11 (4:6), Tilinger 8 (3:3), Kunc 11 (3:3). Prosti meti: Krka Telekom 14:22, Pivovarna Laško 15:18.

Met za tri točke: Krka Telekom 4:12 (Nakić 2, Petrov, Smodiš), Pivovarna Laško 6:15 (Žarković 3, Goljović, Dragšič, Tilinger). Osebnе napake: Krka Telekom 19, Pivovarna Laško 22.

Pet osebnih: Jurak (38.), Petrov (40.).

3. tekma - PIVOVARNA LAŠKO : KRKA TELEKOM 68:73 (41:38); PIVOVARNA LAŠKO: Jurak 3 (1:4), Miletić 6 (0:1), Goljović 20 (4:6), Žarković 6, Dragšič 17, Tilinger 2, Kunc 12 (8:2), Fantinato 2.

KRKA TELEKOM: Dražović 1 (1:2), Jevtović 12, Petrov 10 (4:5), Smodiš 8 (3:4), Grum 3, Drobnič 13 (3:5), Ščekić 6 (2:2), Nakić 20.

Prosti meti: Pivovarna Laško 9:15, Krka Telekom 13:18.

Met za tri točke: Pivovarna Laško 11:23 (Dragšič 5, Goljović 4, Žarković 2), Krka Telekom 10:20 (Nakić 6, Jevtović 2, Smodiš, Grum).

Osebnе napake: Pivovarna Laško 23, Krka Telekom 19.

NOGOMET

2. SNL, 26. kolo - ELAN : ALUMINIJ 1:1 (1:1); Strelec: 0:1 Emeršič (10. minuta), 1:1 (Praprotnik avtogol v 24. minuti). LESTVICA: 1. Koper 62, 2. Tabor Sežana 59, 3. Železničar Ligo 49, 4. Esotech Smartno 49, 5. Aluminij 47, 6. Elan 47, 7. Zagorje 39, 8. Ivančna Gorica 36, 9. Živila Triglav 35, 10. Jadrans Šepič 31, 11. Šentjur 29, 12. Nafta 28 itd. do 16. mesta. V nedeljo, 21. maja, bo Elan v Lendavi igral z Nafto.

ROKOMET

1. SRL, končnice, skupina za prvaka, 8. kolo - TERMO ŠKOFJA LOKA : TREBNJE 26:27 (12:14); TREBNJE: Torlo, Hribar, Radelj, Begović 2, Blagojević 1, Šavrič 5, Stojaković 4, Zupančič, Likavec 5 (3), Pekolj, Višček, Gradišek 4, Denac 3, Žvižej 3.

9. kolo - GORENJE : TREBNJE 24:29 (12:16); TREBNJE: Torlo, Ostanek, Hribar, Radelj, Begović 5 (2), Blagojević 1 (1), Šavrič 3, Stojaković 7, Zupančič, Likavec 11 (1), Žitnik, Gradišek, Denac, Žvižej 2.

LESTVICA: 1. Celje Pivovarna Laško 59, 2. Prule 67 51, 3. Preven 44, 4. Trebnje 42, 5. Gorenje 29, 6. Termo 21

Skupina za obstanek, 7. kolo - DOBOVA : SLOVAN 27:23 (10:10); DOBOVA: Škof, Džapo 4, M. Urbanč 2, Martinčič 5 (3), Bogovič 3, Voglar, Deržič 3, D. Urbanč 3 (2), Kukavica 3, Kranjčič 2, Osterlč 1, Kušič 1, Alajbegović.

ANDOR JADRAN : INLES RI-KO 34:23 (21:8); INLES RI-KO: Grm, Lesar 1, Ilc 1, Ma. Hojč 7 (2), Špoljarič 2, Ivanec 1, Zbačnik 2, Pajnič 1, Henigman, Bartolj 2, Ne. Hojč 5, Djukić, Merhar, Na. Hojč 1.

8. kolo - IZOLA HOTELI MORJE : DOBOVA 27:35 (12:15); DOBOVA: Džapo 5, Martinčič 5 (3), Bogovič 6, Voglar 1, Barišič, Deržič 4, Urbanč, Škof, Kukavica 4, Krajncič 4, Supančič, Tanjko 1, Radanovič, Kušič 5.

INLES RI-KO : RADEČE 26:21 (11:9); INLES RI-KO: Grm, Lesar 6, Ilc 3 (2), Ma. Hojč 1, Špoljarič, Ivanec 4, Pajnič 4, Henigman 4, Bartolj, Ne. Hojč, Dokič, Merhar, Na. Hojč 4.

LESTVICA: 7. Slovan 27, 8. Dobova 26, 9. Inles Riko 23, 10. Radeče 22, 11. Andor Jadran 20, 12. Izola HM 4.

1. SRL, ženske, 9. kolo končnice, skupina od 5. do 10. mesta - Burja 8, 10. Burja 8, 10. Branik 4.

Iz Krškega vsi trije v polfinale

Slovenski speedwayisti v Krškem izvrstno opravili s kvalifikacijsko dirko za svetovno prvenstvo - Ferjan z zmago, domačin Šantej s petim mestom in Šušteršič po dodatni vožnji

KRŠKO - Avtomoto društvo Krško je v soboto zvečer na štadionu Matija Gubca pripravilo kvalifikacijsko dirko za svetovno prvenstvo. Pred kar 5000 gledalci so vsi trije slovenski reprezentanti svojo nalogo opravili izvrstno in se uvrstili v polfinale svetovnega prvenstva, od zreba pa je odvisno, ali bodo nastopili v Olchingu v Nemčiji ali Gdansk u na Poljskem.

Krška kvalifikacijska skupina je med tremi veljala za najtežjo, zato so le največji optimisti napovedovali, da se bodo vsi trije slovenski reprezentanti uvrstili med najboljših devet in si tako zagotovili nastop v polfinalu, a domači as Izak Šantej in ljubljancina Matej Ferjan in Tomaž Šušteršič so dobro izkoristili njim dobro poznano stezo in se vsi trije uvrstili na mesta, ki vodijo v nadaljnje tekmovalje.

Najboljši slovenski speedwayist zadnjih let Lavričan Matej Ferjan je že v prvi vožnji le za tri desetinke sekunde zaostal za rekordom steze in s tem napovedal, da mu bo ta dan zelo težko kdo odvzel zmago. V 13.

vožnji so nastopili vsi trije slovenski dirkači, po pričakovanju je zmagal Ferjan, Šušteršič pa je presenetil Šanteja. Šušteršič je v sedmi vožnji po notranji strani zavoja ze prehitel Slovaka Tomasa Topinko, ta pa je kasneje zdrsnil v ograjo. Sodniki so menili, da je Šušteršič z nevarno vožnjo ogrozil tekmece, pa so mu odvzeli točke, kar ga je skoraj stalo uvrstitve med najboljših devet, do katere je nato prišel šele po dodatni vožnji tekmovalcev, ki so zbrali po 8 točk. Ferjan se je z najhujšim tekmeccem za zmago Poljakom Robertom Sawino srečal v 17. vožnji. Poljak je precenil svoje sposobnosti in dvoboj končal na tleh ter tako Ferjanu na široko odprl vrata do zmagovalstva.

Izidi: 1. Matej Ferjan (Slovenija) 15, 2. Robert Sawina (Poljska) 12, 3. Armando Castagna (Italija) 10 (+3), 4. Tomasz Bajerski (Poljska) 10 (+2), 5. Izak Šantej (Slovenija) 9, 6. Piotr Swist (Poljska) 9, 7. Adrian Rymel (Česka) 9, 8. Tomaž Šušteršič (Slovenija) 8 (+3), 9. Tomas Topinka (Slovaška) 8 (+2), 10. Marian Jirout (Česka) 8 (+1) itd.

Izak Šantej

I. V.

SLOVENSKE ODOBJARICE ŠESTE V BRNU

NOVO MESTO - Na tradicionalnem evropskem odbojarskem turnirju za spomladanski pokal v Brnu je slovenska ženska reprezentanca, v kateri sta nastopali tudi Novomeščanka Jana Vernig in odbojkarica novomeškega TPV-ja Maja Guštin, izgubila tekmo za peto mesto s Španijo z 1:3 (21.-13.-20.-14) in tako osvojila končno šesto mesto.

V BELI KRAJINI VODI PARTIZAN

SEMIČ - V 3. kolu belokranjske lige v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Partizan Črnomelj : Pekarna Črnomelj 6:0, Klub belokranjskih študentov : Grilblje 6:1, Krokar : Podzemelj 2:1, Kučar : Orel Gopi 5:0, Mithracum : Stortrans 4:1, Dragovanja vas : Grafika Bucic 4:2. Se naprej vodi Partizan Črnomelj nad Kučarjem in Dragovanjo vasjo.

Vrhunska atletika pod Portovalom

V sredo, 24. maja, bo novomeški atletski klub na štadionu pod Portovalom pripravil 11. mednarodni miting Krka - Telekom 2000 - Cankar, Prime, Bikarjeva, Kozmus in izvrstni tujci

NOVO MESTO - Čeprav so mnogi, potem ko je lani žalostno propadel Šikijev memorial v Ljubljani in mednarodni miting v Mariboru, podobno usodo napovedovali tudi tretji veliki atletski prireditvi v Sloveniji, tradicionalnemu mitingu v Novem mestu, so se v novomeškem atletskem klubu Krka Telekom pod vodstvom novega predsednika Martina Bajuka tudi letos potrudili in v sredo, 24. maja, se bo na dotrajanem štadionu pod Portovalom na mitingu Krka Telekom spet zbrala ugledna družina vrhunskih 150 atletov iz 12 držav.

Kot vedno do sedaj so se novomeški organizatorji potrudili, da bodo najboljši slovenski in domači atleti v svojih disciplinah dobili ugodne tekmece, ki bi jim lahko pomagali doseči čimboljši izid. Tako se bo domači šampion v metu diska Igor Prime lahko pomeril z desetouvrščenim z lanskega svetovnega prvenstva Rusom Boriševskim pa Madžarom Rolandom Vargo, Aleš Tomič bo imel v osrednji disciplini mitinga možnost teči zelo hitro, saj mu bodo hiter tempo omogočili mladinski svetovni prvak v teku na 800 iz leta 1997 Kenijec Joseph Mulva pa izvrstni Maročan Abdulah Abdelhak, Madžara Jozsef Babinyecz in Olah Roland in drugi. Tudi novi državni rekorder v metu kladiva Primož Kozmus bo imel dobro družbo v Madžaru Zoltanu Fabianu. Najboljši slovenski sprinterji bodo imeli kar dvojno motivacijo za dober nastop, saj bo miting štel tudi kot izbirno tekmovalje za sestavo državnih štafet, obenem pa se bodo lahko pomerili z enim izmed najboljših sprinterjev na svetu Nigerijcem Aliujem Dejem, polfinalistom lanskega svetovnega prvenstva, ki 100 m preteče v času 10,09. Med ostalimi najboljšimi slovenski-

mi atleti velja omeniti nastope Alenke Bikar, Matije Šestaka, prva zvezda mitinga pa bo zagotovo Gregor Cankar, ki bo poskušal rekord novomeškega štadiona končno izboljšati čez 8 metrov. Žal Novomeščani tokrat ne bodo videli državnega rekorderja v skoku ob palici

KOPIKA NASLOVOV PRAKOV ZA SEVNIČANE

SEVNICA - Na državnem prvenstvu v krosu za osnovne in srednje šole so se zelo izkazali mladi člani atletskega kluba Sevnica, ki so na tekmovalju v Šmartnu pri Litiji zastopali svoje šole. Državni šolski prvaki so postali Borut Veber med starejšimi mladinci, Alenka Radej med mlajšimi mladinkami in Mario Droždan med učenci petega razreda ter med učenci razredov nižje stopnje Lucijan Suković, Miha Povšič in Ana Sotošek. Ekipni naslov državnih prvakov so Sevnčani osvojili med učenci petega (Mario Droždan in Dorijan Pajk) in šestega razreda (Marko Vrtič in Nejc Volarič). Omeniti velja tudi drugo mesto Marka Vrtiča (6. razred) in 3. mesto Branke Vrtič (7. razred).

Marjan Grah

Grah drugi v Predvdoru in vodi

Sijajen začetek sezone v jadrnem padalstvu

NOVO MESTO - Novomeški jadrni padalec Marjan Grah, član semiškega Cumulusa, je odlično nastopil tudi na tretji veljavni tekmi slovenske jadrnopadalke lige v Predvdoru. Po nekaj zaradi slabega vremena neuspešnih poskusih pripraviti tekmo je šlo tokrat 55 slovenskim jadrnim padalcem vreme bolj na roke.

Po startu na Kriški gori so morali tokrat preleteti 78 km na območju med Predvdorom in Stolom, zmagal je France Megušar iz Železnikov, le pol minute za njim pa je na cilj prišel Marjan Grah, ki si je z drugim mestom tudi zagotovil vodstvo v skupnem vrstnem redu ligaškega tekmovanja, obenem pa okrepil samozavest pred državnim prvenstvom v jadrnem padalstvu, ki bo od 20. do 28. maja v Tolminu.

Šimunič dlje od državnega rekorda

Troskokaš iz Dolenjskih Toplic v Novi Gorici dlje od državnega rekorda, a s premočnim vetrom v hrbet - V Slovenski Bistrici Alešu Tomiču ni uspelo popraviti rekorda na 2000 m

Osrednji dogodek minulega atletskega konca tedna je vsekakor izjemni skok Topličana Boštjana Šimuniča, ki je na mednarodnem atletskega mitingu v Novi Gorici v nedeljo s 16,68 m dolгим troskokom prekosil državni rekord, a njegov dosežek kot tak zaradi prevelike pomoči vetra ne bo zapisan v anale slovenske atletike. Veter je je v Novi Gorici ob njegovem sijajnem dosežku pihal Boštjanu v hrbet s hitrostjo 4 m/s, najvišja dovoljena hitrost vetra, da rekordni dosežki veljajo, pa znaša 2 m/s.

Skakalci so imeli tokrat v Novi Gorici zaradi vetra kar precej težav pri odmerjanju dolžine zaleta in nekateri so zaradi tega večkrat prestopili. Tudi Boštjan je nekoliko podaljšal zalet, a njegova ocena vpliva vetra na dolžino zaleta je bila očito dobra. Njegov dosežek je bil po mnogobojnih tablicah tudi najboljši izid mitinga v Novi Gorici.

V soboto so slovenski atleti merili moči v Slovenski Bistrici. V teku na 2000 metrov je z upanjem na nov državni rekord nastopil Aleš Tomič iz novomeškega Portovalda, a je s časom 5:16,51 za skoraj 19 let starim izidom Staneta Miklavžine zaostal za okrog sedem sekund, a vseeno zlahka zmagal, drugi je bil njegov klubski tovariš Marko Gorenc (5:23,79), obetavni Sevnčan Borut Veber pa s časom 5:39 četrti.

Med dekleti je v teku na 400 metrov tekačica Portovalda Tanja Klemenčič s časom 56,86 kljub pad-

cu in poškodbi med ogrevanjem, z otečenim gležnjem dobro tekla in priznala premoč le Hrvatice Kristini Perici (53,50), premagala pa je reprezentantko Sonjo Roman (58,00).

Brežičan Primož Kozmus je tudi tokrat kladivo zalučal zelo daleč (72,34 m) in zmagal, s čimer je le za poldrugi meter zaostal za svojim rekordom (73,86 m), ki ga je pred dvema tednoma postavil v Medulinu. Med dekleti sta drugo oziroma tretje mesto osvojili Brežičanki Simona Kozmus (53,80 m) in Novakova (47,56), z metom, dolгим kar 64,32 m, kar je bil po mnogobojnih tablicah najboljši izid mitinga, pa ju je krepko prekosila mlada hrvaška šampionka Ivana Brkljačić.

Boštjan Šimunič

DOMAČI TENISAČI PREPRIČLJIVO

OTOČEC - Novomeški tenisači, člani Športnega društva Krka Teniški center Otočec, so minuli vikend igrali prvi in drugi krog 3. slovenske lige. V prvem obračunu so gladko s 5:0 premagali Teniški klub Izlake, v drugem pa s 4:1 igralce iz Žalca. Novomeščani, ki so nastopili v sestavi Jankovič, Kastelec, Turk, Štamcar, Pucelj, Erak, Bradač in Jožef, bodo v četrtem krogu v nedeljo, 21. maja, imeli v gosteh Trboveljane.

V okviru mednarodnega mitinga so v Slovenski Bistrici pripravili tudi državno prvenstvo v teku na 10.000 m, kjer je med člani Jože Petkovšek iz ljubljanskega kluba ŽAK Mass presenetil z zmago nad Romanom Kežarjem, med članicami pa je Helena Javornik kar v tekaških copatih za trening brez težav ugnala vse tekmice. Med mladinci sta se izkazala Sevnčana Bojan Bedrač (35:57,63) z drugim in Borut Veber (38:53,73) s četrtem mestom.

I. V.

POMLADANSKI DEL DELAVSKIH IGER

NOVO MESTO - S teniškiimi igrami 23. in 25. maja na teniških igriščih v Portovalu se začne pomladanski del delavskih športnih iger, ki potekajo pod okriljem novomeške Agencije za šport. Mali nogomet bo na sporedu 29. in 31. maja na igriščih na Loki in pri Šolskem centru, 6. junija bo na Otočcu odbojka na pesku, 13. junija plavanje na kopališču v Dolenjskih Toplicah in veslanje 20. junija pri Pizzeriji Eldorado v Irči vasi.

PRIZNANJA ZABRDSKIM SMUČARJEM

ZABRDJE - MIP-ova priznanja za skupne uvrstitve v sezoni 1999/2000 v slovenskem pokalu za smučarje skakalce in nordijske kombinatorce, ki so jih podelili 12. maja v Kobjeglavi na Primorskem, so prejeli tudi trije mladi člani Smučarskega društva Zabrdje. V kategoriji deklic do 10. leta je srebrno medaljo prejela Eva Logar, med deklicami do 14. leta pa Maja Vtič. Maja je bila uspešna tudi v absolutni konkurenci, saj ji je do 3. mesta zmanjkalo le 4 točke. V nordijski kombinaciji je med mlajšimi mladinci Damjan Vtič, ki je tudi član kadetske reprezentance Slovenije, zasedel 3. mesto. Pod vodstvom trenerja Roberta Bregarja so Zabrdčani že začeli s pripravi na letošnjo sezono.

ZLAHKA DO NASLOVA - Mladi odbojkarji Žužemberka v pionirski kategoriji tako rekoč nimajo enakovrednih nasprotnikov, saj so letos osvojili kar dva naslova državnih prvakov, še posebej pa so se potrudili v soboto, ko so jih v domači telovadnici bučno vzpodbujali vrstniki, učitelji in celo žužemberški župan. (Foto: I. Vidmar)

Žužemberčani še med šolarji

Žužemberški odbojkarji sezono zaključili z naslovom prvakov med osnovnošolci in srebrom med mlajšimi pionirji

ŽUŽEMBERK - Pionirska vrsta odbojcarskega kluba Žužemberk, ki je pred tednom osvojila naslov državnega prvaka na klubskem državnem prvenstvu, se ni pustila presenetiti niti na finalnem turnirju državnega prvenstva za osnovne šole, ki so ga v soboto, 13. maja, pripravili v lani razširjeni telovadnici osnovne šole Žužemberk.

Mladi Žužemberčani so se za uvod pomerili z ekipo osnovne šole Šempeter v Savinjski dolini, s katero so imeli nekaj več dela le v prvem nizu, v drugem pa so Suhokranjci štajerske nasprotnike dobesedno pregazili, podobno pa je bilo tudi na preostalih dveh tekmah s Kanalom

ob Soči in osnovno šolo Toneta Čufarja iz Maribora in drugi naslov prvakov v enem tednu so imeli v svojih rokah. Šempetrani so si po porazu v Žužemberku dobro opomogli in z zmagama nad Kanalci in Mariborčani prišli do drugega mesta, tretji je bil Kanal, Mariborčani pa četrti. Za najboljšega igralca finalnega turnirja so izbrali Luko Bulca, za najboljšega podajalca pa Robija Gorenčiča (oba Žužemberk).

V Framu pri Mariboru so se za naslov klubskih prvakov merili mlajši dečki in tudi v tej starostni skupini Žužemberčanom medalja nišla iz rok. Naslov prvakov je pripadel Kanalcem, mladi Žužemberčani so bili drugi, nadobudneži iz Hoč pa tretji. Žužemberški odbojkarji so tako letos na državnih prvenstvih za mlajše starostne skupine osvojili dve zlati, eno srebrno in eno bronasto medaljo. Za vse večjo uveljavitev žužemberške odbojcarske šole so najbolj zaslužni trenerji Bojan Brulec, Tom Pečar, Zdravko Plut, Tone Škrbe in Dare Pucelj, ki svoje delo opravljajo brez honorarja, edino plačilo za dobro opravljeno delo pa je veselje ob izjemnih uspehih njihovih varovancev.

I. V.

Bo Bukefalos zmagal tudi doma?

Šentjernejski kasač Bukefalos je z voznikom Vojom Maletičem zmagal tudi v Ljubljani in bo v skupini najhitrejših slovenskih in uvoženih konj favorit tudi v nedeljo v Šentjerneju

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski in krški tekmovalci so na nedeljskih kasaških dirkah v Ljubljani odlično nastopili, kar je najboljši obet pred veliko konjeniško prireditvijo v nedeljo, 21. maja, ob 14.30 na hipodromu v Šentjerneju. Tudi v Ljubljani je bil Bukefalos na vajah Vojka Maletiča na dirki najboljših slovenskih kasačev nepremagljiv.

Na zelo globoki stezi je Bukefalos dosegel odlični kilometrski čas 1:18,2 in je za 3 desetinke sekunde prehitel drugega šentjernejskega kasača Valata z Jožetom Judežem (1:18,5); peto mesto pa je dosegel Lamex B na vajah Janka Šepetavca (Krško, 1:18,6).

V četrti točki sporeda se je Marli Somolli z Jankom Šepetavcem uvrstil na drugo mesto (1:20,9). V predteku velike nagrade Mobitela za petletne kasače je Suriya z Vojom Maletičem zasedla četrto mesto (1:22,1). Četrto mesto si je v 7. dirki z rezultatom 1:21,8 priboril tudi Agil na vajah Darje Judež.

Konjeniški klub Šentjernej, ki letos praznuje 115 let od prve dirke v kraju, bo v nedeljo, 21. maja, ob 14.30, na hipodromu v Šentjerneju pripravil devet točk, za katere se je prijavilo 88 najboljših slovenskih kasačev, ki bodo tekmovali na razdaljah 1680 in 2080 metrov z avtoštarom. Med njimi bo kar 16 domačih konj, kar je največ doslej. Osrednji točki sporeda bosta prva dirka kobil za pokal Šentjerneja z

de Mercedesa benza z nagradnim skladom 300 tisoč tolarjev, namenjen štiriletnim žrebcom in kastratom. Omenjena dirka je uvrščena tudi na stavni listi Športne loterije, tako da bodo lahko najboljši poznavalci kasaškega športa s svojim znanjem enkrat tudi nekaj zaslužili. Kot vedno bodo tudi tokrat mladi do 15. leta oproščeni vstopnine.

Može je že opravil svoje

Novomeški motokrosist Jaka Može je na drugi kvalifikacijski dirki za evropsko prvenstvo zmagal

NOVO MESTO - Potem ko je 16-letni motokrosist novomeškega Mela Jaka Može teden dni predtem na prvi kvalifikacijski dirki skupine C za evropsko prvenstvo v bolgarskem mestu Samokov zasedel drugo mesto in v Semičevu z lahkoto opravil z vsemi tekmeci na dirki za državno prvenstvo, je veliki up slovenskega motokrosa zablestel še na Slovaškem v Senkivah. Jaka je kot star maček mirno in koncentrirano odpejal prvo vožnjo in zasedel 3. mesto, v drugi pa je še nekoliko bolj dodal plin in si s prvim mestom privozil

tudi zmago v skupnem vrstnem redu, prav tako pa se je na vrh razpredelnice prebil tudi v skupnem vrstnem redu po dveh od petih kvalifikacijskih dirk za evropsko prvenstvo.

Od ostalih slovenskih motokrosistov si je točke v prvi vožnji s 13. mestom privozil tudi Rok Sitar (Sitar Dunlop RT), ostali naši pa so ostali brez točk. Sebastian Kern je v prvi vožnji odstopil, v drugi pa se je s četrtega mesta po startu do konca dirke prebil na drugo.

Naslednji dirki bosta v Ukrajini in Belorusiji, a se jih Jaka Može, ki po dveh dirkah zanesljivo vodi v skupnem seštevku, ne bo udeležil. Tako sta se odločila z očetom Ludvikom Mežnarjem, saj si je Jaka nastop na obeh dirkah finala evropskega prvenstva na Slovaškem in Madžarskem z uspehoma v Bolgariji in na Slovaškem že zagotovil.

Izidi, 1. vožnja: 1. Tomasz Bučene (Slovaška), 2. Jan Brabec (Češka), 3. Jaka Može... 13. Rok Sitar... 17. Aljoša Jelovšek, 24. Sebastian Eder (vsi Slovenija). 2. vožnja: 1. Jaka Može, 2. Sebastian Kern (oba Slo), 3. Tomasz Bučene (Slovaška), 17. Aljoša Jelovšek (Slovenija)... Vrstni red po dveh od petih kvalifikacijskih dirk: 1. Može (Slovenija) 64, 2. Kostelický (Češka) 46, 3. Votrúbek (Češka) 38, 4. Kern 37, 13. Sitar 15, 23. Jelovšek 7 itd.

BELA KRAJINA NAJUSPEŠNEJŠA MED TRETJELIGAŠI

V 23. kolu tekmovanja v 3. nogometnih ligah je v severni skupini Krško v gosteh igralo s Fužinarjem 2:2, v skupini center pa je črnomaljska Bela krajina v gosteh s 3:0 premagala Litijo, podzemeljski Status Kolpa pa je doma igral z Avtoštarom 2:2. Najvišje na lestvici je Bela krajina, ki na drugem mestu s 52 točkami za vodilnim Viatorjem & Vektorjem zaostaja za 4 točke.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO UPOKOJENCEV

SEVNICA - Društvo upokojencev Sevnica je v sodelovanju s tamkajšnjim šahovskim klubom Milan Majcen pripravilo področno ekipno šahovsko prvenstvo društev upokojencev Zasavja in Posavja. Med osmimi ekipami so zmagali šahisti Društva upokojencev Hrastnik pred kolegi iz Krškega in Sevnice, 6. mesto pa so osvojili brežiški šahisti.

Na Bohinjki trgali čolne

Straški raftarji že na treningu raztrgali raft, a so ga čez noč usposobili za tretje mesto v slalomu

STRAŽA - Konec minulega tedna so se tekmovalci v raftingu pomerili na Savi Bohinjki in Savi Dolinki, kjer so imeli zaradi nizkega vodostaja kar nekaj težav z raztrganimi čolni. Tudi posadka straškega Gimpexa je v najbolj divjem delu Bohinjke, imenovanem Gibraltar naletela na špičast kamen in na njem raztrgala svoje plovilo, a je Stražanom čez noč uspelo čoln usposobiti za sobotno tekmo v slalomu, na kateri so za Forstekom Hrastnikom in Bobri osvojili tretje mesto.

V šprintu so v nedeljo na Savi Dolinki zaradi nizkega vodostaja namesto dvobojev na izpadanje izpeljali le dve vožnji na čas, za končno uvrstitev pa je štel boljši čas obeh voženj. Najbolje se je znašla posadka radovljiskega Tinarafta, drugo mesto je zasedl Forstek Hrastnik I, tretje Bober I, Stražani pa so bili tokrat šele sedmi. V spustu po Savi Dolinki med Piskovco in Šobcem je bil spet najhitrejši Forstek Hrastnik I, Bobri so bili drugi, Tinaraft tretji, Stražani pa peti. V skupnem vrstnem redu v spustu vodi ekipa Bober I, Gimpeks Straža I je tretji, v šprintu in slalomu so najboljši Hrastničani, Gimpeks Straža I pa je tretja. Skupna razvrstitev: 1. Forstek Hrastnik I 225, 2. Bobri 189, 3. Gimpeks Straža I 166.

Naslednja tekma bo 27. in 28. maja na Savi v Hrastniku, kjer se bodo slovenski raftarji v šprintu

pomerili prav na mestu, kjer so se pred prvomajskimi prazniki smrtno ponesrečili trije mladeniči, ki so brez ustrezne opreme in znanja izzivali usodo na divji vodi, ki so ji izkušeni veslači sicer kos.

I. V.

ŽULIČ VODI V SVETOVNEM POKALU - Novomeški letalski modelar Damjan Žulič (na sliki z modelom na gumo) je skupaj z Bratom Borutom nastopil na tekmovanju za svetovni pokal Srem kup v Novi Pazovi v Jugoslaviji. V razredu jadrnih modelov je Borut zmagal, Damjan pa je bil drugi, s čimer sta se oba uvrstila v reprezentanco za svetovno prvenstvo v Ameriki, v razredu modelov s pogonom na gumo pa je bil Damjan tretji, in se s tem v skupnem seštevku svetovnega pokla prebil na prvo mesto. (Foto: I. V.)

V NEDELJO IGRAJO VETERANI

NOVO MESTO - Na kegljišču Dolenjskega lista bodo v nedeljo, 21. maja, ob 9. uri svoj drugi nastop na posameznem prvenstvu OKS Novo mesto opravili veterani in veteranke. Vodeči po kategorijah so: Rozi Flisar, Marija Zupančič in Cveta Veble ter Ivica Galovič, Vinco Istenič in Adi Štor. (N. G.)

KRŠKE ŠAHISTKE PRVE

Na Arehu na Pohorju je bilo 6. in 7. maja 3. klubsko ekipno šahovsko državno prvenstvo do 15. leta, na katerem je sodelovalo 20 štirčlanskih ekip iz vse Slovenije. Na njem so ponovno dobro igrali tudi dolenjski, belokranjski in posavski šahisti. Velik uspeh so dosegla dekleta iz Krškega, ki so osvojile 1. mesto, šahistke iz Starega trga ob Kolpi pa so bile druge. Pri fantih so se najbolje odrezali Novomeščani, ki so bili na 6. mestu, osmi so bili šahisti Šahovskega društva Stari trg ob Kolpi in deseti Šahovski klub Triglav Krško.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

JAKA S ČEŠNJAMI - Slovaško mesto Šenkvice je znano po češnjah, kot so pri nas Brusnice, zato so zmagovalcu druge kvalifikacijske dirke za evropsko prvenstvo v motokrosu Novomeščanu Jaki Možetu poleg lovorovega venca obesili še meter dolgo rešto češenj, s katerimi pa se je potem posladkal Jakov mehanik Jože Cerar. (Foto: Ludvik Mežnar)

BELOKRANJSKI VEČER - Društvo Belokranjcev in prijateljev Bele krajine, v katerem se družijo Belokranjci, ki živijo in delajo v Novem mestu, je pripravilo 4. srečanje. V kulturnem in zabavnem večeru, ki je bil v Zdravilišču v Šmarjeških Toplicah, so si ogledali najstarejše filmske zapise o Beli krajini, ki jih je v letih 1933 - 1940 posnel Božidar Jakac. Medse so povabili tudi tamburaški orkester Dobroč iz Dragatuša. Ob belokranjskih jedeh in vinih priznanih vinogradnikov Staneta Bajuka in Matije Absca so udeleženci večera, med njimi je bil tudi novomeški župan dr. Anton Starc, z zanimanjem prisluhnili prigodam o življenju Belokranjcev v preteklosti, ki jih je v Kroniki o Metliki strnil Zvonko Rus (na sliki). Prihodnje druženje bodo novomeški Belokranjci pripravili okrog martinovega. (Petra Držaj, foto: Marijan Hočvar)

SREČANJE POLHARJEV - V prijetnem okolju bukovih gozdov Brezove Rebre so se minulo soboto pri brunarici LD Novo mesto zbrali člani Društva polharjev Trška gora, ki mu predseduje Vinko Zupancič. Zbor polharjev, vodil ga je Damjan Redek, združuje ljubitelje polhov, ki skrbijo za obujanje starih ljudskih običajev. Čeprav spada polh med divjad, smo Slovenci ohranili staro polharsko tradicijo. V lovni dobi od 25.9. do 15.11. v letu lahko vsakdo lovi navadnega polha, medtem ko so vrtni in drevesni polh ter podleskec zaščiteni. Ker je smel tlačen loviti le divjad malega lova, smo Slovenci od nekdaj lahko lovili navadnega polha, "nergavega sivosuknjika", kot ga je poimenoval pisatelj Fran Erjavec. Valvasor pa je v svoji Slavi vojvodine Kranjske objavil bakrorez Kako hudič polhe pase. Še bolj je polha in poljšja leta v svojih delih povzdignil pisatelj Josip Jurčič. Trškogorski polharji (na sliki) so na letnem zboru sprejeli plan jesenskih poljših lovov in obdarili zaslužne člane. (B. A.)

PO BELI KRAJINI - Četrtošolci osnovne šole Šmihel in podružnične šole Bircna vas so 11. maja obiskali Belo krajino. Najprej so se ustavili v metliški Vinski kleti, kjer jim je Jožica Humljan razložila zgodovino kleti, pokazala stikalnico za grozdje, sode in cisterne ter povedala, kako pridelujejo vina, koliko in katere vrste. Ekскурzijo so nadaljevali v Adlešičih z ogledom domače obrti pri Cvitkovičevih (na sliki). Ogledali so si zbirke prtov in prtičkov, narodnih vezenin in belih oblek, Marica Cvitkovič pa jim je razložila pridelavo in predelavo lanu. Z zanimanjem so si pogledali še tkanje platna in statve ter izdelavo belokranjskih pisanic. Ustavili so se še v Preloki in na Vinici, kjer so obiskali rojstno hišo Otona Župančiča. (Foto: H. Murgelj)

Gregorski igralci navdušujejo

Čez eno leto stoletnica društva

SVETI GREGOR - V maju, mesecu ljubezni, ko se mnogi izbranci odločajo za vstop v zakonski stan, člani Kulturnega društva Sv. Gregor zelo uspešno uprizarjajo veseloigro Pred poroko neznanega avtorja. Z njo sicer odkrivajo vse čare življenja v dvoje, a hkrati namigujejo na pasti, ki so lahko usodne. Če ženin nekoliko zataji svojo preteklost, so lahko težave, še zlasti, če je zraven vsevedna tašča.

Igra je dodobra ogrela dlani obiskovalcev pri Sv. Gregorju in v Ribnici. Uprizorili jo bodo tudi v Kočevju, Dolenji vasi in v Sodražici. V predstavi nastopa dvanajst igralcev, ki so klub delovnim in šolskim obvezam našli čas za vaje. Čez dve leti bodo pri Sv. Gregorju praznovali sto let delovanja tamkajšnjega kulturnega društva. Tega leta so namreč pod farškim kozolcem uprizorili prvo igrjo, ki je zvalila ljudi iz vseh krajev Ribniške doline. Iz moralnih razlogov, ki so veljali za tiste čase, so ženske in moški igrali ločeno.

"Največ zaslug za postavitev gledališke tradicije na trde noge je imel župnik Francisek Krumpetar. Najel je celo posojilo za gradnjo kulturnega doma, ki je še danes osrednji prostor vsega dogajanja pri Sv. Gregorju, a žal že dalj

Metod Jaklič

časa propada. Z izjemo med leti 1987 in 1997 je gledališka dejavnost v tem delu ribniške občine močno zaznamovala kulturni utrip kraja," je povedal igralec in režiser Metod Jaklič. Njemu gre zahvala, da je ob izdatni pomoči zagnanih domačinov ponovno vzel vajeti v svoje roke. Na amaterskih odrskih deskah je že od leta 1957. Takrat se je predstavil v stranski vlogi (Scapinove zvižgače), že naslednje leto pa je zablestel v Namišljenem bolniku.

M. G.

V Suhi krajini je čudovito

Izlet skupine študijskega krožka po stari rimski cesti - Odlično vodstvo Ivanke Mestnik - Dolina Krke čudovita

Skupina udeleženk trimesečnega študijskega krožka "tibetanskih vaj" v organizaciji Razvojno izobraževalnega centra iz Novega mesta smo zaključile z delom. Krožek je s predanostjo vodila gospa Marjanca Štern. Ob koncu teh srečanj smo se udeleženke dogovorile, da nadaljujemo naše druženje z izleti oziroma pohodi. Med nami je bila tudi Ivanka Mestnik, ki nas je z veseljem popeljala po svoji rodni Suhi krajini, še natančneje, po stari nekdanji rimski cesti.

V četrtek, 4. maja, smo se dobile v Žužemberku, kjer se nam je pridružilo še nekaj pohodnikov. Ogledali smo si žužemberški grad in osnovno šolo, kjer nas je lepo sprejela ravnateljica mag. Jelka Mrvar. Pot smo nadaljevale h cerkvi sv. Mohorja in Fortunata, mimo spomenika na Cviblju in naprej na staro Rimsko cesto. To ni cesta, kot jih poznamo danes, kjer vse brzi in hiti, pač pa je to pot v naravo, kjer začutiš mir ob pogledu na cvetoče travnike, ob žgolenju ptic in šumenju vetra. Pot nas je vodila naprej do Vrhovega in Valične vasi, kjer stoji v križišču ena najstarejših lip na slovenskem, in do cerkve sv. Martina, v kateri je ohranjen nagrobni spomenik iz rimskega časa.

Ze precej utrujeni smo se okrepčali v zelo lepo urejeni, novi gostilni Na Pajčni. Čeprav so bile naše noge že kar težke, smo nadaljevali pot naprej preko Krke mimo urejenih hiš in prijaznih ljudi ob Krki mimo Dešče in Budganje

vasi nazaj do Žužemberka, kjer so nas čakala parkirana vozila. Ta pot je bila tudi pot mimo Ivankinega "Vikenda sredi vasi", kot se imenuje tudi njena nedavno izdana knjiga, in ko jo prebereš je potovanje po njeni Suhi krajini še bolj doživeto.

T. ZORAN

PO SUHI KRAJINI - Udeleženke trimesečnega študijskega krožka "tibetanskih vaj" so krasen dan preživele na izletu po Suhi krajini.

Največ je novih Renaultov

V prvem četrtletju je skoraj 21 odst. na novo registriranih avtomobilov v Sloveniji Renaultovih - Najbolje prodajan avto je clio

V prvih treh letošnjih mesecih je bilo v Sloveniji na novo registriranih 20.274 osebnih in lahkih gospodarskih vozil, v enakem lanskem obdobju pa rekordnih 22.851. Renault je s 4.252 novimi regist-

racijami svoj lanski rezultat izboljšal za 426 vozil in osvojil skoraj 21-odstoten tržni delež, kar je za dobre 4 odst. več kot lani. Poleg skupnega prvega mesta znamke Renault je po treh mesecih clio še vedno najbolje prodajan avtomobil v Sloveniji, scenic in espace sta najuspešnejša enoprostorca v svojih razredih, kangoo express, master in express pa so trije najuspešnejši dostavniki.

V prvem letošnjem četrtletju je bilo na novo registriranih 19.297 osebnih avtomobilov, lani v enakem obdobju pa 21.844. Ob skoraj 12 odstotkov manj na novo registriranih avtomobilih je Renault s 3.937 novimi registracijami svoj lanski rezultat izboljšal za 315 avtomobilov oz. skoraj za 9 odst. S tem je osvojil 20,4-odstoten tržni delež. Največ je k temu prispeval "domači" clio (1.814), ki ima letos razširjeno paleto 16-ventilskih motorjev in obogateno ponudbo različic in opreme. Drugi najuspešnejši Renault v Sloveniji je bila družina modelov megane (942), tretji pa twingo (701); kangoo (236) dopolnjuje ponudbo v nižjem razredu, laguna (210) pa je tretje najbolje prodajani avtomobil v svojem segmentu; med velikimi enoprostorci je espace utrdil svoje vodilno mesto, ki ga je prevzel v drugi polovici lanskega leta, ko je uvedba DDV izenačila davčno stopnjo za vse avtomobile.

PEVSKI KONCERT

VIDEM-DOBREPOLJE - Kulturno društvo Vokalna skupina Prima Suha krajina in župnijski pevski zbor sv. Jakoba iz Vavte vasi vabita na koncert, ki bo v petek, 19. maja, ob 19.30 v župnijski cerkvi Videm-Dobrepolje. V nedeljo, 21. maja, bodo gostovali tudi v župnijski cerkvi na Primskovem pri Kranju.

Pešpot bo premostila Revoz

Tovarna Revoz je fizična prepreka, ki onemogoča kvalitetno komunikacijo med obstoječimi mestnimi predeli - Povezovalna pešpot ob Težki vodi

Množica "stranskih produktov" tehnološkega procesa tovarniškega giganta Revoz, od močnega dnevnega prometa zaposlenih in blaga, raznih izpustov v vodo in zrak, nevarnih odpadkov, hrupa, da ne omenjamo kvarnih estetskih razsežnosti in podobnega, je dolga leta kratilo mir, pa tudi načenjalo zdravje Novomeščanom, predvsem bližnjim sosedom tovarne. Toda vsaj v zadnjih letih je tovarna tem problemom posvetila veliko skrb. Dokaz tega je tudi certifikat ISO 14001, ki ga je prejel Revoz lani, in ki priča o njegovi skrbi za okolje.

Ne glede na skoraj izničen klasičen repertoar nelagodja, ki ga povzroča takšna tovarna sredi mesta, pa ostaja ta vendarle tujek v prostoru. Prostor tovarne Revoz, ki se razprostira na nekaj deset hektarjih mestnih površin, tako rekoč v osredju mesta, je ostro zamejen in neprehoden. To ovira logičen prostorski razvoj mesta, za katerega je tovarniško območje zaenkrat tako rekoč prepovedana cona. Pomembneje za današnji trenutek pa je, da tovarna pomeni fizično prepreko, ki onemogoča kvalitetno komunikacijo med obstoječimi mestnimi predeli. Vzrok temu je seveda širitev tovarne pred desetletji, ko je bila tudi prekinjena cestna povezava Kandije z Gotno vasio preko Grma. Danes prav tako iz tega izhajajoč in pereč problem pa je komunikacije med Šmihelom in Gotno vasio. Ta je izrazito neustrezna, celo nefunkcionalna, boljše možnosti pa so prav zaradi tovarne Revoz sila omejene. Zato mo-

remo predpostaviti, da tovarna sredi mesta s svojo zaprtostjo vase ne le razkrajajo oziroma onemogoča celovitost mesta, temveč je tudi aktiven element urejanja načina življenja. Dodatno namreč veča tako fizično kot psihološko razdaljo nekaterih mestnih stanovanjskih predelov od vitalnih in centripetalnih mestnih vsebin, ki so združujoč člen meščanov. Zato bi se mesto vsekakor moralo v prihodnje aktivno vplesti v dogajanje ob prostoru tovarne ter z nekaterimi ukrepi zmanjšati negativne vplive tovarne na mesto in življenje v njem.

Tu moramo kot pomemben element reševanja omeniti seveda že večletno željo Novomeščanom, najaktivnejše pa je v tem pogledu gotovo Društvo Novo mesto, da bi se vzpostavila pešpot ob Težki vodi, ki bi povezovala naselja ob potoku med seboj in s centrom mesta. Ker pa bi pot v nemajhnj meri potekala po mejnih parcelah tovarne Revoz, ostaja ta želja predvsem v rokah volje in razumevanja vodilnih mož v tovarni Revoz. Ker pa za pešpot zanimiva zemljišča dejansko niso v vitalnem interesu tovarne Revoz, moremo upati, da je problem lahko in hitro rešljiv ob dobri volji vseh. Kot najprimernejši sogovornik za reševanje problemov odnosa Revoz-mesto se seveda kaže mestna občina z županom, ki pa žal v preteklih letih v tej smeri ni storila tako rekoč nič. Volja meščanov je jasna, dejanja odgovornih pa ji zaenkrat žal le slabotno sledijo.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

Knjižica povezala dijake

Ob izidu knjige pesmi Maje Žugelj

OTOK - Dijakinja 2. letnika črnomaljske gimnazije Maja Žugelj z Otoka pri Metliki je nedavno izdala knjižico z naslovom "Pesmi odraslega dekleta". Zbirka pesmi je bila veliko presenečenje, ker razen domačih in najboljših prijateljev nihče niti vedel ni, da Maja že od dvanajstega leta pesni.

Pred meseci ji je mama predlagala izdajo knjige, in ko so tudi strokovnjaki, ki jih je povprašala za mnenje, priklimali, jih je izmed več kot sto pesmi izbrala 53 in jih razvrstila v tri sklope: otroške, najstniške in ljubljene pesmi. "Zame je bil največje presenečenje odziv po izidu zbirke, ki je, čeprav je izšla v 200 izvodih, skoraj v trenutku pošla. Moja profesorica in hkrati lektorica Elizabeta Prus je zato predlagala, da bi vseh 32 dijakov iz mojega razreda sodelovali pri predstavitvi knjige," pripoveduje Maja in zatrjuje, da ob pravem navdihu napiše pesem že, če ji kdo predlaga naslov.

Zanimiva literarno-glasbeno večera s predstavitev Majine knjižice, na katerih so sodelovali prav vsi njeni sošolci in sošolke, so pripravili na črnomaljski gimnaziji, pretekli teden pa še v metliškem kulturnem domu. "Dokazali smo, kaj zmoremo. Pri tem je bilo bolj kot knjiga pomembno dejstvo, da nas je ta drobna, a lična knjižica združila. Sošolci so jo sprejeli, kot bi bila njihova, čeprav do izida niso vedeli zanj," je zadovoljna Maja. Hvaležna je tudi občinski Zvezi prijateljev mladine Metlika in pokroviteljem, ki so knjižico založili, odgovorni uredniki Vladki Škof, tehničnemu uredniku Petru Kobalu ter članom likovnega krožka z osnovne šole Podzemelj z mentorico Barico Flajnik-Koželj, ki so prispevali ilustracije za likovno opremo.

M. B.-J.

JANEZ IRT V SVOJI DELAVNICI - S košaricami, ki jih naredi, bi lahko tekmoval s pravimi Ribničani. (Foto: S. D.)

Plete samo za prijatelje

Upokojeni poštar Janez Irt iz Šmihela pri Novem mestu preganja dolgčas z izdelavo ličnih košaric in afriških viter

NOVO MESTO - Ko smo obiskali upokojenega, 71-letnega pismonoša, 100-odstotnega invalida Janeza Irt na njegovem domu v

Šmihelu, je bil sredi dela. Izdeluje lične košarice za svoje prijatelje in znance. Po vojni je izgubil levo oko, pred leti pa mu je kap paralizirala levi del telesa, roko in delno tudi nogo. Kljub vsem tegobam, ki pestijo Janeza, pa ni obupal. Proti bolezni se bori z delom. Vsak dan namreč plete košarice, ki ga zamotijo, da ne misli na hudo bolezen. Z eno roko je tako spreten, da se loti takšnega dela, ki bi povzročalo preglavice tudi povsem zdravemu človeku.

Janez je povedal: "Že od nekdaj rad pletem košarice in sem jih naredil že več sto. Delal sem jih že, ko sem bil cestar na makadamski cesti skozi Novo mesto do Bršljina, pa tudi potem, ko sem postal pismonoša. Če ne bi znal tega, ne vem, kako bi bilo. Umrl bi od dolgega časa. Vsak dan naredim po eno košarico in s tem je moj dan izpopolnjen. Delam bolj počasi, ker se mi nikamor ne mudi. Košarice ne prodajam, večinoma jih razdam. Zavedam se ljudskega reka: Ni bogat tisti, ki veliko ima, bogat je tisti, ki rad da!"

Potem je Janez nadaljeval: "Najtežje mi je narediti vitre, čeprav imam na voljo izvrstne afriški les, ki pa mu ne vem imena. Naredil sem si posebno tehnično napravo, tako da vitre lahko kar sam režem iz lesa. Ne vem, kako bi bilo brez tega pripomočka."

DAVČNI SVETOVALCI PONOVO NA ČATEŽU

ČATEŽ OB SAVI - Danes se v Termah Čatež začnejo 7. dnevi slovenskih davčnih svetovalcev, ki jih organizira Društvo davčnih svetovalcev Slovenije. Danes bodo predstavili zakone o dohodnini, o davku od dobička pravnih oseb in o udeležbi zaposlenih pri dobičku pravnih oseb ter spoznali davčni sistem in vlogo davčnih svetovalcev na Švedskem. Jutrišnje dopoldne bo posvečeno pokojninski reformi (pokojninski skladi, davčni vidiki), o kateri bo govoril tudi v. d. ministra za delo mag. Anton Rop. Popoldne bo okrogla miza o položaju davčnega zavezanca v davčnem postopku. Udeleženci bodo delovno srečanje zaključili v soboto, ko se bodo soočili še z nekaterimi odprtimi vprašanji z davčnega področja ter izvedeli, kako priti do poklica davčnega svetovalca.

70 MILIJONOV ZA KMETIJSTVO

SEVNICA - Občinski svet je sprejel razpis za dodelitev sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere za pospeševanje razvoja kmetijstva v sevniški občini v letu 2000. Sredstva za posojila znašajo do 70 milijonov tolarjev. Prosilci lahko to finančno spodbudo uporabijo za naložbe v posodobitev, intenziviranje, koncentracijo, preusmeritev kmetijske proizvodnje, za obnovo črede ter za uvajanje in razširitev dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Višina subvencioniranja realne obrestne mere bo znašala 6 odstotnih točk. Na občinskem oddelku za gospodarske dejavnosti bodo vloge zbirali do 30. junija.

SKRBI ZA PEŠCE

ARTIČE - Krajevna skupnost Artiče je v preteklosti za varnejši promet zgradila 400 metrov pločnika od pošte okrog šole do glavne ceste. Podobno je v Pohanci zgradila pločnik in avtobusno postajališče, tako da avtobusi zdaj lahko ustavljajo na varnejšem mestu, medtem ko so prej ustavljali v križišču.

Dolgo čakajo na proteze

Skupščina vojnih invalidov Dolenjske

NOVO MESTO - Predsednik Društva vojnih invalidov Dolenjske Franc Hribnik je na nedavni skupščini poudaril potrebo po vključitvi mlajših članov v društvo oz. v delo izvršnega odbora. Njihovi člani so namreč v povprečju stari 78 let, mlajši pa so iz vrst mirnodobnih invalidov in invalidov iz vojne leta 1991. Le-te v delo organov društva ne morejo vključiti, ker so mlajši od 60 let še v službi, pri starejših pa je starostno povprečje tudi že 70 let. Težavno je predvsem vključevanje mlajših mirnodobnih invalidov iz sedanjosti slovenske vojske, saj o njih nimajo osebnih podatkov. Sicer pa društvo deluje na območju 13. občin in šteje 675 članov.

Predsednik je izrazil tudi željo po zdravstveni in pravni posvetovalnici, ki pa ju zaradi razpršenosti članov za zdaj ne morejo imeti, in izpostavil dolgotrajnost postopkov za pridobitev ter popravo protetičnih in ortopedskih pripomočkov, predvsem obutve. Nerazumljivo je, da mora invalid ponavadi vsako leto znova dokazovati invalidnost pri specialistu ortopedu, da mu podpiše naročnico za ortopedski pripomoček, ki ga prejema že od nastanka invalidnosti.

Med pomembnejše naloge društva tudi letos sodi izvajanje socialnega programa, vanj sodijo tudi delna povrnitev stroškov za letovanje invalidom z nizkimi prejemki, obiski članov v domovih starejših občanov in bolnišnicah ter program športno-rekreativne dejavnosti. Med drugim se bodo posvetili tudi zbiranju podatkov o stanju vojnih invalidov in drugih upravičencev, poglobljali sodelo-

vanje z ZB in Združenjem veteranov vojne za Slovenijo 1991 ter v sodelovanju z matično zvezo skrbeli za pravno pomoč invalidom in upravičencem pri uveljavljanju njihovih pravic.

Pol stoletja dolenjestraskih gasilcev

Slavnostna seja

DOLENJA STRAŽA - Na pobudo Alojza Jakšeta so pred 50 leti sklicali sestanek vaščanov in nekaj mesecev kasneje, točneje 6. avgusta, ustanovili gasilsko društvo Dolenja Straža.

"Delavnost, zagnanost in želja pomagati ljudem je bil osnovni moto za ustanovitev društva. Začetne težave, pomanjkanje prostora, predvsem pa tehnične opreme, niso odvrnile članov od zastavljenih ciljev. V vseh teh letih so opravili nešteto delovnih ur, da so zgradili nov dom, in veliko preventivnih akcij, nakupili so sodobno opremo in vozila - vse za varno življenje ljudi," je na slavnostni seji upravnega odbora PGD Dolenja Straža, ki je bila 12. maja, povedal predsednik Stane Pirč in se zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli k pomembnemu mejniku delovanja.

Številne gasilce in ostale goste je pozdravil tudi predsednik Gasilske zveze Novo mesto Alojz Muhič in poudaril naloge, ki jih je gasilec naložil 13. kongres. Podelil je tudi občinska gasilska priznanja, društvena priznanja pa sta podelila predsednik in poveljnik društva Stane Pirč in Janez Kobe. Seje sta se udeležila tudi nekdanja predsednika gasilcev Slavko Turk in Alojz Knafelj ter še živeči ustanovni člani Alojz Mihič, Alojz Pavček st., Jože Turk, Stanislav Košir ter Ivan in Štefan Jaklič. V kulturnem programu sta nastopila harmonikar Primož Kulovec in Blaž Košir z literarnim delom o gasilstvu.

S. M.

Nepričakovana javna razsvetljava

Zanjo poskrbel Ljubljčan - Poziv ostalim lastnikom vikendov

V torek, 9. maja, je ob 21.50 nepričakovano zasvetila prva svetilka javne razsvetljave na lokalni cesti Okrog-Maček v KS Sentrupert. Svetila je do 5.50 zjutraj, zato jo že lahko označimo za javno razsvetljavo. Svetilka oz. žaromet sveti sicer na vikendu št. 32, ki je last Ljubljčan, vendar lepo osvetljuje ozko cesto in dva nevarna ovinka. Prebivalci smo mu za to nesebično gesto hvaležni in ga razumemo, da javno razsvetljavo pogreša, saj jo ima v Ljubljani že dolgo.

Vikendarji niso stalni prebivalci naše občine in ji ne plačujejo vseh dajatev, ki jih plačujejo ostali prebivalci. Uporabljajo pa vso obstoječo infrastrukturo in komunalno ureditev, katero smo zgradili stalni prebivalci s samopriskevkom in prostovoljnimi delom. Zato bi bilo prav, da se od dolžnosti na drug način, npr. s prižganimi lučmi preko noči. Ob omenjeni lokalni cesti je še nekaj vikendov, zato pričakujemo, da bodo sledili svetlemu zgledu, in upamo, da bodo toliko uvideli in luč vezali na avtomat, da se bo lahko prižigala tudi v času, ko jih v vikendu ne bo.

Stroški razsvetljave bi bili po besedah pomembnega moža ob neki zahtevi za podražitev elektrike malenkostni. Povedal je nekako tako: "Stroški so za porabljeno mesečno električno energijo v povprečni družini tako visoki, kot da gre družina enkrat na mesec na pizzo." Torej je poraba žarnice v primerjavi s porabo elektrike v gospodinjstvu zanemarljiva, za javno razsvetljavo pa bo velikega pomena. Torej, vikendarji, vi ste na vrsti, da pokažete dobro voljo!

MAJDA PETERLIN
Okrog

IZVIRNOST - Učenci in učitelji metliške Tekstilne šole večkrat na leto s prijetnimi prireditvami razveselijo meščane. Tako so pred tednom dni pripravili prireditev, za katero so si naslov "Dnevi naše mladosti so dnevi našega stajaja" sposodili pri Byronu. Tokratni program je nastal v okviru odprte šole, v katero so se letos prvič vključili. (Pre)polni dvorani obiskovalcev v kulturnem domu so se predstavili s plesom, petjem, skeči. Rdeča nit pa je bila modna revija, na kateri so z enajstimi kolekcijami pokazali, koliko znanja, spretnosti in idej so pridobili med šolanjem. Škoda, da lepih, modnih in izvirnih oblačil bodočih šivilj in krojačev ni mogoče kupiti v trgovinah. (Foto: M. B.-J.)

UPOKOJENCI NA GORJANCE - Pohoda na Gorjance po delu Trdinove poti, ki ga je območno združenje društev upokojencev Novo mesto pripravilo 11. maja, se je udeležilo 220 upokojencev. Od Gabrja se jih je do Gospodične peš odpravila tretjina, ostali pa so se tja pripeljali z avtobusom. Na cilju so se prav vsi osvežili z "zdravilno" vodo studenca Gospodična, saj upokojencem poleg časa vedno primanjkuje tudi zdravja. Nekaj najbolj pogumnih se je peš odpravilo še na Trdinov vrh, vsi pa so se nato zbrali pri Miklavžu. Prijeten kulturni program so pripravila društva upokojencev Žužemberk, Dolenjske Toplice, Gabrje in Škocjan, predsednik območnega združenja Mio Kurpes pa je pohodnikom obljubil, da bodo pohod organizirali tudi v bodoče, društvo Dolenjske Toplice pa je priložnostno izdalo še snopič z deli njihovih upokojencev-literatov "Po Trdinovi poti". (Foto: J. Može)

PRIZNANJA BRALNE ZNAČKE - Kar 396 učencev osnovne šole Sava Kladnika v Sevnici je 18. aprila prejelo priznanja za opravljeno bralno značko. Ob tej priložnosti so v svojo srdo povabili pisateljico Janjo Vidmar. Učencem razredne stopnje je pripovedovala zgodbo o Čudnem vitezu, osnovnošolci višjih razredov pa so spoznali nekaj njenih "neumnosti", zagrešenih v najstniških letih. Pisateljica je med mladimi bralci zelo priljubljena, za knjigo Princeska z napako je prejela nagrado za najboljšo knjigo v Sloveniji leta 1998 in v Italiji, med tremi najbolj branimi knjigami pri nas pa je tudi njena Debeluška. 28 osnovnošolcev, ki so bili bralni znački zvesti vseh osem let, so poleg priznanja prejeli še knjižno nagrado: dekleta Debeluško Janje Vidmar, fantje pa Leteče mačke Dima Zupana. (Foto: J. Slukan)

PINGPONG V VRTCU - Otroci programa priprave na šolo iz vrtca Najdihajca Dobova so ob tekmovalstvu za športno značko zlati sonček spoznali tudi vrste žog in športe z žogo. Ob pogledu na t.i. ping pong žogico se jim je porodila ideja, da bi igrali namizni tenis. Skupaj so dali dve mizi, ostale pripomočke pa jim je priskrbel Branko Vidmar, mentor namiznega tenisa na osnovni šoli. Z malčki je preživel prijetno urico in jim pokazal osnove igre, zaradi velike zagnanosti pa imajo otroci pripomočke za namizni tenis sedaj na voljo ves čas. Najbolj zaslužen za to pridobitev je mali Anže Deržič, ki je tudi glavni "trener" in strpen učitelj. Odločili so se, da bodo pripravili celo pravi turnir. (Foto: M. Stajnkó)

NARAVA STVARI

Kako je dlakava opica postala plešasta

Moj znanec, ki ne bi mogel biti bolj plešast, kot je, plešavost že dolgo pojmuje kot znamenje visoko razvite glave. Kolikor manj las, toliko več sapienta, pravi. Ni veliko moških, ki bi slovo las z glave sprejemalo tako ravnodušno. A tisti, ki jim gre do živega, bi se morali zavdati, da je njihovo trpljenje neznanstveno v primerjavi z veliko obsejnejšo izgubo dlak, ki jo je utrpela naša vrsta.

Nekje v zadnjih petih milijonih let so naši predniki izgubili veliko več kot samo dlake na glavi. Za vse večne čase so izgubili dlake z vsega telesa tako rekoč. Pravim "tako rekoč", kajti dlak v resnici nismo izgubili, ampak so se samo skrčile. Samo stopala in dlani imamo v resnici gole. Povsod drugod je gostota dlak na površini kože približno enaka kot pri vseh drugih primatih (okrog 5 milijonov dlak na osebek). Pri človeku jih ni videti, ker so posamezni mešički pomanjšani, zaradi česar so dlačice majhne in tanke.

Zakaj se nam je to zgodilo? Kakšno možno prilagoditveno prednost smo dobili s tem?

Glavna naloga dlake večine sesalcev je, da uravnava telesno toploto. Ni vam treba biti polarni medved, da bi cenili udobje toplega pokrivala. Toda preselite polarnega medveda v tropske kraje in ga vprašajte, kako se počuti. To bi lahko nakazovalo eno možnost: izguba dlake nas je rešila, da se v času posebnih toplih obdobij zemeljske zgodovine nismo pregreli.

Gola koža daje sesalcu, ki živi v vročem podnebju, dve možni prednosti. Prvič, izguba vrhnje izolacije omogoča toploto, da se bolj brez ovir seli v okolje. Drugič, izguba dlak, še posebej las, lajša znojenje, ki je najboljše hladilno sredstvo.

Zadnje bi lahko bilo najpomembnejše, meni Robert Foley z Oddelka za biološko antropologijo univerze v Cambridgeu. "V primerjavi z drugimi primati imamo ljudje zelo učinkovit sistem znojenja, in ko govorimo o znojenju, si las pač ne želimo," pravi. Znoj telo hladi z izhlapevanjem. Lasje, ki vsrkavajo vlogo in ji preprečujejo, da bi prišla na površino, lahko znojenje ovirajo.

Med sesalci nismo edini, ki smo izgubili dlako, da bi se bolj hladili. Nekateri največji sesalci afriških savan, sloni, nosorogi in povodni konji, so izgubili skoraj vso dlako razen tankega sloja. Toda če je "golota" res tako izvrstna ohlajevalna pridobitev, bi jo človek pričakoval tudi pri drugih sesalcih naše velikosti. Zakaj torej ni golih gepardov, gazel in psov?

Odgovor nam ponuja Peter Moores z univerze v Liverpoolu. "Običajno si predstavljamo, da dlaka v telesu ohranja toploto, lahko pa ji tudi preprečuje vdor vanj. Dlake delujejo kot ščit zoper močno sevanje, zato ostržene ovce prej doživijo vročinski stres kot njihove volnate sestre.

Toda pregretje je za ljudi manjša težava. Glavna značilnost hlajenja človeškega telesa, zaradi katere je izguba las pravzaprav prednost, je naša dvonoga drža.

Človek soncu izpostavlja samo tretjino tiste telesne površine, ki jo izpostavlja enako velik štirinožec. Če bi štirinožnemu človečnjaku vzeli dlako, bi mu s tem zmanjšali sposobnost, da prepreči premočno zvišanje telesne temperature. Če vzamemo lase dvonožnemu človečnjaku, dobimo prednost.

To je pojasnilo, zakaj noben drug sesalec naših telesnih mer ni gol: ker ni nobenih drugih dvonožcev. To je tudi razlaga, zakaj imamo vendarle sledove dlak na tistih delih, ki so najbolj ogroženi s sevanjem: na vrhu glave in do neke mere po rami.

Zaščita glave je še posebej pomembna zato, ker so možgani silno občutljivi za pregretje. (Večina sesalcev je razvila zelo specifične sisteme za hlajenje možganov. Pes, ki nima znojnic, sope. Zato lahko tudi večina sesalcev prenese veliko višjo telesno temperaturo kot ljudje.)

Pred nekaj leti je v knjigi Vodna opica avtorica Elaine Morgan umovala o vzporednicah med delfini, kiti in ljudmi in namignila, da bi izguba dlake lahko pomenila, da smo ljudje del svoje zgodovine preživeli v oceanih. Fiziologu dr. Wheelerju se zdi ta zamisel izvirna iz trte.

"Velika večina vodnih sesalcev ni le ohranila dlake, ampak jo je celo močno zgostila," pravi in za primer navaja bobre, tuljane in vidre. Voda toploto tako hitro odvaja s telesne površine, da lahko samo zelo veliki sesalci z okroglimi telesi, majhnimi plavutmi in majhno zunanjo površino glede na volumen telesa v vodi držijo samo z debelim plaščem maščobe in brez krzna kot toplotne izolacije. Naše telo ima glede na volumen zelo veliko površino in se v vodi zelo hitro shladi.

Če smo dlako res zgubili zato, da bi se bolje znojili, in če smo na vrhu glave ohranili lase, da bi možgane zavarovali pred neposrednim sončnim sevanjem, kaj bi torej lahko bila evolucijska razlaga za plešavost?

Mnogi moški so prepričani, da je plešavost znamenje spolne selekcije. Plešasto teme naj bi kazalo, da si živel dolgo in srečno življenje, tako nekako kot srebrni hrbet samca gorile kaže, da je lep čas tlačil zemljo, ali še bolje, upogiba veje, in je več v boju za preživetje.

Po tej razlagi se ženske odločajo za moške, ki kažejo moč, potrebno za preživetje, zato bi lahko bila zgodnja plešavost prednost mladih moških, ki bi bili tako videti bolj izkušeni, kot v resnici so. Žal pa je za to videnje prav toliko dokazov kot za kredo mojega znanca "manj las, več sapienta" - kljub njegovemu bleščečemu primeru.

JANEZ PENCA, vir Financial Times

Devetletka zdaj teče svoj prvi krog

Na 170 osnovnih šolah po vsej Sloveniji se počasi izteka prvo šolsko leto, v katerem so poskusno vpisali šestletnike v prvi razred ali pa petošolarje s posebnim programom "spustili" v sedmi razred nove devetletne šole. Na območju Bele krajine in Posavja je v prvi poskusni krog vključenih okrog 150 učencev. Šoli Globoko (brežiška občina) in Krmelj (sevniška) sta uvedli prvo in tretje triletnje devetletke, medtem ko so v Semiču vpisovali po novem samo prvi in v Metliki samo sedmi razred. Kot pravijo v novomeškem Zavodu za šolstvo, so izkušnje večinoma presenetljivo dobre. Strokovnjaki tega zavoda pomagajo pri uvajanju novosti, hkrati pa stalno spremljajo in zaznavajo izkušnje. Da bi bila slika popolnejša, so o tem, kako na ta novi poskus v šolstvu po prvem letu gledajo na šolah, naši novinarji (Pavle Perc, Martin Luzar in Mirjam Bezek-Jakše) spraševali tudi na terenu.

Kot je povedal predstojnik Zavoda za šolstvo Ivan Mirt, zdaj za prehod na devetletko pripravljajo novi krog šol, ki bodo po novem začele septembra. Tokrat so vključene šole Artiče, Boštanj, Vinica in Dolenske Toplice, prva šola na novomeškem območju. Za tretji krog bo izbira znana jeseni, zanj pa se potegujejo še osnovne šole Velika Dolina, Brestanica, Leskovec pri Krškem, Brusnice, OŠ Center v Novem mestu, Vavta vas in Mokronog.

Učitelji in vzgojitelji, ki se vključujejo v program devetletke, morajo opraviti ob delu 210 ur izobraževanja, ki ga organizira Pedagoška fakulteta. Regijski zavodi za šolstvo jim nudijo strokovno podporo pri konkretnem delu. Kot pravi svetovalka za prvo triletnje Jožica Čampa, učitelja opremijo z vsem potrebnim, da lahko vstopi v razred: pomagajo pri pripravi učnih načrtov, jim omogočijo, da opazujejo pouk in se pripravljajo na skupno delo z vzgojitelji, pomagajo osvojiti nove programe in cilje šole. V devetletki naj bi se namreč učenci naučili spoznanja uporabiti v praksi, zato uvajajo koticke za učenje, v razredu se pojavi računalnik ipd.

Od kod denar?

Kot so ugotovili doslej, so prvošolčki v šoli največ do 12. ure, sedmošolci pa do 14. in ponekod tudi do 15. ure, saj so v urniku zajete tudi interesne dejavnosti in izbirni predmeti, ki so enakovredni obveznim predmetom. V Sloveniji je bilo možnih okrog 60 izbirnih predmetov, učenci in starši pa so izbirali glede na kadrovske možnosti na šoli. Na našem območju so se največkrat odločili za računalništvo, tuji jezik, šport, gledališki klub, prehrano, ples, elektroniko, astronomijo, retoriko, šolsko novinarstvo, vzgojo za medije in obdelavo gradiv. V Zavodu za šolstvo staršem priporočajo, da izberejo predmete, ki otroka veseli in ga razbremenjuje.

Šola je dolžna pred začetkom devetletke zagotoviti predpisane prostorske razmere in opremo. Pri tem so jim poleg ministrstva za šolstvo pomagale tudi lokalne skupnosti. Poleg tega so uporabile lastna sredstva, si pomagale s sponzorji in tudi s starši. Ravnateljice finančna plat nove šole močno skrbijo. Šole iz prvega kroga ne vedo, kako bo z denarjem v naslednjem letu (npr. za 2. ali 8. razred). Tudi šole iz drugega kroga se bojijo, da bodo deležne manj pozornosti in denarja. Menijo, da bi morala

država zagotoviti dodatna namenska sredstva za opremo in učno tehnologijo.

Na vključenih šolah so se oblikovali učbeniški skladi. Učbeniki za prvi razred niso zamujali, so pa dragi, ker so delovni učbeniki. Prvošolci pušajo vse potrebščine v šoli, sedmošolci samo ponekod. Vloga domače naloge se namreč v novi šoli spreminja, saj ni tako obsežna in je bolj raziskovalna. Učenci naj bi se v šoli učili in tudi naučili, tako da bo doma manj sedenja pred knjigo.

V sedmem gre težje

Kot so zaznali v Zavodu za šolstvo, se strokovnjaki in laiki strinjajo, da je prvi razred uspel (tako misli 90 odst. staršev). Pomislekov, da so otroci še premajhni, da bosta vzgojiteljica in učiteljica težko shahali skupaj ipd., ni več. Na splošno pozitivno ocenjujejo tudi 7. razred, vendar je tu kar nekaj pripomb. Predvsem so učenci preobremenjeni in imajo preveč domačih nalog (to so po dveh ali treh mesecih omejili), nejasno so določeni standardi znanj, nekaj je bilo težav z učbeniki, šolska torbica je izjemno težka, v urnikih je preveč lukenj, učitelji pogrešajo več izobraževanja. Učitelji so po novem precej bolj obremenjeni, zato si želijo več znanja, svetovanja in pomoči. Zanimivo je, da so se na šolah, ki so uvedle devetletko, okrepili stiki med starši in šolo, ravnatelj pa vse bolj ponovno postaja tudi pedagoški vodja šole.

Tako je danes, po devetih mesecih prvih poskusov uvajanja devetletne šole. Čez tri leta (šolsko leto 2003/2004), ko naj bi devetletka doletela vse slovenske osnovne šole, bo verjetno težje. Takrat vse šole in vsi

učitelji ne bodo tako motivirani za novost, kot so v poskusnih šolah, svetovanja ne bo toliko, pa tudi denarja verjetno ne bo niti približno dovolj. Res pa je, da bo precej več izkušenj ter šol in učiteljev, ki bodo svoja spoznanja lahko prenašali na kolege.

Tudi boljši uspeh

"Ugotavljamo, da je uvajanje na treh glavnih področjih dela potekalo po načrtih: vsebinska prenova, ki je vključevala vse elemente, ki so povezani z učno-vzgojnim delom, trenutna, aktualna problematika, ki je bila povezana s spremembami in spremljava lastnega dela, ki nam je omogočala slediti ciljem, ki smo si jih zastavili. Ker uvajamo program devetletke v 1. in 7. razred, je naš pogled na to tematiko bolj celovit in kompleksen," pravi dolgaletna ravnateljica Berta Logar in njen naslednik, novi ravnatelj osnovne šole Krmelj prof. Rado Kostrevec.

"Uvajanje devetletke v 1. razred je potekalo 'mehko', povsem naravno in za učence nad vse prijetno. Pokazatelj tega so bili aktivnost učencev in staršev ter njihov odnos do učno-vzgojnega dela, prav tako pa tudi opažanja vzgojiteljice in učiteljice ob neposrednem delu, ki pravita, da program devetletke postavlja otroka v središče vsega dogajanja. Načelo življenjske izjave o učenju z izkušnjami, ki jih otrok pridobi sam, v svojem lastnem razvojnem ritmu in v okviru lastnih sposobnosti. Večino novih spoznanj pridobiva skozi skrbno načrtovano didaktično igro v različnih koticih. Delo v razredu poteka v frontalni obliki le v času jutranjega dogovora o delu in zaključku dneva, ko pregledajo dosežene cilje in izmenjajo nova spoznanja in izkustva.

Prehod v program devetletke na predmetni stopnji je kompleksnejši in zahtevnejši, zato smo ga načrtovali in spremljali še bolj pozorno. Učenci so bili zelo motivirani za delo zaradi novih vsebin, ki jih program ponuja, in modelov poučevanja, ki jih učitelji uvajajo. Posebej so jih pritegnili izbirni predmeti, ki jim omogočajo, da se dokažejo na področjih, kjer so lahko zelo uspešni. To dokazuje tudi učni uspeh, ki se je pri nekaterih učencih izboljšal.

Prav tako je tudi fleksibilna diferenciacija omogočila vsem

se je odločila za uvedbo devetletke. Prepričana je, kot je rekla, da zlasti učitelje na šoli čaka veliko dela. "Če drugi zunaj malega Globokega ne bi mislili, da delamo dobro, ne bi dobili soglasja ministrstva za uvedbo 9-letne šole," je poudarila.

Ravnateljica pravi, da v prvem razredu poteka vse zelo dobro in da je napredek otrok izjemen, ne glede na starost. "Kaže se, da otrok, ki je sposoben, zelo napreduje. Devetletka daje to možnost." Po njenem mnenju je prednost pouka v prvem razredu ta, da sta v razredu skupaj vzgojiteljica in učiteljica. Vzgojiteljica je zraven tudi v podaljšanem bivanju v šoli.

Po besedah Preskarjeve so se otroci dobro znašli tudi pri pouku v 7. razredu. Obveznih izbirnih predmetov so imeli na voljo 17. Izbrali so 4, in sicer gledališki klub, ansambelsko igro, šport za sprostitev in računalniško urejanje besedil. "Učenci se navajajo na samostojno raziskovalno delo, zelo veliko nastopajo pri vseh predmetih in tako uspešno odpravljajo strah pred nastopanjem. Predmetnik je tak, da omogoča tudi dovolj časa za utrjevanje in preverjanje znanja," pravi Preskarjeva.

V šoli v Globokem ugotavljajo, da devetletka pri njih poteka skoraj v celoti tako, kot so pričakovali. Drugače, kot so mislili sprva, so morali sestaviti urnik, in sicer tako, da so podaljšali bivanje otrok v šoli. Po zakonu o cestnem prometu namreč morajo starši spremljati majhne otroke na šolski kombi. Ker torej otroci ne smejo priti zjutraj sami od doma po cesti v kombi in po pouku iz kombija po cesti domov, je šola sestavila urnik tako, da otroke spremljajo starši. V novem šolskem letu bodo v osnovni šoli Globoko 4 oddelki po programu devetletke.

Nihče ni jokalo

V osnovni šoli Semič so lansko jesen začeli z devetletno osnovno šolo v prvem razredu, ki ga obiskuje v matični šoli v dveh oddelkih 37 učencev, v podružnični šoli na Strekljčevu pa 5 otrok. Kar se tiče prostora, v Semiču z devetletko ni bilo težav, saj sta bili učilnici opremljeni že leto prej, kajti zaradi pomanjkanja prostora v bližnjem vrtcu so imeli malo šolo kar v osnovni šoli. Za devetletko so dokupili le učila.

Ravnateljica Silva Jančan prizna, da so ob novici o poskusnem uvajanju devetletke pričakovali nasprotovanje staršev, a ga ni bilo. Seveda so morali v šoli dodatno organizirati jutranje varstvo, podaljšano bivanje in dodatne prevoze, a je vse steklo zelo dobro. "S starši smo se temeljito pogovorili in vse dileme so bile pravočasno razrešene. Zelo dobro je, da je poleg učiteljice v razredu tudi vzgojiteljica, ki je že prej imela malo šolo in temeljito pozna delo s šestletniki otroki. Vesela sem, da smo imeli tudi srečo pri izbiri učiteljice in vzgojiteljice, ki so se odlično ujele med seboj in z učenci," je zadovoljna ravnateljica.

Pred uvedbo devetletke je imel pomisleke le eden od staršev, v anketi, ki so jo opravili lanskega decembra, pa jih je nekaj izrazilo bojazan, da so šestletni otroci morda le premalozadovoljni s šolo. A to so bili predvsem strahovi staršev, kajti otroci so zelo zadovoljni s šolo in učenjem, ki poteka nehoti, preko igre. Zanimivo je, da v začetku šolskega leta prav nobeden od njih ni jokal kot pretekla leta, ko se je med prvošolčki vedno našel kdo, ki je vsaj nekaj prvih dni prelival solze.

"Priznati moram, da je pri uvajanju devetletke vse potekalo zelo spontano in še pedagoški delavci smo bili presenečeni, da ni bilo nikakršnih težav," pravi Jančanova. V teh dneh pa bodo za učence, ki bodo jeseni postali prvošolčki, njihove starše in učitelje pripravili spoznavno popoldne ter s tem bodočim šolarčkom prihranili šok ob prvem vstopu v šolo.

Zbrala: B. DUŠIČ GORNIK

TISTI IZ DEVETLETKE - Tisti učenci iz šole Globoko se verjetno še dobro spomnijo začetkov devetletke v tujakšnji šoli. Za prvi dan šolskega leta 1999/2000 so v OŠ Globoko pripravili več praznovanj. V počastitev dogodka je šola med drugim podarila majice učencem ter pogostila šolarje in starše. Po takratnem veselju in napetem pričakovanju zdaj, ob izteku leta, ni razlogov za resnejša razočaranja nad novo šolo. (Foto: M. L.)

MODNI KOTIČEK

Spremenimo svoje navade

Ženske, ki poleg svojih gospodinjstkih in drugih družinskih opravil hodijo tudi v službo, se vsak dan redno negujejo. Zjutraj gre vse po ustaljenem vrstnem redu. Najprej vstanejo, se tuširajo, se naličijo, uredijo pričesko, se tudi lepo oblečejo in odidejo v službo. Večina gospodinj, ki svoje delo opravljajo doma, pa misli, da jim tega ni treba početi. Zato je žal veliko žena, ki hočejo prav s svojo neurejenostjo pokazati

svoji družini, kako zelo so zaposlene, kako ne najdejo časa zase, da bi se uredile. Ob koncu meseca za svoje delo ne dobijo plače, prav tako pa tudi ne kakšnih drugih "dokazil" o svojem delu, zato številne gospodinjne želijo pokazati svojo utrujenost z neurejenostjo, nekatere celo z zane-marjenostjo. To je ena največjih napak, ki jih lahko storijo. Ženska se mora negovati zase, za svojega partnerja in za svoje otroke, ne le za druge ljudi.

Ženska mora biti urejena ves dan, saj je gospodinjstvo njena služba. Otroci imajo radi urejeno mamico, zavedati pa se moramo tudi, da so naši partnerji čez dan v službi obkroženi z urejenimi sodelavkami. Če jih ob vrnitvi domov pričaka zane-marjena in skušana žena v domači halji ali razvlečeni trenirki, jo nehoti začne primerjati z drugimi ženskami, ki so njeno nasprotje. Tako se ne smemo čuditi, da je dandanes toliko skakanja čez plot in ločitev, pa naj bo žena še tako dobra gospodinja. Veljalo bi opozoriti, da pregovor naših babic: "Ljubezen grez skozi želodec!" danes ne drži. Zagotovo bo učinek pri dru-

žini z našo urejenostjo dosežen, če jo boste pričakale čiste, z urejeno pričesko (rešijo vas lahko že štiri navijalke), rahlo naličene, lepo oblečene (lahko tudi v hlače in primerno bluzo ali tuniko) in nasmejane ter svoje najdražje povabile za lepo pripravljeno mizo. To bo dvignilo tudi vašo samozavest. Saj same veste, da se počutimo povsem drugače, kadar vemo, da smo urejene tudi na mestih, ki niso vidna. Če imamo urejene podplate, nohte, če smo zdepilirane in čiste, se počutimo boljše predvsem zaradi sebe. In to je najvažnejše.

JERCA LEGAN

učencem, da so lastno znanje razvijali na njim ustrenejši način. Se bolj bomo razvijali skupno načrtovanje in izvajanje dela, saj smo zaznali prednosti, ki jih pri ugotavljanju učencevih potreb v učno-vzgojnem procesu omogoča timsko delo. Prepričani smo, da tako uspešno razvijamo vrednotenje lastnega znanja in odgovoren odnos do dela učencev, staršev in učiteljev."

Izbira za sprostitev

Osnovna šola Globoko je začela v šolskem letu 1999/2000 izvajati program devetletne osnovne šole, in sicer v 1. in 6. oz. novem 7. razredu. Ravnateljica šole Globoko Stanka Preskar je na slovesnosti ob začetku pouka menila, da je šola - tudi ob podpori staršev - zaorala ledino, ko

Prepoved oglasov za zaposlovanje in delo na črno

Zakon se v celoti začne uporabljati maja 2001

LJUBLJANA - Pred tednom dni so začela veljati določbe 6., 19. in 20. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, ki se bo v celoti začel uporabljati šele čez eno leto. Od preteklega četrtka je tako v Sloveniji prepovedano naročanje in objavljanje oglasov za delo na črno v časopisih, revijah, po radiu, televiziji in drugih elektronskih medijih ali posredovanje in objavljanje reklamnih sporočil na drug način, ki je dostopen javnosti.

Naročnik oglasa mora ob naročilu predložiti podatke o firmi, sedežu in odgovorni osebi ali o naročniku in stalnem prebivališču, sicer oglaševalska organizacija oglasa ne sme objaviti. Oglaševalska organizacija mora podatke na zahtevo posredovati nadzornim organom. Predvidene denarne kazni za reklamiranje dela in zaposlovanja na črno so od 300.000 do 3 milijone tolarjev oz. od 50.000 do 300.000 tolarjev (za posameznika ali odgovorno osebo). V prekršku so osebe, ki zaposlijo delavca na črno, ki omogočijo delo na črno ali sklenejo pogodbo s pravno osebo, za katero vedo, da dela na črno. Zaposlovanje na črno je tudi, če delodajalec ne sklene pogodbe o delu v skladu s predpisi. Zakon predvideva tudi izjeme (npr. sosedstva pomoč, nujna dela ipd.).

AMERIŠKA ODLIKOVANJA V KOČEVJE

KOČEVJE - Pred prvomajskimi prazniki je iz Amerike prišla vest o ponovnih uspehih fotografov fotografskega društva Grča iz Kočevja. Darko Mikulič in Stanko Lavrič sta na razstavah pod ameriškim pokroviteljstvom osvojila drugostopenjski fotografski naziv v kategoriji Narava. Ameriška fotografska zveza podeljuje omenjeni naziv članom te organizacije za izjemen prispevek k popularizaciji naravoslovne fotografije in sodelovanje na številnih razstavah z najmanj 36 deli. V kočevskem društvu so sedaj štirje fotografi, edini v Sloveniji, ki se ponajajo z ameriški fotografski nazivi. Sicer pa so v Kočevju v tankajšnjem Likovnem salonu 25. aprila odprli razstavo gorenskega naravoslovne fotografa Marka Pogačnika z naslovom "V tišini gora". Razstavo avtorja iz Hrušice pri Jesenicah, ki jo je omogočilo fotografsko društvo Grča ob pomoči občine Kočevje, je bila tako med mladimi kot tudi med starejšimi toplotno sprejeta.

Občina Žužemberk pripravlja prodajo naslednjih nepremičnin:

- porušena poslovna stavba s komunalno ureditvijo in funkcionalnim zemljiščem na parc. št. 246 in parc. št. 556/10, v k.o. Brezova Reber
- stanovanjska hiša Dvor 19 s komunalno opremo na parc. št. 10/1 v k.o. Dvor
- porušena stanovanjska stavba s komunalno opremo in stavbno funkcionalnim zemljiščem na parc. št. 1743/4 v k.o. Sela pri Hinjah

Zainteresirani kupci občinskega premoženja naj v svojih ponudbah navedejo:

- osebni podatki zainteresiranega kupca,
- nepremičnino, za katero vlagajo ponudbo,
- namen uporabe,
- ceno in način plačila.

Ponudbe naj bodo oddane v zaprti ovojnici do 25. maja 2000, do 12. ure, na naslov: Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom: "Nakup občinskega premoženja". Dodatne informacije dobite pri direktorju občinske uprave Vladimirju Kostevcu, tel. 07/38-85-184.

Komisija bo do 30. maja ocenila resnost ponudb in poročilo posredovala županu občine. Prednost pri izbiri bodo imeli zainteresirani kupci, ki so se pripravljali držati razvojnih smernic občine in tudi sodelovati z Občino Žužemberk. O prodaji navedenih nepremičnin bo odločil Občinski svet Občine Žužemberk.

ŠTUDENTJE POZOR!!!

Imate problem kje stanovati in se učiti? Želite živeti študentsko življenje, kot ga živijo v Ameriki? Želite urejeno in komfortno sobo?

V študentski hiši ANGELA v centru Ljubljane z dobrimi prometnimi povezavami, prodamo študentske sobe z vsem komfortom ter s souporabo kuhinje, kopalne in sanitarij.

Vse informacije: ABA, d.o.o.
Kersnikova 6/2
Tel.: 061/133-11-46; 132-91-38
Fax: 061/132-90-06
E-mail: info@aba.si

PRODAMO!
V centru Črnomlja prodamo stanovanjsko hišo s trgovskim lokalom.

Kostelski rižni

SROBOTNIK BREZ OZNAK - Vsa naselja ob novi obkoljski cesti od Petrine do Mirtovičev imajo tabele z oznakami kraja, le Srobotnik je še nima. Prav bi bilo, da bi to naselje, ki ima od nedavnega spet eno stalno prebivalko (hiš in vikendarjev pa je več), dobi na odcep ceste do vasi kašpot z napisom SROBOTNIK (Srobotnik ali Srebotnik).

STO PEŠČEV PO GRAJSKI POTI - Nedavne pogoje po Kostelski grajski pešpoti se je udeležilo nad 100 pohodnikov, največ iz območja Dolenjske in Ljubljane, nekaj pa tudi s Hrvaške in drugih slovenskih krajev. Vreme je bilo lepo, da je bil pohod po 16 km dolgi poti prijeten.

OSAMOSVOJITVENI MOSTOVI IN ČOLNI - Na območju Kostela sta dva viseča mostova preko Kolpe (Slavski Laz, Srobotnik), na območju Osilnice pa še viseči most v Grintovcu. Te mostove so uporabljali nekdanji domači pešci, kolesarji in mopedisti, mostova v Slavskem Lazu in Grintovcu pa celo traktoristi in avtomobilisti. Za njihovo vzdrževanje so pred osamosvojitvijo skrbeli domačini z obeh bregov Kolpe, po osamosvojitvi pa jih nihče več ne vzdržuje, ker sta za posege na meji pristojni obe državi in ne več le vaščani z obeh bregov Kolpe. Krajani z obeh bregov zdaj kritizirajo "oblast", ki z nevdzdrževanjem mostov podira, namesto da bi gradila mostove med ljudmi oziroma sosedbi z obeh bregov državne meje. Podobno bo potrebno urediti tudi "promet" z lesenimi čolni na Kolpi, saj so do osamosvojitve ljudje z obeh bregov prosto prehajali oziroma veslali preko Kolpe, zdaj pa ne smejo več. Posebno je to neprijetno za vaščane na hrvaškem bregu (naprimer obeh Lamanjih Drag itd.), ki po svojem, hrvaškem, bregu Kolpe nimajo dostopa do svoje države in so prisiljeni zakonito ali nezakonito prečkati Kolpo oziroma državno mejo, če hočejo do trgovin, pošt, avtobusov itd.

BOŠTANJČANKE OBISKALE OSTARELE

BOŠTANJ - Članice boštanske krajevne organizacije Rdečega križa so med prazniki obiskale 31 starejših krajanov, ki so potrebni nege in pomoči v domovih na Impolji, v Loki in Sevnici. Nekateri med njimi se še vedno potrudijo pri delu v njihovih delavnicah. Koliko je vloženega dela v prtičih, jopicah ali košaricah, ki jih spletajo in prepletajo z okorelimi, skrivljenimi prsti! Boštanjčanke so razveselile svoje krajane še z nekaj dobrotami. Nekateri so bolj, drugi manj zadovoljni, češ "saj smo v redu, samo nismo doma". Premalo se zavedamo, koliko je vredno življenje, ki ga živimo s svojimi!

Ga je pokopala kultura?

Težko bi se sprijaznil z dejstvom, da metliški župan namerno pozablja na mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad. Verjetno gre samo za raztresenost, ki je posledica (pre)zaposlenosti. Že v dveh razgovorih v oddajah Vašega kanala je gospod Dragovan zelo skopo govoril o dvomesečnem poletnem kulturnem dogajanju na grajskem dvorišču. Veliko več besed je porabil za Vinsko vigred, kar ni nič narobe, saj gre navsezadnje za največjo vinarsko kulturno-zabavno prireditev na sončni strani Gorjancev.

Bil pa bi seveda neprijetno razočaran, če bi se pokazalo za res, da se Dragovan izogiba govoriti o kulturi na grajskem dvorišču, ker se širijo po mestu nad Bojico govorice, da je bil prejšnji župan, pomislite, preveč naklonjen kulturnikom in kulturi. Kvazianalitično celo trdijo, da je bivši župan pogorel na volitvah tudi zaradi svoje privrženosti kulturi.

To je lahko dober štos vse do tedaj, dokler je to le izmišljotina brez kakršne koli resnične osnove. Če pa je v čekanju le kanček resnice, je zadeva hudo resna in žalostna hkrati. Zasluzi si vrhano merico prezira.

TONI GASPERIČ

SOPOTNICA UMRLA

GMAJNA PRI KRŠKEM - Na hitri cesti št. 1 izven naselja Gmajna se je 14. maja zgodila huda prometna nesreča. 69-letnemu E. G. iz Novega mesta z osebnim avtom je izsilil prednost 46-letni bosanski voznik motornega vozila s polpriklonnikom. Voznik osebnega avta je začel močno zavirati, vendar je kljub temu zadel v polpriklonnik. V nesreči je sopotnica v avtu, 67-letna A. G., na kraju nesreče umrla, voznik in drugi sopotnik, 26-letni M. G., pa se hudo poškodovana zdravita v novomeški bolnišnici. Tovornjakar po trčenju ni ustavil, temveč je peljal naprej proti Ljubljani, kjer so ga izsledili. Zoper njega bo podana kazenska ovadba.

Projekt ZID združuje narode

Tudi Svet Evrope o (rimskem) zidu - Projekt začeli uresničevati tudi na območju občine Velike Lašče

VELIKE LAŠČE - Včeraj so učenci osnovne šole Primoža Trubarja iz Velikih Lašč in učenci osnovne šole Preserje začeli markirati in urejati poti ob rimskem zidu, ki je v poznoantičnem obdobju varoval rimski imperij pred vpadom barbarskih plemen. Projekt "Zid" je prispevek v letu varstva kulturne in naravne dediščine, ki ga pripravlja Svet Evrope pod imenom "Evropa, skupna dediščina". Zid je segal od Avstrije preko Slovenije in Italije do Hrvaške, kjer se je zaključil na območju današnje Reke.

V okviru tega projekta so ob sotočju rek Iške in Zale označili geometrijsko točko stičišča občin Iga, Cerknice, Velikih Lašč in Brezovice, preko oz. ob katerih je zid potekal in so njegovi ostanki delno vidni še danes. Pomembnejši cilj projekta je povezovanje in sodelovanje vseh slovenskih šol, društev in občin, ki jih je zid povezoval, da bi prispevale vse svoje dosežke in zanimivosti iz naravne in kulturne dediščine, s katerimi bi seznanili širšo javnost in predstavili te manj znane kraje turistom. Hkrati si bodo prizadevali za varovanje narave ter za sodelovanje narodov in držav ob ne-

kdanjem rimskem zidu. Uresničevanje načrta vodi projektna skupina Zid, v kateri so Manfred Deterding (Velike Lašče), Goranka Kreačič (Preserje), mag. Milan Podlogar (Zavod za gozdove Slovenije), Igor Selan (Preserje) in Edi Zgonc (Velike Lašče).

B. ŽAGAR

PRED OBELEŽJEM STIČIŠČA ŠTIRIH OBČIN - Od leve proti desni: Edi Zgonc, Janez Peterlin, Lado Kovacic, Julij Brodnik, Manfred Deterding, Milan Podlogar in Igor Selan.

PREDAVANJE O NEDOVOLJENIH DROGAH

NOVO MESTO - V okviru razstave o drogah Dolenjski muzej vabi v torek, 23. maja, ob 19. uri v predavalnico muzeja na predavanje o nedovoljenih drogah. Predaval bo vodja Centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog Novo mesto Damijan Gazvoda, dr. med.

MOTORIST NA TRAVNIK

ŠMARJETA - Zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo je 8. maja ob 21. uri 16-letnega voznika kolesa z motorjem Š. P. iz Gorenje vasi pri Šmarjeti zaneslo s ceste izven naselja Šmarjeta. Prevrnil se je in pristal na travniku. Š. P. se hudo poškodovan zdravi v novomeški bolnišnici.

ZAHVALA

Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal,
a v srcih naših boš ostal.

V 43. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, ati, brat in stric

JANEZ LOKAR

iz Češnjevka pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom Trimo Trebnje in Novoteks tkanina Novo mesto, ŠC Novo mesto in sošolcem z razredničarko 6. d razreda OŠ Trebnje. Hvala g. kaplanu, pevskega zboru, trobentaču, govorniku in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: žena Slavka, sin Aleš, hčerka Mojca, bratje, sestre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, tašča, sestra, teta in svakinja

ANGELCA SENIČAR

iz Kosove ulice 3, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in spremstvo do njenega zadnjega doma. Hvala kolektivu SSGT-ja Novo mesto, Labodu, g. proštu Jožetu Lapu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, g. Brčarju za zaigrano Tišino in pogrebni službi Komunala. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerki Mira in Meta z družinama

OTVORITEV CENTRA CHEMO

LJUBLJANA - TOM COMMERCE, Alples in Prevc so v sredo, 17. maja, v ljubljanskem BTC-ju odprli center Chemo, novo trgovino s pohištvom in sedežnimi garniturami. Po besedah direktorjev Alojza Glihe, Dušana Skerbiša, Franca Zupanca in Božidarja Prevca je njihov cilj približati slovenskemu kupcu program višjega kakovostnega razreda.

ZAHVALA

V 73. letu je sklenil svojo življenjsko
pot naš

JOŽE GJUREKOVIČ

z Dol. Prekope 21 a

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojnika obiskali, nam izrazili sožalje, darovali toliko lepega cvetja in sveč ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni domačim gasilec in lovem LD Orehovica za vzorno organiziran pogreb, govornikom ing. Pustoslemšku, ing. Zagorcu in Tonetu Jakšetu ter registru Dragu Kranjcu za napoved zadnje brakade. Iskrena hvala pevcem Kostanjeviškega okteta, pogrebni službi Oklešen in vsem, ki ste nam stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj
nas je v 36. letu zapustil naš dragi
brat, nečak, bratranec in stric

DUŠAN GROBLAR

Gornja Paka 6, Črnomelj

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala govornikom za poslovinne besede, g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred ter PGD Petrova vas. Zahvala tudi sosedom, prijateljem in znancem, ki so mu darovali sveče in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k meni pristopite
in večni mir mi zaželite.

V 65. letu starosti nas je zapustila
draga žena, mama in stara mama

ANTONIJA SELAN

roj. Frlan

Gor. Prekopa 12

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom za vso pomoč in darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred. Še posebej se zahvaljujemo kolektivom Novi Gorjanci, Tiskarna Novo mesto in Intel servis. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Umrla je Tončka Rešeta

Neizprosna usoda je pretrgala življenje plemenite Slovenke Tončke Rešeta v trenutku, ko smo se že pripravljali, da ji bomo čestitali za njen stoti rojstni dan in ji izrazili priznanje za vse, kar je dobrega storila na svoji trudi polni, a bogati in častni življenjski poti.

Ko so nacistični okupatorji jeseni leta 1941 začeli splošno preseljevanje Slovencev iz Posavja v Šlezijo, je Tončka skupaj z materjo in dvema sinovima pobegnila čez mejo na ozemlje pod italijansko zasedbo. Kot begunka v težavnih razmerah vojne je takoj spoznala, da je odločen odpor tujim zavojevalcem edina pot rešitve za slovenski narod. S svojima mladoletnima sinovoma se je vključila v osvobodilno gibanje in postala ugledna aktivistka OF. Ob nastanku prvega osvobodilnega ozemlja na Dolenjskem v letu 1942 je bila izvoljena v krajevni odbor OF za Kršnji Vrh, delovala pa je tudi na širšem območju rajonskih odborov za Škocjan in Šmarjeto v novomeškem okrožju.

Jeseni leta 1943, ko se je sesul italijanski fašizem in je Italija položila orožje, so bile po vsem osvobodjenem ozemlju Slovenije, od Kolpe do Soče, volitve v Zbor odposlancev slovenskega naroda. Tončka Rešeta je bila izvoljena kot odposlanka za Staro vas in Kršnji Vrh in je sodelovala na zgodovinskem zasedanju Zbora odposlancev v Kočevju 1. do 3. oktobra leta 1943. Znano je, da je to zasedanje sprejelo zgodovinske sklepe o priključitvi Slovenskega Primorja, o uzakonitvi slovenske republike in izvolitvi njenih najvišjih organov, prvega slovenskega parlamenta in začasne vlade. Kmalu zatem, sredi oktobra, je bila Tončka tudi med delegatkami na prvem kongresu slovenske protifašistične

ženske zveze v osvobojenem Dobriču, na katerem so slovenske žene in matere nastopile kot enakopravne državljanke, ki so si to pravico zaslužile s svojim ogromnim prispevkom boju za osvoboditev slovenskega naroda.

Tončka, ta tiha in skromna mati, a požrtvovalna delavka za narodno stvar, si je pridobila ugled v vsem takratnem novomeškem okrožju, ki je zajemalo celo Dolenjsko. Postala je članica novomeškega okrožnega odbora Slovenske protifašistične ženske zveze in okrožnega odbora OF, jeseni leta 1944 pa je bila izvoljena za članico okrožnega Narodnoosvobodilnega odbora Novo mesto in njegovega izvršnega odbora. Le-ta je deloval še po osvoboditvi, do ukinitve okrožij, v jeseni leta 1946. V tem izvršnem odboru je bila poročevalka za socialno politiko in se je z vsem srcem posvečala delovanju v korist otrok, vojnih sirot, beguncev in povratnikov, ki so se vračali na opustošene domove in pogorišča. Že med vojno ji je izrazil priznanje za njeno hrabro in požrtvovalno delo Glavni štab slovenske narodnoosvobodilne vojske, ki ji je na konferenci žena v Črnomlju podelil znak hrabrosti.

Po ukinitvi novomeškega okrožja se je vrnila v svoj domači kraj. Še vedno je delovala v množičnih organizacijah, ki so imele pomembno vlogo tudi pri obnovi in napredku podeželja. Za svoje družbeno delovanje je leta 1969 prejela visoko jugoslovansko odlikovanje, red zasluge za narod s srebrnim vencem. Pred sedmimi leti, na proslavi 50. obletnice Kočevskega zbora, smo Tončko Rešeta pozdravili kot najstarejšo še živečo odposlanko.

BOGDAN OSOLNIK

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

ANTON VIDIC

samostojni elektromonter nadzorništva Novo mesto

Vestnega in prizadevnega delavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

PE ELEKTRO NOVO MESTO

BODOČI LESARJI?

Prostore novolesovega podjetja IP so pred kratkim obiskali otroci iz vrtca Gumbek iz Dolenjskih Toplic. Skupinica, ki se imenuje Polčki, je bila navdušena nad bogastvom lesa in izdelki, ki jih izdelujejo tudi njihove mamice in očki. Veliko novega o lesu pa jim je na svojsten način povedal inž. Janez Vrščaj. Otroci so se zahvalili podjetju tudi za razstavo likovnih izdelkov, ki je bila izobešana v jedilnici podjetja.

Ukinili nekdanja smetišča

Iz nekaterih vasi odvoz odpadkov še ni možen

KOSTEL - Pred leti, ko z območja Kostela še niso odvažali odpadkov, je takratna krajevna skupnost za posamezne vasi določila, kje vaščani lahko oziroma morajo odlagati odpadke. Zdaj odpadke enkrat na teden odvažajo, zato nekdanja smetišča ukinjajo in urejajo. Občina Kostel in Turistično športno društvo se prizadevata, da bodo nekdanja smetišča čimprej primerno urejena, da ne bodo kazila okolja in ogrožala vode. Na vseh nekdanjih odlagališčih odpadkov bodo postavili tudi table, ki bodo prepovedovale odlaganje odpadkov.

Še vedno pa ni možno odvažati odpadkov iz nekaterih vasi kot so Rajšle, Vimolj, Zapuže, Podstene, Suhor, vsi trije Potoki itd. Za te vasi je potrebno prej urediti tako ceste, da bo po njej možen dostop s kamioni Komunalne. Občina in turistično društvo si bosta prizadevala, da bo čimprej urejen redni odvoz tudi iz teh vasi.

J.P.

DO KONCA AVGUSTA ASFALT DO ZABUKOVJA

ZABUKOVJE NAD SEVNICO - Sevnški župan Kristijan Janč se je z odgovornim direktorjem za investicije pri novomeškem Cestnem podjetju Gregorjem Jakličem v prisotnosti nadzornega organa in predsednika sveta KS Janeza Podlesnika pogovarjal o rokih in pogojih pri rekonstrukciji in asfaltiranju 2.069 m dolge ceste Dol-Zabukovje ter o izvedbi finega planuma in o asfaltiranju ceste Zabukovje-Pokojnik v dolžini 900 m ter Zabukovje-Laše v dolžini 1.600 m. Dela bodo dokončali do konca avgusta letos. Dogovorili so se tudi o načinu plačila skoraj 49 milijonov tolarjev vrednih del.

ZAHVALA

Življenjsko pot je končal

ALOJZ BOBIČ

Ruhna vas 9

Od njega smo se poslovili 9.5.2000.

Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nekje v njem je bil, a zamahnil je z roko, češ zmoget bom - močnejši sem, pa vendar ni bilo tako.

V 64. letu nas je prezgodaj zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN OKLEŠČEN

Vaška cesta 81, Uršna sela

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, govornici Mojci Zupančič za poslovlilne besede in PGD Uršna sela, Dobindol in Stranska vas. Hvala tudi delavcem podjetja Kovinar, pevskega zboru iz Šmihela, trobentaču za Tišino in pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat hvala, ker ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: njegovi najdražji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

ANTONIJE REŠETA

z Novega Grada pri Radečah

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in izrazili sožalje. Še posebej se zahvaljujemo govornikom za poslovlilne besede, praporščakom, ZB NOV iz Sevnice in Radeč, pevcem za zapete žalostinke in godbenikom.

Vsi njeni

ZAHVALA

Kako bo lepo, mi spati pod blagoslovljeno zemljo! Srce mirovalo bo, roke počile... prav nič ne bojim se globoke gomile.

V 89. letu starosti je Gospodar življenja poklical našo drago ženo, mamo, babico, prababico in taščo

ANO BREGAR

iz Tomažje vasi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili bolečino, pokojni mami darovali cvetje, sveče in za sv. maše, vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in našo mamo spremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za vse dobro, kar je storil v zadnjem obdobju maminega življenja, in za lepo opravljen pogreb.

Žalujoci: mož Franc, sinova Franci in Janez z družinama, hčerke Branka, Martina in Anica z družinami, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

TEREZIJA KOŽAR

roj. Voljč

Trdinova ul. 3 a, Novo mesto

Od nje smo se poslovili 12. maja 2000. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila naša mama, tašča, teta, babica in prababica

TEREZIJA JUNC

z Gor. Mokrega Polja

Ob smrti naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred in besede slovesa, Šentjernejskemu oktetu za zapete žalostinke ter pogrebni službi Oklešen. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu nas je zapustila draga

KAROLINA HROVAT

roj. Stopar

Organja sela 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Oklešen, pevcem in V. Avsenik za ganljive besede slovesa. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zapustil mož, oče in stari oče

DRAGO OZIMEK

Lukovek 13

Ob boleči izgubi se vsem, ki ste nam kakorkoli stali ob strani in nam lajšali težke trenutke, iskreno zahvaljujemo. Še posebna zahvala vaščanom Lukovka, Odrge in vinogradnikom Zavrha. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je nepričakovano zapustila draga babica, sestra, teta in tašča

MARIJA PETAROS

roj. Penca

z Jedinščice 44, Novo mesto

Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 18. maja - Erik
Petek, 19. maja - Ivo
Sobota, 20. maja - Bernard
Nedelja, 21. maja - Feliks
Ponedeljek, 22. maja - Milan
Torek, 23. maja - Željko
Sreda, 24. maja - Suzana

LUNINE MENE
18. maja ob 9.35 - ščip

kino

BREŽICE: Od 19. do 21.5. (ob 18.30) komedija Mišek Stuart. Od 19. do 22.5. (ob 20.30) drama Nebeska vaba. 23.5. (ob 20. uri) Človečnost. 24.5. (ob 20.30) drama Hurikan.
CRNOMELJ: 19. in 20.5. (ob 20.30) drama Prebujena vest. 21.5. (ob 18.30 in 20.30) ljubzenski film Seksualne evkarije.
DOBROPOLJE: 20.5. (ob 16. uri in 20.30) slovenski film Nepopisan list. 21.5.

(ob 15. uri in 20.30) akcijski film Prebujena vest.

GROŠUPNJE: 19.5. (ob 18. uri) slovenski film Nepopisan list. 19.5. (ob 20. uri) akcijski film Prebujena vest.

IVANČNA GORICA: 18.5. (ob 18. uri) slovenski film Nepopisan list. 18.5. (ob 20. uri) akcijski film Prebujena vest.

KOČEVJE: 22.5. (ob 19. uri) akcijski film Prebujena vest.

KRŠKO: 18.5. (ob 19. uri) kriminalni film Naderjeni g. Ripley. 19. in 20.5. (ob 20. uri) in 21.5. (ob 18. uri) drama Resnična zgodba. 23. in 24.5. (ob 19. uri) drama Fantje ne jočejo.

METLIKA: 19.5. (ob 20.30) ljubzenski film Seksualne evkarije. 21.5. (ob 20.30) drama Prebujena vest.

NOVO MESTO: Od 18. do 24.5. (ob 18.30 in 20.45) vojni film Trije kralji.

RIBNICA: 20.5. (ob 22. uri) akcijski film Prebujena vest. 21.5. (ob 17. uri) slovenski film Nepopisan list.

VELIKE LAŠČE: 20.5. (ob 20. uri) akcijski film Prebujena vest.

na Novo Zelandijo, se verjetno še dobro spomnite. In zdaj še Sveti dim.

Žal moral bom priznati, da toliko pletenim iz gole zadrege. Popolnoma drugače kot pri prvem in drugem filmu režiserke Campion-ove mi Sveti dim ni sedel na dušo niti kam drugam. Drama sicer ni slaba, vendar tudi nič kaj izjemna. Gre za tisti dvomov polni občutek, ko si rečeš, okej, saj je film dober, vendar meni ni všeč in pika.

Titanikova bejba Kate Winslet igra Avstralko Ruth, dekle iz predmestja z zgovornim imenom Sans Souci (francosko "brez skrbi"), ki na potovanju v Indijo doživi razsvetljenje in zapade kultu karizmatičnega Babe. Punca noče več domov, vrne se šele, ko pride ponjo mama, in sredi umazanih tesnih ulic New Delhija doživi hud astmatičen napad, doma pa naj bi itak umiral njen oče. Zaskrbljena družina kakšnih petih bratov, samih klenih zdravorazumskih mehanikov in enega geja, vmes angažira ameriškega izterjalca duhov in verskih blaznosti, kavbojca Harveyja Keitla (speel on) s kavbojskim imenom P. J. Waters. Njuna tridnevna seansa se hitro spreve v navaden spolni akt, med katerim se vlogi zamenjata. Ona postane še močnejša, on, z vsemi svojimi citati in poznavanjem svetovnih religij se razsujše kot hiša iz kart.

Film je bil označen kot najskandalozejše delo provokativne Avstralka, na lanskim evropskih festivalih je naletel tudi na skoraj soglasen izvrsten kritični odziv. Osebnost pa pogrešam marsikaj. Recimo: več kot pet minut za pojasnitev Ruthine domnevne verske blaznosti, ki se ne zdi nič kaj hudo blazna, in jasnejšo opredelitev, koga predstavlja Keitel, ki mu resda ustreza veliko vlog, prav vse pa tudi ne. Je navaden mazač, ki mastno kasira naivnim obupancem ali dejansko profi s kavbojskim imidžem?

TOMAŽ BRATOŽ

film

SVETI DIM, drama (Holy Smoke, ZDA, 1999, 110 minut, režija: Jane Campion)

Najprej nekaj podatkov za boljšo orientacijo. Sveti dim je tretji film "svetovnega" formata avstralske režiserke Jane Campion. Leta 1990 je na beneškem festivalu močno presenetila z Angelom za mojo mizo, presunljivo zgodbo po resničnem življenju novozelandske pisateljice Janet Frame, ki je bila s svojo zamaknenostjo, nežnostjo in bujno rdečelaso afro grivo že kot otrok nekoliko drugačna, zaradi tudi dejanske blage šizofrenije pa jo je skrajno konzervativno kmečko okolje hitro označilo kot noro. Po-budo je nato prevzel državni zdravstveno-socialni sistem, jo osem let pošiljal iz norišnice v norišnico, kjer so jo 200-krat elektrošokirali in ji skoraj opravil lobotomijo, ona pa je hotela samo mir, v katerem bi lahko pisala. Grozljivi duševni triler o nemoči posameznika, da se uspešno postavi zoper sistem, ki brezobzirno in kruto deluje po svojih pravilih, se dogaja na kontrastnem ozadju večno zimzelene novozelandskega podeželja. Jane Campion je čez noč postala ljubljena kritikov in svetovne "umetniške" filmske scene. Tri leta zatem je udarila drugič, tokrat po zaslugi prvega uspeha že z močno zvezdniško zasedbo. V Klavirju, ki je 1993 v Cannesu prejel zlato palmo za najboljši film, so igrali Harvey Keitel, Holy Hunter in Sam Neill. Temne, nasilne in z zelo prvinskiimi strastmi nabite zgodbe o nemi Skotini, ki (nekje) v 19. stoletju z devetletno hčerko in klavirjem kot predmet poročne pogodbe pripotuje

KOMUNALA Novo mesto, d.o.o.

SEKTOR ZA RAZVOJ IN INVESTICIJE

Podbevškova 12, 8000 Novo mesto

Obveščamo cenjene stranke in poslovne partnerje, da se je Sektor za razvoj in investicije preselil iz dosedanje lokacije na Muzejski ulici 5 v novo upravno stavbo na Podbevškovi ulici 12, Novo mesto (Cikava), telefon n.c. 39-32-450.

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gavzoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izdaja 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojece 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izdaja oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglaš (in mali oglaš pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9. Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročeni rokopiesov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

07/39 30 540

ČESTITKE

NAŠEMU DRAGEMU ANTONU PAV-LINU z Rateža iskreno čestitamo za 60. rojstni dan. Vsi, ki ga imamo radi! 1414

KMETIJSKI STROJI

KOSILNICO in molzni stroj Virovitica prodam. ☎ (041)913-825. 1397

TRAKTOR FENDT prodam. ☎ (07)30-49-327 ali (041)730-166. 1407

PUHALNIK SIP, z noži na traktorski pogon, malo rabljen, prodam. ☎ (0608)59-124. 1407

TRAKTOR ZETOR 4320, 62 KM, skoraj nov, prodam 15 % ceneje. ☎ (041)216-921. 1407

KUPIM

ODKUPUJEM stare omare, mize, stole, komode in drobne predmete, stare cca 100 let. ☎ (041)696-263 ali (068)45-800. 1141

MOTORNÁ VOZILA

OPEL VECTRO 2.0 i, letnik 1993, vsa oprema, prodam ali menjam in scuter Italjet race, 50 cm, letnik 1997, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)628-851. 1049

GOLF D, letnik 1984, S paket, registriran do 23.7., prodam. ☎ (041)500-309. 1387

VW POLO 55, styling oprema, letnik 8/95, zelen, prodam. ☎ (0609)633-163. 1416

PASSAT 1.8 CL, letnik 1991, registriran do 15.4.01, prodam. ☎ (041)859-744 ali (068)78-098. 1424

OPEL KADETT 1.4 i, letnik 1991, rdeč, radio, novi amortizerji, diski, sklopka, akumulator, prodam. ☎ (040)440-640 ali (068)78-655. 1431

POSEST

ENONADSTROPNO brunarico s kmetijskim zemljiščem v Dolenjih pri Adlešičih prodam za 5.000.000 SIT. ☎ (061)553-734, od 14. do 18. uro. 1386

Stanovanjsko-vikend hišo v IV. gradbeni fazi z urejenim vrtom v Šmarjeških Toplicah nujno prodam; 041/626-167, 041/762-188.

VIKEND zidanico z vinogradom, 350 trt, voda, elektrika, telefon, asfalt, lepa lokacija, Armeško pri Brestanici prodam. ☎ (0609) 611-252. 1388

BUČERCA, Krško, prodam starejši sadovnjak, primeren za vinograd, vikend, 3000 m². ☎ (041)227-737. 1392

ZIDAN VIKEND z vinogradom, 1000 trt, na parceli 3700 m², Trščina blizu Mokronoga, prodam za 4.000.000 SIT. ☎ (041)264-705. 1429

V SREDIŠČU Šmarjeških Toplic, na urejeni, sončni lokaciji prodam stanovanjsko hišo, 267 m² stanovanjske površine, vseljivo takoj. Mr-var, ☎ (041)924-501. 1429

PRODAJ

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod, širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, brune, okrasne zaključne letve, prodam. Možna dostava. Družinska vas, ☎ (068)73-587. 901

TRISISTEMSKÉ ZVOČNIKE bas reflex, za hi-fi, 2 x 150 W, prodam. ☎ (041)685-835. 1402

SOBNI FITNES z več funkcijami in mešalec za beton prodam. ☎ (068)347-082. 1402

VILIČAR LITOSTROJ, 3,5 t, letnik 1981, hidravlični volan, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (041) 634-134. 1405

VEČJO KOLIČINO vina in žganja prodam. ☎ (068)79-854. 1417

KOŠNJO na Glinku pri Mirni prodam. ☎ (068)499-077. 1391

SUZUKI

AVTO mehanika prodaja vozil kleparstvo ličarstvo

Kredit na položnice ali odlog plačila! 50 % zdaj, 50 % čez dve leti!
GRAND VITARA 1.6, 3 V
že od 2.999.000 SIT!
Količina vozil omejena!

OTROŠKI VOZIČEK Peg, kombiniran, zložljiv, prodam. ☎ (07)30-219-20. 1400

RAZNO

GRADITELJI, POZOR! Izdelujemo strojne estrije in strojne omete po ugodnih cenah! ☎ (041)642-762. 1294

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
068/ 80 210
040/ 202 868

DELNICE VIŽIJE, Krke, vseh ostalih skladov ter podjetij lahko prodate preko borzno-posredniške hiše v Mercator centru Novo mesto. Po želji gotovina takoj za vse PID-e. ☎ (068)39-30-262. 1293

ZDRAVLJENJE z bioenergijo reiki ter kristaloterapijo, iniciacije v reiki, tečaj magije in vedeževanja, regresija, ogled v prihodnost in vedeževanje, pomoč pri partnerskih odnosih. ☎ Ajda, ☎ (061)133-93-36 ali (061) 141-25-95. 1316

OPAZI in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082. 1329

V IZOLII, Gadjole, oddam apartma v predsezoni. ☎ (066)64-14-085. 1393

V SKRBNO in prijetno varstvo, 3 km iz Trebnjega, v hiši z vrtom in igrali, sprejem otroke vseh starosti. ☎ (068)44-783. 1399

V UMAGU, 150 m od morja, oddam julija in avgusta apartma za 6 do 8 oseb. ☎ (041)634-134. 1404

SLUŽBO DOBI

DEKLE dobi honorarno zaposlitev za delo v strežbi v bistroju AS na Otočcu. ☎ (041)730-151

Zaposlimo **KOMERCIALISTA** na terenu za območje Dolenjske za prodajo tekstilnih izdelkov v gostinskih obratih in frizerskih salonih.

Informacije: 01/412-45-70.
Prošnje: MI-PO CONSULT,
Zvezdarska 4, Ljubljana.

DELAČKA iz Posavja z znanjem varjenja za montažo izpušnih cevi zaposlimo. ☎ (041) 617-700. 1218

V NOVOODPRTEM lokalu v Dolenjskih Toplicah zaposlimo natakario z izkušnjami. ☎ (068)664-070 ali (041)396-202. 1390

Zaposlimo **AVTOMEHANIKA** s prakso za servisiranje in vzdrževanje vozil MERCEDES-BENZ.
MILAN ŠTANGELJ, s.p.
Voličeva 8, 8000 Novo mesto

V TREBNJEM zaposlimo 2 delavca, stara do 40 let, v slikopleskarski dejavnosti. Zaželen izpit B kategorije. ☎ (031)632-017.

ŠOFERJA na mednarodni špediciji Nemčija - Anglija takoj zaposlimo. ☎ (041)676-115.

KUHARJA (-ico) zaposlimo za nedoločen čas. Gostilna pri Francki, Mirna. ☎ (041) 720-050. 1410

KUHARICO za peko pic zaposlimo. Picerija Šentpeter, Otočec. ☎ (041)630-213. 1411

REDNO ali honorarno zaposlim dekle v strežbi. Tomi bar, Segova, Novo mesto. ☎ (041)621-890. 1413

DEKLE za strežbo redno zaposlim. ☎ (068)85-623. 1420

PRODAJALCA zaposlimo v maloprodajalni v Novem mestu. Pisne prijave na naslov: M & MT, d.o.o., Otočec ob Krki, Skalna ul. 23, 8222 Otočec. ☎ (041)671-335.

KUHARJA zaposlimo. ☎ (041)671-335.

VEČ KV ELEKTROINŠTALATERJEV - monterjev, IV. in V. stopnja, dobi delo. Pisne prijave pošljite na naslov: Bojan Seničar, s.p., Drska 69, Novo mesto. ☎ (041)638-597.

DOBER ZASLUŽEK ponujamo z obdelavo, predstavitvijo in prodajo priporočljivih likovnih propomočkov po šolah, vrtcih, zavodih. Pivnik, d.o.o., Maribor. ☎ (062) 250-17-83.

NATAKARICO zaposlimo v Šentjerneju. ☎ (041)647-179, zvečer. 1428

KUHARJA in natakario z izkušnjami zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (0609)619-014.

STANOVANJA

MAMICA v stiski z dvema otrokoma, 11 in 6 let, išče garsonjero za 3 do 4 mesece. ☎ (041)963-516. 1389

V NOVO MESTU, na Segovi, prodam trisobno stanovanje, 73 m², drugo nadstropje, obnovljeno. ☎ (041)622-531. 1406

DVOBOBNO STANOVANJE, 53 m², na UI. Slavka Gruma 3 a prodam. ☎ (068)30-27-823.

V LJUBLJANI oddam študentki ali paru opremljeno sobo s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎ (068)323-104. 1427

GARSONJERO v Šegovi ul., prvo nadstropje, prodam. ☎ (041)70-39-39. 1432

ŽENITNE PONUDBE

NAJ POLETJE združi najine poti. Bodi nežna in iskrena, stara do 50 let, ljubiteljica narave in cvetja. Spoznati te želi moški, 50/170/78, s SSI. Sifra: Pridi, čakam te. 1396

V ŽENITNI POSREDOVALNICI Sreča v Novem mestu vas pričakuje veliko število žensk in moških za resno zvezo. ☎ (07)33-26-033 ali (031)570-403. 1422

ŽIVALI

VEČ OVAC iz rodovniškega tropa prodam. ☎ (068)43-980. 1401

Na sejm "Vse za stanovanje" prvič tudi Kärntner Sparkasse

V Kranju se bo od danes pa do nedelje, 21. maja, predstavila ena izmed prvih tujih bank, ki je pred devetimi leti z ustanovitvijo predstavništva v Ljubljani pričela delovati na slovenskem trgu. Na sejm "Vse za stanovanje" bodo svetovalci banke orisali celoten servis ter predstavili načine pridobivanja ustreznih dokumentacij pri nakupu, gradnji in adaptaciji nepremičnin.

Pri Kärntner Sparkasse deluje celoten servis zelo enostavno. Svetovalec pride tja, kjer ste vi, torej kjerkoli v Sloveniji. S pomočjo tehnološko visoko razvite računalniške opreme izdelava ponudbo pri vas doma, vam svetuje o najrazličnejših odprtih vprašanjih glede pridobivanja ustrezne dokumentacije, ki je potrebna ob nakupu, gradnji ali adaptaciji. Občani pridobivajo pri omenjeni banki posojila za nakup, gradnjo in bivanje, za opremo, ter adaptacijo hiš in stanovanj. Prednosti kreditiranja so osebno svetovanje strokovnih sodelavcev na domu, izdelava računa stroškov gospodinjstva, izračun stroškov gradnje in izdelava celotnega finančnega načrta v času obdelave zahtevka.

Za mala in srednja podjetja pridobivajo pri Kärntner Sparkasse investicijska posojila, posojila za obratna sredstva, garancije in jamstva. Njihov servis vam poleg strokovnega svetovanja nudi izdelavo koncepta celotnega financiranja, izračun ekonomske upravičenosti investicije, z roki usklajeno financiranje in bilančno analizo. Na stojnici Kärntner Sparkasse nam bodo torej predstavili bančni servis, ki odkriva številne prednosti in nič ne škodi, če bomo povprašali, kako jih najbolje izkoristiti.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. maja, bodo odprte naslednje prodajalne žvili:

• Novo mesto: od 8. do 20. ure: Mercator Center
od 7. do 19. ure: Blagovnica Žabja vas
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Segova ulica
od 7. do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 21. ure: trgovina Žepke, Ravgoska
od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive
od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
• Brežice: od 13. ure: Market
• Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjernej
od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhopolje
V nedeljo, 21. maja, bodo odprte naslednje prodajalne žvili:
• Novo mesto: od 8. do 12. ure: Mercator Center
od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market
Smrečnikova, Samopostrežba Mačkovec, Market
Ljubljanska, Market Ravgoska, Market Driska,
• Brežice: od 8. do 13. ure: Market

VALILNICA GUNJILAC s Senovega sprejema naročila za enodnevne in večje piščance. ☎ (0608)71-375. 39

6 TEDNOV stare pasje mladiče manjše rasti podarim. ☎ (041)726-713. 1403

SPREJEMAMO NAROČILA za kilogramske bele piščance ter rjave in grahaste jarkice in purane. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studence. ☎ (0608)89-038. 166

MLADE NESNICE, hisex, rjave in grahaste, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. N

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

PRIMERA

S prihrankom 200.000 sit

Pri omejeni količini vozil vam ob nakupu
podarimo avtomatsko klimatsko napravo v vrednosti 200.000 sit.

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

- AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/18 18 650
- AVTOTRUNK, Ljubljana - Ječica, telefon: 061/16 83 899
- AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, telefon: 061/16 27 100
- NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, tel: 061/731 143
- AVTOHISA FERK, Maribor, telefon: 062/224 478
- MG CENTER, Sentjanž, telefon: 02/87 85 888
- PANADRIA Celje, Celje, telefon: 063/425 43 70

- AVTO KUK, Slovenske Konjice, telefon: 063/753 984
- AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 04/242 277
- AVTOSERVIS GORICA, Nova Gorica, tel: 065/13 55 721
- AVTOMEHANIKI FARJAN, Brnik, telefon: 065/75 012
- AVTOMEHANIKI VIDRIH, Otočec, telefon: 068/75 180
- AVTOMEHANIKI ZIERER, Sevnica, tel: 0608/40 389
- AVTOHISA MURSKA SOBOTA, telefon: 069/32 209

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.nepremicnine.net/leran/
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Dobindolu (Uršna sela), Škocjanu, na Bučki, Dol. Ponikvah, Viru pri Domžalah in drugod;
- STANOVANJA: v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Ljubljani;
- VIKENDE: v Kotu pri Dvoru, pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, v okolici Podbočja, na Tolstem Vrhu, v Karteljevem (Poljane), v Šentjernej (nad Pleterjem) in drugod;
- GRADBENE PARCELE: v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentruptu, Grobljah pri Šentjernej, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu, na Vrhu pri Pahi;
- POSLOVNE PROSTORE: v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka);
- KMETIJE: v Orešju, na območju Bele krajine in drugod;
- NAJEM: oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu
podjetja ali nas pokličite.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

GLASBENA ŠOLA MARJANA KOZINE NOVO MESTO

razpisuje

SPREJEMNI PREIZKUS

ZA VPIS V GLASBENO ŠOLO ZA ŠOLSKO LETO 2000/2001

Sprejemni preizkus bo v soboto, 27. maja 2000, dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne od 14. do 17. ure.

Preizkus velja za naslednje instrumente:

klavir, orgle, kitaro, harmoniko, violino, violi, violončelo, kontrabas, trobento, rog, pozavno, tubo, bariton, tenor, blokflavto, flauto, klarinet, saksofon, obo, tolkala

ter za solopetje in plesno vzgojo.

Kandidati morajo predhodno v tajništvu šole dvigniti prijavnico za sprejemni preizkus.

Vse podrobne informacije kandidati lahko dobijo v tajništvu šole.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 2000

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

ROLETARSTVO

MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS

Sentjernejska cesta 13,
8000 Novo mesto,
tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

**PVC
STAVBNO POHIŠTVO**

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

TENDE

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

RADIO BREŽICE

na
88,9
in
95,9 MHz

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Verjemite ali ne...

**RADIO
OGNJIŠČE**

Krvavec 104,5 Kum 105,9

**SPORTNI CENTER
FIT & FUN**

FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA

Vorančeva ulica 1
(Regrške košnice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja

**3,6 in 12 mesečna
zakladna menica**

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski, kratkoročni vrednostni papir,
obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 10.000 SIT

Pooblaščenči vpisniki:

ABANKA d.d. Ljubljana, 01 471 82 00 • BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d.,
Ljubljana, 01 477 78 53 • BANKA VIPA d.d., 05 338 50 00
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 02 229 22 90
SKB BANKA d.d., 01 471 51 88 • NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.,
Ljubljana, 01 476 52 06 • FACTOR BANKA d.d., 01 437 76 13

Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izplačila	Število dni
TZM25 • DZM01	23.05.2000 • 23.05.2000	24.08.2000 • 24.05.2001	91 • 364
TZM26 • SZM05	27.06.2000 • 27.06.2000	28.09.2000 • 28.12.2000	91 • 182
TZM27 • DZM02	25.07.2000 • 25.07.2000	26.10.2000 • 26.07.2001	91 • 364
TZM28 • SZM06	22.08.2000 • 22.08.2000	30.11.2000 • 01.03.2001	98 • 189
TZM29 • DZM03	26.09.2000 • 26.09.2000	28.12.2000 • 27.09.2001	91 • 364
TZM30 • SZM07	24.10.2000 • 24.10.2000	25.01.2001 • 26.04.2001	91 • 182

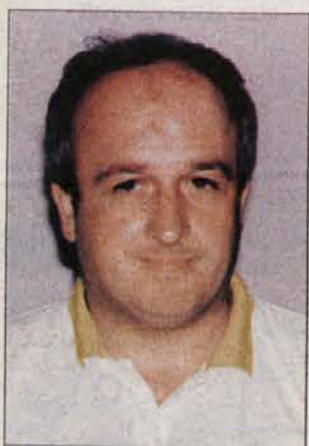
TZM - trimesečna zakladna menica • SZM - šestmesečna zakladna menica • DZM - dvajsetmesečna zakladna menica

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: +386 (1) 478 65 55, +386 (1) 478 63 34, +386 (1) 478 62 31 • Telefaks: +386 (1) 425 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mfrs.si, tomaz.oplotnik@mfrs.si, primoz.dolenc@mfrs.si
http://www.sigov.si/ml/slov/menice/prosp.html

Jože Simčič

Za Železnike, vasico pod Drašiči, stisnjeno v dolinici, v katero se kot v slapu stekajo repiški in železniški vinogradi, mnogi Belokranjci se slišali niso, kaj šele da bi jo obiskali. Res, da je ob cesti, ki od Drašičev vodi proti Krmačini in naprej proti slovensko-hrvaški državni meji kašipot, vendar se hiše tako sramežljivo skrivajo med sadnim drevjem, da jih je težko opaziti. A tudi ničesar takega ni v vasici, ki ima danes le pet naseljenih hiš od nekdanjih petnajstih, da bi pritegnilo pozornost, gotovo poreče marsikateri od popotnikov.

Vendar se moti. Splača se jo obiskati že zaradi prijaznih ljudi, prelepega razgleda proti Sveti Ani ter dobrega vina, ki ga pridelujejo v vinogradih okrog vasi. Eden od dobrih vinogradnikov je Jože Simčič, ki si je na ocenjevanju vin za Vinsko vigred, veliko enološko-kulturno prireditelje, ki se jutri prične v Metliki, prisluzil eno od prestižnih odličij. Donegovalec je namreč prvaka belokranjskih belih vin. Zanj to ni bilo preveliko presenečenje, saj z vini sodeluje na prireditvi skoraj od vsega začetka, velikokrat pa je za katero od svojih vin prejel najvišjo oceno. Z njo se ponaša tudi sovinjon redne trgatve lanskega letnika.

Jože se je rodil tako rekoč sredi vinogradov, ki so bili pri hiši že od nekdanjih, sam pa jih je poleg podedovanih še nekaj dokupil. A razdobljenosti zemlje, tako značilni za Belo krajino, se ni mogel izogniti. Kar na enajstih parcelah ima trs, na zadnji dve pa je zasadil 1.200 trt šele letos. S 7.200 trtami velja za enega večjih

belokranjskih vinogradnikov, zaveda pa se, da le od tega danes ni mogoče živeti. Kar tri četrtine ima belih sort, pri obnovi pa se odloča predvsem za žlahtne sorte, četudi potem grozdje stisne v belokranjsko belo vino. "Nič več ne damo v to vino le najslabšega grozdja. Res sta še vedno osnova kraljevina in laški rizling, vendar se mi ne zdi škoda dodati še muškata in sovinjona. Tudi temu namreč posvečam enako pozornost kot vsem ostalim, saj jih - ne glede na žlahtnost - ne delim na bolj in manj vredna ali pomembna vina," pripoveduje Simčič v veliki, sodobni, komaj polmestno desetletje stari vinski kleti, ki je skoraj povsem v zemlji. Za 16 tisoč litrov vina vinskih posod ima v njej, a pravi, da jim jih doslej še ni uspelo povsem napolniti, čeprav vse grozdje predelajo doma.

Tako kot že nekaj rodov nazaj tudi danes pri Simčičevih z vinogradništvom in vinarstvom živi vsa družina: poleg Jožeta še žena Anica, ki je navajena tovrstnega dela, saj je bila prav tako rojena sredi vinogradov v Semiški gori, pa mama Karolina in otroci Boštjan, Ana ter Tadeja. Prav zato, ker so za resno kmetijstvo v Železnikih zelo pičle možnosti, so ljudje že od nekdanj toliko bolj cenili vinsko trto, ki je mnogim nudila tudi najnujnejši denar za preživetje. Simčičeva sta si sicer našla delo drugje, saj je Anica šivilja v metliški Beti, Jože pa samostojni avtoprevoznik. A ko ima nujno delo v vinogradu, se Jože odreče vožnji. Prizna, da jim vinograd ne daje glavnega vira dohodka ter da jim veliko pomeni nadaljevanje tradicije prednikov, hkrati pa ne zanika, da bodo, če bo nuja, raje opustili katero drugo delo in obdržali vinograde.

Čeprav je Jože vesel dobro ocenjenih vin, pa v svoji belokranjski skromnosti pove, da mu največje priznanje pomenijo ljudje, ki jim prija okus njegove vinske kapljice in se radi vračajo v njegovo klet. Pri tem ni nepomembno, da jih po Simčičevem vinu naslednji dan ne boli glava. Njihove napotke pa cenijo Jože prav tako kot nasvete strokovnjakov, ki na Vinski vigredi ocenjujejo vedno boljša belokranjska vina.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V Benetke, 3. junija

V soboto, 3. junija gremo v Benetke. Avtobus bo z novo-meške avtobusne postaje odpeljal ob 5. uri, za prehod meje potrebujete veljaven potni list ali osebno izkaznico. Po prihodu v Benetke se bomo z vodnim tramvajem popeljali po beneških kanalih mimo barvitih palač do Markovega trga. Ogledali si bomo trg in cerkev Sv. Marka in imeli priložnost za samostojne ogledke. Vračali se bomo preko mostu Ponte di Rialto in mimo gotične cerkve Santa Maria Gloriosa dei Fari, kjer je pokopan znameniti beneški slikar Tizian. Ob 17. uri bo odhod s trga Piazzale Roma, po prehodu meje se bomo ustavili na večerji v domači gostilni. Prihod domov v poznih urah. Cena za naročnike Dolenjskega lista je 5.800 tolarjev in za ostale 6.300 tolarjev. Doplačilo za vodni tramvaj je 6000 ITL (približno 600 tolarjev).

Zadnji rok za prijavo je ponedeljek, 29. maj, na tel. številkah:

068/ 321- 115, 325-477

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

Povhovi polharji na beneškem festivalu

Dokumentarni film Dušana Povha Jesenska noč med slovenskimi polharji po 38 letih na beneškem filmskem festivalu - Kako se je Marjan Kozina naučil voziti avto

V dneh od 30. marca do 16. aprila je filmska sekcija Beneškega bienala pripravila obsežno retrospektivo pod geslom "Iskriva mešanica (filmov) z balkanskega polotoka". V 18 dneh so odvrteli 80 celovečernih in 12 skrbno izbranih dokumentarnih filmov, od tega 32 srbskih, 12 hrvaških, po 7 slovenskih, bosanskih in makdonskih, pa še 9 grških, 7 italijanskih in nekaj tematsko ali kako drugače na Balkan vezanih turških, bolgarskih, ruskih, čeških idr.

Selektor, Tržačan Sergio Germek, ki se je izkazal za izjemnega poznavalca "balkanske" kinematografije, je k tej dodal še nekaj svetovno pomembnih kinotečnih biserov, naj omenimo le štiriminutni leta 1896 posneti Lumiérov dokumentarni panoramski zapis

Venezia - Istanbul, in s sodelavci pripravil več kot 200 strani obsegačjo monografijo (katalog), polno fotografij, vsebin prikazanih filmov in biografij njihovih avtorjev, in takoj za protokolarnimi uvodniki umestil izstopajoči članek Slavuja Žižka Kje končajo Balkanci?

In v tej imenitni družbi so se 38 let po nastanku filma Jesenska noč med slovenskimi Polharji režiserja in scenarista Dušana Povha, po rodu in prepričanju Novomeščana, znašli tudi prečenski polharji in še boljše pevci bratje Jarc z "dedkom" Murnom in še edinim živečim od nastopajočih, "vnukom" Ivančkom, to je danes 44-letnim Ivanom Jarcem, ki še vedno živi v Prečni. Scenarist in režiser filma Dušan Povh je zbra-

nim gledalcem opisal okoliščine nastanka tega 12-minutnega filma, ki ga je posnel Zaro Tušar.

"S tem filmom oziroma nastopajočimi sta povezani še dve zanimivosti," se spominja Dušan Povh. Najstarejšega med nastopajočimi brati Jarc je leta 1945 izbral in naredil za nemškega generala sloviti italijanski režiser Roberto Rossellini v svojem filmu Rim, odprto mesto. Režiser je Jarca našel in odbral za vlogo v enem koncentracijskih taborišč v bližini Rima.

Druga pa je povezana s še enim znamenitim Novomeščanom, skladateljem Marjanom Kozino. Kozina je bil pripravljen glasbeno obogatiti film s pogojem, da ga Povh nauči voziti avto, ker mu je pred tem pobegnulo že pet inštruktorjev. "Po sedmih iz previdnosti nočnih vožnjah je spatek, ki mu je dal ime Martin Spak, Marjana že povsem ubogal, tako da je ta uspešno opravil vozniški izpit." S svojim dragim Martinom Spakom je potem Kozina prekrizal celo Evropo, vse poti pa so se vedno končale na njegovi ljubljani Trški gori. Kozina je o popotovanjih s svojim spačkom napisal tudi zabavno knjigo Veseli potopisi.

A. B.

POVHOVA FILMSKA DRUŽINA - Režiser in scenarist Dušan Povh s sinom Petrom, prav tako filmskim in televizijskim delavcem, in njegovo ženo, znano igralko Violeto Tomič, doma iz Metlike. (Foto: A. B.)

Vinska vigred postala polnoletna

Jutri se v Metliki prične tridnevna Vinska vigred, največja enološko-kulturno-zabavna prireditev v Beli krajini - Še bogatejši kulturni program kot pretekla leta - Odlična predikatna vina

METLIKA - Jutri, 19. maja, se prične v Metliki tradicionalna enološko-kulturno-zabavna prireditev Vinska vigred, ki po zagotovitvah Slavka Dragovana, župana in predsednika prirediteljskega odbora, postaja vsako leto boljša. Teh let pa se je nabralo že veliko, kajti letos postaja polnoletna.

Nemogoče bi bilo v nekaj stavkih nanizati bogat program 18. Vinske vigrede. Opazen pa je trud

prirediteljev, da to ne bi bila le vinska, ampak tudi kulturna prireditev, bodisi da gre za kulturo pitja ali za bogato kulturno ponudbo. Tako že od začetka tedna poteka prva slikarska kolonija, v treh dneh pa bodo nastopili tudi številni pevski zbori, folklorne skupine, godbe na pihala, ljudski pevci in godci, predstavili pa bodo tudi čudovito monografijo o belokranjskem vinogradništvu in vinarstvu "Črna kraljica". Ne bo manjkalo niti degustacij in različnih razstav, da o zabavi niti ne govorimo. Skratka, vse tri dni prireditve se bo na treh metliških trgih od zgodnjih dopoldanskih do poznih nočnih ur dogajalo kaj zani-

mivega. Prireditelji so Vinsko vigred izkoristili tudi za republiško posvetovanje o vinskih turističnih cestah.

Ker pa na Vinski vigredi, kot že ime pove, namenjajo veliko pozornost prav vinu, je razumljivo, da je o njem tekla beseda tudi na tiskovni konferenci pred prireditvijo. Predsednik Društva vinogradnikov Metlika Tone Plut je povedal, da je bilo letošnje ocenjevanje vin, ki je potekalo pod pokroviteljstvom Strokovnega društva vinogradnikov in vinarjev Slovenije, kar se je zgodilo prvič v Sloveniji, celo strožje kot v Gornji Radgoni. Vendar pa se je v 22 letih, odkar so se belokranjski vinogradniki povezali v društvo, kakovost vina tako izboljšala, da se jim ga ni potrebno sramovati. Prav nasprotno! Vodja metliške Vinske kleti Tone Pezdirc je celo zatrdil, da je kakovost belokranjskih predikatnih vin najboljša v Sloveniji. To pa je po županovih besedah odraz zmogljivosti zemlje, podnebja in pridnih belokranjskih rok. Ali vse te laskave ocene zares držijo, pa se lahko v Metliki prepričate že jutri.

M. B.-J.

PRVI JURČEK V RIBNICI - Ribniškemu upokojencu Milovanu Čiroviču se je sredi tedna nasmehnila sreča. V bližnjem gozdu je prvi med domačimi gobarji ubral 600 gramov težkega jurčka. Milovan očitno dobro pozna gobarske "njinje", saj je pred dvema letoma v istem času našel polmestno kilogram težko gobo, lani pa je "plen" tehtal več kot kilogram. Toplo vreme v začetku tega meseca in občasno deževje naj bi pogojevali obilni spomladanski beri. (Foto: M. G.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

V Vinici med nedeljsko mašo parkirajo kar na glavni cesti - Stanko si je pokojnino zaslužil z delom - Zahvala porodnišnici

Število telefonskih klicev dežurnemu novinarju je obratno sorazmerno z dolgotrajno dneva in vremenom. Daljši ko je dan in lepše ko je vreme, manj se da ljudem telefonirati. Tako se je zadnji četrtlet dežurni novinar med osmo in deveto uro zvečer ob telefonu bolj ko ne dolgočasil.

Bojana Zupančič, mamica Deje Zupančič, šolarke 4. razreda osnovne šole, katere pesmico Moja mami smo objavili v prejšnji številki časopisa, je opozorila, da je tiskarski škrat njeno hčerko v podpisu "prešolal" v OŠ Šmarjeta, čeprav v resnici obiskuje OŠ Šmihel.

Bralec iz Vinice pa se je pritožil nad nedeljskimi prometnimi zamaškami v Vinici. "Pred mašo ljudje puščajo avtomobile kar na obeh straneh glavne ceste pred cerkvijo, tako da nastaja pravo ozko

grlo. Zadnjič sem komaj prišel mimo, če bi imel tovornjak ali traktor, ne bi šlo." Bralec se tako parkiranje zdi še toliko manj potrebno, saj je nedaleč stran veliko prazno parkirišče pri nekdanji Novoteksovi tovarni in tudi na drugi strani, v središču kraja, je dovolj parkirnega prostora.

Naš nepogrešljivi klicatelj Stanko iz Pivke pa se je razhudil nad bralecem z Uršnih sel, ki da se je v prejšnji številki Dolenjca v tej rubriki "obregnil", ker se Stanko pritožuje nad tem, da smo morali predsednika vlade uvoziti, ko je vendar doma dovolj sposobnih ljudi. "Uršencem me sprašuje, če se Bajuka bojim zato, ker prejemam nezasluženo partizansko

pokojnino. Bil sem partizan in sem ponosen na to, pokojnino pa sem si zaslužil z rednim delom. Morda pa je bil Uršencan med tistimi, ki so me med vojno hoteli v belogardističnem gnezdu v Šentjoštu likvidirati, pa me je rešil šentjoški domačin, ali pa računa na kakšen donosen položaj pod Bajukom!"

Nina iz Ljubljane pa je izrekla veliko lepih in hvaležnih besed o novomeški porodnišnici in njenem osebjem s skrbnim predstojnikom dr. Pavlinom in neizmerno požrtvovalno babico Jovanko na čelu. "Bila sem rizično noseča, njim pa gre zahvala, da sem danes srečna mamica zdrave hčerke."

A. B.

SREČNA TRINAJSTICA - Pravi jo, da je številka 13 nesrečna. Martini in Juliju Bezkovima iz Metlike pa je prinesla dolg in srečen zakon. 13. maja 1950 sta stopila na skupno življenjsko pot, natančno 50 let pozneje, 13. maja 2000, pa sta v metliški farni cerkvi znova potrdila zakonsko zvezo. Tako kot pred pol stoletja sta se tudi tokrat pred oltar peljala v zapravljičku, peljajal pa ju je sorodnik Franci Kremesec. Njune zlate poroke se je poleg dveh hčerk in štirih vnukov na ohceti pozno v noč veselilo še številno sorodstvo. (Foto: T. J.)

Halo, tukaj Dolenjski list

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluznili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 071 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluznil.

KONEC TEDNA V KLUBU TERMOPOLIS

ČATEŽ OB SAVI - Club Termopolis, ki deluje na Čatežu ob Savi, bo v četrtek ob 21. uri poskrbel za večer zim zelenih melodij, Evergreen party, z DJ Matjažem. V petek ob 22. uri bo Lady's night, kjer bo za glasbo skrbel DJ Bobek. Sobotna noč se bo v klubu začela ob 22. uri, ko bo na vrsti Termopolis žur do jutranjih ur.

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Marjetki Vokač iz Šegove ulice 6 v Novem mestu. Nagradjenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (1) Veseli podgur'c - ansambel Slavček
- (2) Kraljestvo naše sreče - Čuki
- (3) Vas domača - Jože Bohorč s prijatelji
- (4) Kamen na srcu - ansambel Vasovalci
- (5) Mamina ruta - ansambel Braneta Klavžarja
- (6) Ta šmentani lov - ansambel Pogum
- (7) Nisem pozabil - ansambel Mladi Dolenjci
- (8) Avto moj ne ve - Kvintet Dori
- (9) Na hribčku kraj potoka - Tine Lesjak in Pevci s Pohorja
- (10) Čvček ni naveden striček - ansambel Vrisk

Predlog: Vesela Dolenjka - ansambel Rubin

KUPON ŠT. 20

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto